

Årsredovisning 2023

Kristinehamns kommun

Kristinehamns
kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DEN POLITISKA MAJORITETEN HAR ORDET	3
SÅ STYRS KRISTINEHAMN	4
SAMLAD BEDÖMNING AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	5
Måluppfyllelse verksamhet 2023.....	7
Hållbarhetsammanfattning.....	7
Läsanvisning för avsnittet kommunens målområden och strategiska mål.....	9
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	78
Översikt över verksamhetens utveckling.....	78
Den kommunala koncernen.....	80
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk styrning.....	81
Händelser av väsentlig betydelse.....	85
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	87
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	88
Balanskravsresultat.....	89
Resultatutjämningsreserv.....	90
Väsentliga personalförhållanden	90
Förväntad utveckling.....	102
RESULTATRÄKNING	104
BALANSRÄKNING	105
KASSAFLÖDEANALYS.....	106
NOTER.....	107
DRIFTREDOVISNING	110
INVESTERINGSREDOVISNING	114
REDOVISNINGSPRINCIPER	119
SÄRREDOVISNINGAR ENLIGT SEPARAT LAGSTIFTNING	121

DEN POLITISKA MAJORITETEN HAR ORDET

Arbetet för Kristinehamns kommuns bästa fortskrider. Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet och Miljöpartiet utgör majoriteten i Kristinehamn. Det vi gjort hittills är att starta i gång arbetet mot några av våra viktigaste politiska mål. I en tid med minskade statliga stöd samt inflation har det lett till att medlen till våra prioriteringar varit svårare att anskaffa.

Skolnämnden fick extra medel i budget 2023. Även om vi har ett sviktande elevunderlag krävs det prioriteringar i form av en översyn i syfte att öka kvaliteten och tryggheten i förskola och skola för barn och ungdomar. Dessa faktorer är viktiga förutsättningar för att barn och elever ska kunna utvecklas, må bra och nå målen i skolan.

Att öka den egna försörjningen hos våra medborgare är ytterligare en prioriterad politisk fråga. Vi vill uppnå detta genom att återinföra en arbetsmarknadspolitik som vi saknat den senaste mandatperioden. Vi vill även ge goda premisser för näringslivet i Kristinehamn att lyckas med kompetensförsörjningen som krävs i en framtid som inte ligger allt för långt bort. Vi ska ge kommunen de bästa förutsättningarna inför införandet av Artilleriregementet A9 och andra nyetableringar som skapar tillväxt för kommunen. Vi har för avsikt att aktivt arbeta för att vi ska vända den negativa befolkningstillväxten och därigenom skapa utrymme för våra grundvärderingar i vård, skola och omsorg.

Vi har tagit politiskt initiativ till att börja den gröna omställningen med att lägga förslag på att sätta solceller på kommunens tak. Detta för att producera billig, grön och förnybar energi till våra medborgare och kommunägda fastigheter. Detta ökar kommunens konkurrens- och motståndskraft inför framtidens klimatutmaningar.

Arbetet för att starta ett kontaktcenter, en väg in till kommunens serviceenheter, är i full gång. Genom detta kan kommuninvånarna få en snabbare hantering och ett smidigare sätt för att få rätt kontakter för sina ärenden eller behov. Åtgärden är även ett sätt att samordna de resurser som vår personal står för.

Vi har påbörjat arbetet med att ta bort delade turer på kommunala arbetsplatser genom beslut i Kommunfullmäktige. Vår personal måste få en hel och hälsosam arbetsdag, vilket betyder att scheman och arbetstider nu ses över. Vi har även beslutat kring hur driftsformen intraprenad ska kunna genomföras på våra kommunala verksamheter inom Kristinehamns kommun. Att bedriva verksamhet genom intraprenad gör att personalen t.ex. på ett enskilt boende eller förskola får större möjlighet att påverka sin arbetssituation men också att medarbetare får ta ett större ansvar för verksamheten.

Det har varit ett tufft år ekonomiskt med många yttre faktorer som av och till varit utmanande att kunna påverka och hantera. Vi har trots det lagt grunden för framtiden med goda förutsättningar för nya etableringar i hela kommunen, grön omställning och en hållbar personalpolitik.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet genom
Lars Nilsson, Kommunstyrelsens ordförande

SÅ STYRS KRISTINEHAMN

Mandatfördelningen i kommunfullmäktige

Hösten 2022 var det val i Sverige. För Kristinehamns kommuns del innebar resultatet ett skifte av majoritet. Majoriteten består av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet. Den nya mandatperioden för kommunfullmäktige, vilket är kommunens högsta beslutande organ, började redan 2022-10-15 och sträcker sig till 2026-10-14. Kommunfullmäktige består av 41 ledamöter och i tabellen nedan framgår mandatfördelningen efter de två senaste valen.

Parti	2022-10-15 – 2026-10-14	2019-10-15 – 2022-10-14
Centerpartiet	3	7
Kristdemokraterna	1	1
Liberalerna	5	5
Miljöpartiet	1	1
Moderaterna	7	7
Socialdemokraterna	14	11
Sverigedemokraterna	7	6
Vänsterpartiet	3	3
Totalt	41	41

VISION

Kristinehamn 2030 – den vänliga och nyskapande skärgårdskommunen

Vänlig

Här lever vi välkomnande och nära varandra. En genuin känsla av omtanke och medvetenhet genomsyrar vårt samhälle och inspirerar alla, från unga till seniorer.

Hos oss kan du utveckla dig själv och få kvalité i livets alla skeden oavsett var du bor, jobbar eller studerar.

Vi uppskattar mångfald och har en internationell prägel genom turister, företag och boende som trivs hos oss.

Nyskapande

Vårt livskraftiga och kreativa näringsliv bär vidare våra traditioner genom att skapa framtidens innovationer.

I våra skolor får alla chansen att växa och använda sina kvalitéer.

Vi växer med medvetenhet och skapar tillsammans hållbara livsmiljöer.

Vi vågar och vi syns - Kristinehamn är evenemangskommunen där kultur, idrott och matupplevelser möts.

Skärgårdskommun

Här lever du nära vatten och har möjlighet till Sveriges bästa vardagsliv.

Vår stad, skärgård och landsbygd bjuder på spontana mötesplatser för rekreation och upplevelser.

Från vår idylliska stadskärna tar du dig enkelt till skärgården där Vänern och vår moderna hamn är ett självklart nav för både logistik och båtliv.

SAMLAD BEDÖMNING AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Enligt kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska de verksamhetsmässiga mål som kommunen beslutar bidra till en god ekonomisk hushållning i verksamheterna, vara möjliga att följa upp över tid och möjliga att använda för jämförelser med andra kommuner. Kristinehamns kommun definierar att god ekonomisk hushållning uppnås när det ekonomiska resultatet är positivt, de finansiella målen är uppfyllda och kommunen rör sig i riktning mot fastställda verksamhetsmål.

Verksamhetsperspektivets måluppfyllelse utgår från kommunens 13 strategiska mål med tillhörande indikatorer. Vid bedömningen av måluppfyllelsen används indikatorernas utveckling och nämndernas bedömning som vägledning. Elva av kommunens strategiska mål uppnådde god eller relativt god måluppfyllelse 2023. Nio mål visar en positiv utveckling, två mål visar en oförändrad utveckling och två av målen har en negativ utveckling. Sammantaget är bedömningen att kommunens verksamheter delvis rör sig i riktning mot fastställda verksamhetsmål.

Kommunens resultat uppgår till 7,2 miljoner kronor. Detta motsvarar 0,4 procent av skatteintäkter och generella bidrag. Det budgeterade resultatet uppgick till 0,5 procent. Under de fem senaste åren ska kommunens resultat uppgå till minst 2 procent per år. Utfallet är 2,0 procent per år. Det långsiktiga målet över fem år är uppnått medan målet för 2023 inte är uppnått. Bedömningen är att resultatmålet delvis är uppnått.

Kommunens soliditet ska hållas oförändrad eller utvecklas positivt under en femårsperiod. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen har ökat från 32 procent till 38 procent under de senaste fem åren. Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen har sjunkit.

Målet om egenfinansiering av reinvesteringar och mindre kortsiktiga investeringar nås.

Den sammantagna bedömningen är att kommunen delvis lever upp till god ekonomisk hushållning.

MÅLUPPFYLLELSE VERKSAMHET

Kommunfullmäktige har beslutat om tre målområden och 13 strategiska mål som följs upp med hjälp av indikatorer. Nämnderna har utifrån de strategiska målen beslutat om egna mål som ska bidra till kommunens måluppfyllelse av de strategiska målen. Nämndernas årsberättelser innehåller en bedömning av nämndernas måluppfyllelse och en redogörelse av arbetet för att gå i riktning mot målen.

I kommunens årsredovisning görs en samlad bedömning av måluppfyllelse för kommunens strategiska mål:

Måluppfyllelse 2023:

Måluppfyllelsen bedöms som god
Måluppfyllelse bedöms som relativt god
Måluppfyllelsen bedöms som mindre bra

Kommunens måluppfyllelse visualiseras med hjälp av färgerna grönt, gult och rött:

Utvecklingsriktning:

Positiv utveckling
Negativ utveckling
Oförändrad utveckling

Bedömning av måluppfyllelsen utvecklingsriktning under 2023 bedöms utifrån tre nivåer

Verksamhetsperspektivets måluppfyllelse utgår från kommunens 13 strategiska mål med tillhörande indikatorer. Vid bedömningen av måluppfyllelsen används indikatorernas utveckling och nämndernas bedömning som vägledning. Elva av kommunens strategiska mål uppnådde god eller relativt god måluppfyllelse 2023. Nio mål visar en positiv utveckling, två mål visar en oförändrad utveckling och två av målen har en negativ utveckling. Sammantaget är bedömningen att kommunens verksamheter delvis rör sig i riktning mot fastställda verksamhetsmål.

Måluppfyllelse verksamhet 2023

Målområde	Strategiskt mål	Måluppfyllelse	Utveckling 2023
God och hållbar välfärd för alla våra invånare	All utbildning i Kristinehamn bedrivs i en trygg lärandemiljö som stimulerar elever att utveckla sina förmågor och nå sin fulla potential	●	Positiv
	Alla elever i Kristinehamn lyckas i skolan och förbättrar sina kunskapsresultat	●	Negativ
	Kristinehamns kommun bidrar till att livsvillkoren för äldre kännetecknas av trygghet, meningsfullhet och självbestämmande	●	Oförändrad
	I Kristinehamns kommun samverkar vi och möter framtida välfärdsutmaningar med innovativa lösningar för att säkerställa en hållbar service och kvalitet i vårt välfärdsuppdrag	●	Positiv
En attraktiv och hållbar kommun att bo, leva och utvecklas i	Kristinehamns kommun bidrar till ett jämlikt, jämställt och inkluderande samhälle med goda förutsättningar för invånarnas folkhälsa och livskvalitet	●	Positiv
	Kristinehamns kommun skapar förutsättningar att bo, leva och verka i hela kommunen	●	Positiv
	Kristinehamns kommun bidrar till goda förutsättningar för hållbara kommunikationer	●	Oförändrad
	I Kristinehamn värnar vi naturvärden och kulturmiljö och ser det som en tillgång för hållbart friluftsliv och besöksnäring	●	Positiv
	Kristinehamns kommun bidrar till att invånare och besökare erbjuds rika upplevelser inom kultur- och fritidsområdet	●	Positiv
En kreativ och innovativ kommun med en hållbar tillväxt	Kristinehamn har ett gott företagsklimat	●	Positiv
	Kristinehamn erbjuder goda förutsättningar för näringslivets utveckling	●	Positiv
	Näringslivet i Kristinehamn uppfattar kommunen och dess bolag som en samordnad och samspelt organisation med god service och gott bemötande	●	Positiv
	Kristinehamn ska nå 28 000 invånare	●	Negativ

Hållbarhetsammanfattning

Kristinehamns kommun jobbar med ett brett uppdrag att integrera Agenda 2030 och de globala målen i kommunens styrning och uppföljning. Som en del i detta tog kommunen fram Kristinehamns kommuns första hållbarhetsrapport 2022/2023. Trots att statistiken på flera ställen visar en positiv utveckling och ett aktivt arbete i kommunens nämnder, visar hållbarhetsrapporten att kommunen har lång väg kvar för att uppnå målen i Agenda 2030. Av 17 globala mål, har kommunen betydande utmaningar eller utmaningar på tio av målen (se bild nedan).¹

Särskilt utmärker sig utmaningarna relaterade till Mål 1 (Ingen fattigdom), Mål 3 (God hälsa), Mål 4 (God utbildning), Mål 5 (Ökad jämställdhet) och Mål 10 (Ökad jämlikhet). Dessa mål fokuserar på att minska fattigdom, säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning, uppnå jämställdhet mellan könen, främja god hälsa och välbefinnande samt minska ojämlikhet mellan olika samhällsgrupper.

I Kristinehamns kommun syns en generell nedgång av antal hushåll med barn som erhåller ekonomiskt bistånd 2023, jämfört med tidigare år. Trots den positiva utvecklingen är det fortsatt många barn i Kristinehamn som lever i ekonomisk utsatthet. Kristinehamns kommun är en av de kommuner i Sverige som har högst antal hushåll med barn som erhåller ekonomiskt bistånd.

¹ Kristinehamns kommun (2023). *Hållbarhetsrapport 2022*.

Statistiken indikerar en nedåtgående trend i invånarnas självskattade hälsotillstånd, med en ökande andel invånare som upplever försämring över tid. Särskilt tydligt är detta bland kvinnor, som generellt sett skattar sitt hälsotillstånd lägre än män både lokalt och nationellt. Resultaten i årskurs 9 visar att elevernas utveckling mot utbildningens mål generellt också har försämrats. Särskilt tydligt är det bland pojkar. Ungefär en fjärdedel av pojkarna i årskurs 9 var inte behöriga till gymnasiet hösten 2023.

Hälsa och ekonomiska förutsättningar har en nära koppling, där högre inkomster ofta är tätt sammankopplat med bättre hälsa. Trots att den disponibla inkomsten har ökat i Sverige sett till de senaste åren, har ökningen varit minst märkbar bland de med lägst inkomst. Denna klyfta i inkomst och hälsa mellan olika grupper har därmed förstärkts. För barn är familjens ekonomiska situation avgörande för deras välmående. Ungdomar som upplever ekonomisk utsatthet inom familjen rapporterar högre nivåer av ohälsa, ökad benägenhet för riskbeteenden och en generellt lägre framtidstro jämfört med sina jämnåriga vars familjer har en stabil ekonomi. Dessa faktorer leder också ofta till lägre skolresultat och svårare att ta sig in på arbetsmarknaden.² Undersökningar som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har gjort visar att skillnaderna redan syns tidigt i grundskolan och finns därefter kvar genom hela skolgången.³

Kommunen har genom sitt ansvar för skola, omsorg och socialt stöd goda möjligheter att motverka ojämlikhet mellan olika individer och grupper av både barn och vuxna. Fullföljande av grundläggande utbildning är en avgörande faktor för minskad ojämlikhet. För att kunna komma närmare att nå målen i Agenda 2030 måste kommunen fortsätta arbeta med att jämna ut klyftorna. Kommunen behöver ge förutsättningar så att alla barn och unga som lever i Kristinehamn klarar sin skolgång och därmed har bättre möjligheter att få tillträde till arbetsmarknaden och påverka sin inkomst och hälsa.

Källa: Hållbarhetsrapport 2022. Samlad bedömning – Kristinehamns kommuns status i förhållande till de globala målen.

² Region Värmland (2022). *Liv och hälsa i Mellansverige*. Hämtad: https://www.regionvarmland.se/download/18.7a7ba71618a3ef959ab33a1d/1694783255085/Liv-halsa-i-Mellansverige_2022_Web_A4-sep23.pdf

³ Folkhälsomyndigheten (2023). *Systematiskt folkhälsoarbete*. Hämtad: <https://skr.se/skr/halsasjukvard/utvecklingavverksamhet/folkhalsa/styraochleda/vagledningssystematisktfolkhalsoarbete.46540.html>

Läsanvisning för avsnittet kommunens målområden och strategiska mål

- Målområdet och det strategiska målet inleds med en beskrivning som hämtats från budgetdokumentet.
- Därefter redovisas de globala mål i Agenda 2030 som det strategiska målet bidrar till.
- Kommunens måluppfyllelse visualiseras med färgen grön, gul eller röd. Bedömning av måluppfyllelsen utvecklingsriktning det senaste året bedöms utifrån tre nivåer
- I efterföljande text kommenteras nämndernas väsentligaste bidrag till bedömningen av måluppfyllelse av kommunens strategiska mål. Detaljerade uppföljningar av nämndernas mål finns i nämndernas årsberättelser.
- Målen följs upp med indikatorer som redovisas i tabellform. Resultatkolumnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.
- Därefter redovisas en analys av indikatorerna resultat och utveckling. Samtliga nämnder har bidragit till analysen till de indikatorer som berör deras verksamhet.

Kommunens målområden och strategiska mål

MÅLOMRÅDE

God och hållbar välfärd för alla våra invånare

Beskrivning av målområdet:

Både invånare och näringsliv innefattas av målområdet God och hållbar välfärd för våra invånare. Vi arbetar för att våra barn och unga får den utbildning de behöver för att vara självförsörjande i hela sitt liv. Vi arbetar för trygghet i alla åldrar och i livets alla olika skeenden. Vi arbetar för att företagen och kommunen har tillgång till välutbildad arbetskraft.

Strategiskt mål

All utbildning i Kristinehamn bedrivs i en trygg lärandemiljö som stimulerar elever att utveckla sina förmågor och nå sin fulla potential

Beskrivning av målet:

Våra barn och unga lyckas nå utbildningsmålen och utvecklas till sin fulla potential. Våra skolor inger trygghet och varje enskilt barn uppmärksammas. Såväl personal som elever trivs i en god och utvecklande miljö.

Koppling till Agenda 2030

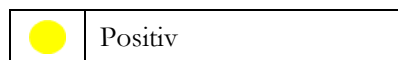
Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Mål 4: God utbildning för alla

Mål 5: Jämställdhet

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Kommunens måluppfyllelse

Kommunens måluppfyllelse bedöms som relativt god och utvecklades i positiv riktning under 2023.

I kommunens **förskoleverksamheter** upplever vårdnadshavare att barnen i hög utsträckning trivs på förskolan. De enkäter till vårdnadshavare som ligger till grund för upplevelsen har dock en låg svarsfrekvens (ca 15 procent) varför resultatet får tolkas med försiktighet. Förskolan har arbetat för en högre grad av delaktighet men inte lyckats höja svarsfrekvensen. Tidigare har barnets perspektiv och delaktighet saknats i undersökningen av upplevd trivsel och trygghet. För att få en bild av barnens egna upplevelser av trygghet i förskolan har under året genomförts trygghetsvandringar där barnen är delaktiga. Barnens synpunkter tas till vara och dokumentation kring trygghetsvandringar har synliggjorts för vårdnadshavarna. I vandringarna har det bland annat kommit fram att otrygga områden framför allt är förskolornas toaletter. Åtgärder har vidtagits.

I syfte att undersöka hur **eleverna i grundskolan och gymnasieskolan upplever trygghet och frånvaro** har en enkätundersökning genomförts under hösten. Resultatet visar att 78 procent av eleverna känner sig trygga överallt. Ett utvecklingsområde är tryggheten på fritidshemmet då en relativt hög andel elever i åk 2 upplever otrygghet på fritidshemmet. Duscharna är fortsatt en plats som upplevs otryggt av många elever. I enkätsvaren framkommer också att en hög andel elever upplever bristande studiero, vilket bekräftar de svar som eleverna lämnade i Skolinspektionens enkät våren 2022.

Trygghet i skolan kan kopplas till **skolfrånvaro**. Frånvaron i kommunens skolor har minskat i jämförelse med föregående år. Eleverna anger att förkylningar, ont i huvudet och ont i magen är de främsta orsakerna till frånvaro i elevenkäten som genomfördes höstterminen 2023. Även skolorna bedömer att förkylning är det vanligaste skälet till frånvaro men ser att elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och elever med sociala svårigheter riskerar att ha högre skolfrånvaro.

Samtliga skolor arbetar **riskförebyggande och hälsofrämjande** för att alla elever ska vara i skolan. Samverkan med andra aktörer, som socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri, är viktig. Nya modeller för samordning och samverkan har inventerats och prövats under året för att ge ett samlat stöd till enskilda och familjer:

- Kulturskolan samverkar med elevhälsan för att utveckla arbetssätt där de estetiska verktygen kan hjälpa elever med problematisk skolfrånvaro. En grundskola deltar tillsammans med kulturskolan, elevhälsan och Fritisbanken i ett projekt finansierat av Europeiska socialfonden som riktar sig till elever med problematisk skolfrånvaro.
- Under året har medarbetare utbildats i länsstyrelsens föräldrastödsprogram *Växa i Värmland*. Programmet kommer succesivt att implementeras där vårdnadshavare till elever i åk 4–9 kommer att bjudas in till en kurs och där skolan även kommer att göra riktade inbjudningar.
- Södermalmsskolan 7-9 har i projektform arbetat med närvaro och ökad gymnasiebehörighet, genom att stärka motivationen hos eleverna samt inspirera och skapa nyfikenhet kring framtida yrken. Åk 3, 6 och 9 deltar i grundskoleutmaningen som arrangeras av Ung Företagsamhet Värmland.

Framgångsfaktorer för att skapa trygghet i skolan bedöms vara **vuxennärvaro** samt ett medvetet bemötande. Skolorna arbetar aktivt med olika insatser, som exempelvis utomhuspedagog, planerade och vuxenledda rastaktiviteter och elevcoacher som syftar till att förstärka skolanknytning och höja elevernas delaktighet.

Kommunens verksamhetslokaler är en del som bidrar till att skapa en trygg lärandemiljö. Underhåll av lokaler är prioriterat. Flera projekt kopplat till underhåll av kommunens lokaler har genomförts under 2023. Bland annat färdigställdes renoveringen av Djurgårdsskolans låg- och mellanstadium. Det planerade underhållet har dock fått stå tillbaka på grund av akutåtgärder på ett flertal fastigheter där det exempelvis uppstått vattenskador.

Kostnaderna för skadegörelse på kommunens skolor har minskat med nästan 50 procent jämfört med föregående år. Detta förmodas bero på att ökningen under 2022 var en tillfällighet och att skadegörelsen nu är på väg ner till samma nivåer som var aktuella under år 2021. En förutsättning för att fortsätta arbetet med att hålla nere kostnaderna för skadegörelsen är ett fortsatt samarbete mellan berörda verksamheter i kommunen.

Totalt för kommunens kök har mängden slängd mat minskat marginellt från föregående år. Årets kundenkäter inom grund- och gymnasieskolan påvisar en marginell ökning av elevernas nöjdhet med skolmaten som helhet. Aktiviteter som har genomförts under året för att lyssna in elevernas upplevelser och önskemål om skolmaten är bland annat djupintervjuer i klasser på grundskolan och gymnasiet. Ett pilotprojekt med måltidsråd har startat i syfte att lyfta in måltiden i klassrummet och skapa delaktighet från eleverna. Kommunens kostenhet har arbetat med att tydliggöra grundutbudet i skolrestaurangerna och köken inom förskolan för att säkerställa att alla elever och barn har samma möjlighet till god folkhälsa och långsiktigt goda matvanor.

Kristinehamns kommun håller en fortsatt hög andel ekologiska livsmedel och är den värmländska kommun som har högst andel inköp av ekologiska livsmedel. Målet om minst 35 procent ekologiska inköp är uppnått och ligger på samma nivå som föregående år. För att uppnå det nationella målet på 60 procent år 2030 hade krävts en ökad andel inköp i år. Orsaken till oförändrad andel ekologiska inköp är ökade livsmedelspriser. Det medför att kommunen kommer ha svårare att nå det nationella målet 2030.

Från oktober månad startade ett nytt livsmedelsavtal med Skafferi Värmland som medför att kommunens kök kan köpa lokalt producerade livsmedel.

Indikator			2019	2020	2021	2022	2023	Resultat	Målvärde
Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)			87,2	86,4	87,8	89,6	Resultat maj 2024	Positiv	Öka
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, kommunala skolor, andel (%)			63,6	68,8	64,1	61,4	Resultat april 2024	Negativ	Öka
Lärare (årsarbetare) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, kommunala skolor, andel (%)			81,5	82,9	85,9	78,2	Resultat april 2023	Negativ	Öka
Elevenkät: ⁴ Hur nöjd är du med din skola? Andel som svarat ”Helt och hållet” eller ”till stor del” (%)	Elever åk 5	Flickor				71	71		Öka
		Pojkar				72	72		Öka
	Elever åk 8	Flickor				57	57		Öka
		Pojkar				71	71		Öka
	Gymnasieelever år 2	Flickor				61	61		Öka
		Pojkar				81	81		Öka

Resultatkolumnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.

Analys av målets indikatorer

- Barn 1-5 år inskrivna i förskola**

Andel barn (1–5 år) inskrivna i förskola är högre än i riket. Utbildningen i förskolan är viktig och ger goda förutsättningar för det lärande som fortsätter resten av livet. I förskolan får barnen möjlighet att utvecklas och lära genom att leka, skapa och utforska. Omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

- Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, kommunala skolor**

⁴ Ny utformning av frågor i Skolverkets enkät från 2022. Förändring till elever i åk 8 mot tidigare åk 9. Inte jämförbar med tidigare års enkät. Genomförs vartannat år. Enkäten genomförs i samtliga kommuner under en tvåårsperiod.

Värdet för indikatorn är lågt i jämförelse med riket. Värdet varierar mellan skolenheterna där skolorna i centralorten har lägre andel lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1–9 än de mindre enheterna utanför centralorten. Indikatorn beskriver andelen lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1–9. Det innebär att legitimerade och behöriga lärare som arbetar deltid inte räknas in i statistiken. Inte heller de legitimerade och behöriga lärare som undervisar i F-klass-åk 3 ingår då statistiken innefattar lärare i grundskola 1–9.

- **Lärare (årsarbetare) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, kommunala skolor**

Värdet för indikatorn är lågt i jämförelse med riket. Indikatorn beskriver andelen lärare (årsarbetare) med legitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskolan. Det finns inte krav på legitimation för att få arbeta som lärare på yrkesprogrammen utan många som arbetar som lärare på el-, fordons-, vård- och omsorgsprogrammet gör det utifrån arbetslivserfarenhet från branschen. Motivationen att utbilda sig kan tänkas vara låg då möjligheten till anställning är god. Två medarbetare som arbetar som lärare på vård- och omsorgsprogrammet är idag under utbildning till yrkeslärare.

- **Elevenkäter: Hur nöjd är du med din skola?**

Ny utformning av frågor i Skolverkets enkät från 2022. Enkäten genomförs vartannat år, vilket innebär att det inte går att bedöma om en förändring har skett.

Strategiskt mål

Alla elever i Kristinehamn lyckas i skolan och förbättrar sina kunskapsresultat

Beskrivning av målet:

Att nå målen i skolan är det absolut viktigaste för att få en bra grund att stå på inför arbetslivet. Kommunens skolor förbereder alla elever oavsett studieförutsättningar för ett självständigt vuxenliv.

Koppling till Agenda 2030

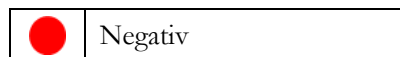
Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Mål 4: God utbildning för alla

Mål 5: Jämställdhet

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Kommunens måluppfyllelse

Kommunens måluppfyllelse bedöms som mindre bra och utvecklades i negativ riktning under 2023.

Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) når pojkar i lägre utsträckning än flickor gymnasiebehörighet i riket och fullföljer i lägre grad en gymnasieutbildning, vilket stämmer även i Kristinehamn. I förskolan är det fler pojkar än flickor som är behov av särskilt stöd. Skillnaderna syns även tidigt i grundskolan och finns därefter kvar genom hela grundskolan. Av Skolinspektionens enkät 2022 framgår att det är en låg andel pedagogisk personal som anser att lärarna ger alla elever samma möjligheter oavsett om de är flickor, pojkar eller har annan könsidentitet.

Att inte nå gymnasiebehörighet innebär högre risk att inte få tillträde till arbetsmarknaden, drabbas av ohälsa och psykosociala problem. En framgångsfaktor i utbildningen är enligt

Skolverket en hälsofrämjande skolmiljö med kompensatoriska insatser. Under våren 2023 har arbetet med motivation i utbildningen kartlagts. Kartläggningen har lyft fram undervisningsmiljöns betydelse för elevers motivation. Relationen mellan elev och lärare samt samverkan mellan vårdnadshavare, elev och lärare är motivationsskapande.

Studiero eller arbetsro är ett område som såväl elever som pedagoger uppger i Skolinspektionens enkät inte är tillräcklig. Skolinspektionens enkät kommer att genomföras under 2024 och då följs området upp.

Allt för många barn lever fortsatt i ekonomisk utsatthet vilket påverkar deras förutsättningar att lyckas med sina studier. En trygg hemmiljö, både socialt som ekonomiskt är en viktig faktor för att elever ska nå studieresultat som möjliggör att de på lång sikt kan bli självförsörjande vuxna. Antalet hushåll med barn som uppstår ekonomiskt bistånd visar en generell nedgång för 2023 jämfört med året innan vilket innebär att den positiva trend som visade sig 2022 håller i sig. Oavsett den positiva utvecklingen är det fortsatt allt för många barn i Kristinehamn som lever i ekonomisk utsatthet. Det är därför angeläget att fortsätta prioritera arbetet med barn och unga i ekonomisk utsatthet eftersom det är en avgörande faktor för möjligheterna att lyckas i skolan och i förlängningen därmed också för möjligheterna till ett självständigt vuxenliv

Antalet boendesociala andrahandskontrakt har minskat avsevärt under 2023 jämfört med föregående år, vilket är en positiv utveckling. Fördjupad statistik visar dock att antalet barn som bor i hushåll med boendesociala andrahandskontrakt ligger på samma nivå 2023 som det gjorde föregående år. Det medför att det finns ett fortsatt utvecklingsarbete att göra för att säkerställa att fler hushåll med barn som idag har boendesociala andrahandskontrakt kan nå en långsiktigt stabil boendesituation.

Förskola

För att främja utveckling och lärande i förskolan pågår ett utvecklingsarbete med att öka tillgängligheten i utbildningen inom områdena tillgängliga lärmiljöer, normkreativitet och digitalisering. Bland annat är Alternativ Kompletterande Kommunikation (AKK) och vägledande samspel ett stöd i arbetet med den tillgängliga lärmiljön. Förskolan ska stimulera barnens språkutveckling i svenska då språk, lärande och identitetsutveckling hänger ihop. Den fysiska lärmiljön på förskolorna visar idag fler uttryck för pedagogernas didaktiska kompetens och förståelse för kulturskillnader. Förskolan organiserar så att flerspråkig personal arbetar på förskolor där deras språkkompetens kan utgöra en resurs för flerspråkiga barn. Tillgängligheten av flerspråkig personal i förskolan möjliggör ett transspråkande⁵ och bättre förutsättningar för barns utveckling.

Förskoleklass

Sedan 2019 är det reglerat i skollag (2010:800) att en kartläggning i förskoleklass ska genomföras. Kartläggningen är ett stöd för skolor att sätta in tidiga stödinsatser. En förbättring i kommunen kan ses 2023 i jämförelse med föregående år i både svenska och matematik. En framgångsfaktor enligt Skolinspektionens tematiska granskning 2020 *Kartläggning och tidiga stödinsatser i förskoleklassen* är att stödet inriktas just mot den språkliga medvetenheten och det matematiska tänkandet och inte om generella stödinsatser.

Åk 1–3

Läskunnigheten i **åk 1** ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Pojkarnas resultat är något lägre än flickornas, liksom tidigare år.

---

⁵ Transspråkande handlar både om hur flerspråkiga personer använder sina olika språk i vardagen samt om hur pedagoger och barn kan använda flerspråkighet som en resurs i barngruppen.

Resultatet för **nationella prov i åk 3** i svenska och matematik har sammantaget ökat för såväl pojkar som flickor. Dock är inte resultatet tillbaka på 2019 års nivå. Sammantaget har flickorna högre resultat än pojkarna. Det kan antas att den obligatoriska kartläggningen i förskoleklass har bidragit till högre resultat på nationella proven i åk 3.

Åk 4–6

I Skolinspektionens elevenkät för elever i åk 5 2022 kan vissa utvecklingsområden utläsas.

- Andelen elever som upplevde att lärarna får eleverna att bli intresserad av skolarbetet var låg i jämförelse med riket. Resultatet är lågt i jämförelse med övriga kommuner även 2023.
- Andelen elever som upplever att de får den hjälp de behöver från skolan för att klara skolarbetet är låg.
- Andelen elever som upplever att arbetsron på lektionerna är god är mycket låg.

Resultaten i svenska, engelska och matematik i **åk 6** har sammantaget ökat för flickorna medan resultaten för pojkarna har sjunkit i jämförelse med föregående år. Flickorna nådde utbildningens mål i högre utsträckning än pojkarna även 2022. **Elever i åk 6** som uppnått kunskapskraven i alla ämnen som eleven läser har sjunkit över tid och ligger under snittet i riket för såväl pojkar som flickor. Dessa elever genomförde inte nationella prov i åk 3 på grund av pandemin, vilket innebär att det inte går att analysera progressionen på gruppnivå.

I **svenska som andraspråk** har resultaten höjts avsevärt i jämförelse med föregående år. Resultaten är bland de 25 % bästa i riket. Andelen nyinvandrade och elever med okänd bakgrund i grundskolan har sjunkit betydligt. Elever med utländsk bakgrund i grundskolan har varit relativt konstant de senaste åren.

Åk 7–9

I Skolinspektionens elevenkät för elever i åk 8 2022 kan vissa utvecklingsområden utläsas.

- Andelen elever som upplever att de får den hjälp de behöver från skolan för att klara skolarbetet är lägre än medianen i riket men bland de kommuner som har de 50 % mittersta värdena. Det innebär en förbättring om jämförelsen görs med åk 5.
- Andelen elever som upplever att arbetsron på lektionerna är god är mycket låg, vilket är samma resultat som för elever i åk 5.

Resultaten i åk 9 visar att elevernas utveckling mot utbildningens mål generellt försämras. Särskilt tydligt är det bland pojkar. 25 % av pojkarna i åk 9 blev inte behöriga till gymnasiet 2023. Det motsvarar 31 pojkar. Andelen pojkar når dock målen i högre utsträckning än flickor i samhällsorienterande ämnen, svenska som andraspråk och i idrott och hälsa.

Föräldlingsvärdet⁶ för flickorna mellan åk 6 och åk 9 vad gäller att nå kunskapskraven i alla ämnen som eleven läser har försämrats för flickorna och är relativt oförändrat för pojkarna.

Gymnasieskola

Historiskt har fler flickor än pojkar klarat sin gymnasieexamen inom fyra år, både när det gäller hemkommun och kommunala skolor. Resultaten för 2023 är omvända där andelen pojkar som

---

⁶ Value Added - ett mått på skolans bidrag till elevernas kunskapsutveckling

Value added-modeller används för att kvantitativt beskriva hur enskilda skolenheter bidrar till sina elevers kunskapsprogression. Tanken är att få fram mått på hur mycket eleverna har lärt sig på skolan. Det görs genom att jämföra ett ingångsvärde på elevernas kunskaper vid tidpunkten de börjar på en skolenhet med ett utgångsvärde vid tidpunkten de slutar på skolenheten. Skillnaden mellan elevernas faktiska utgångsvärde och förväntade utgångsvärde när hänsyn tas till deras ingångsvärde är skolenhetens mervärde eller föräldlingsvärde, dvs. skolenhetens bidrag till sina elevers kunskapsprogression.

klarat sin examen är högre än flickor. Förändringarna mellan 2022 och 2023 är förhållandevis stora för både flickor och pojkar. Under de senaste åren har elever haft lägre förkunskaper i ämnena matematik och engelska inför gymnasiet och det finns en del brister i motivation, självförtroende och studieteknik. Eleverna på Brogymnasiet har tillgång till en resursenhet som är tillgänglig för elever som vill ha extra tid för något ämne under lektionsfri tid. Tillgången gäller både elever som har svårt att nå målen samt de som vill arbeta mot de högre betygen.

Vuxna elever

Gymnasiekompetens utgör den stora vattendelaren på arbetsmarknaden och det är fortsatt allt för få kursdeltagare inom den gymnasiala vuxenutbildningen som fullföljer sin utbildning och som får godkända betyg. Andelen avhopp inom GyVux har minskat jämfört med föregående år och andelen kursdeltagare med godkända betyg inom samma utbildningsform har ökat, vilket ändå indikerar en utveckling i positiv riktning. För måluppfyllelsen inom vuxenutbildningen syns för helåret 2023 en generell trend som visar på ett ökat antal kursdeltagare som når godkända studieresultat. Trenden gäller för samtliga utbildningsformer och tydligast är ökningen inom SFI. Samtidigt har avhoppet från de yrkesinriktade gymnasieutbildningarna ökat. Här behövs aktiva åtgärder för att det inte ska bli en utveckling som fortsätter.

Indikator			2019	2020	2021	2022	2023	Resultat	Målvärde
Elever åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk, andel (%) ⁷	Kommunala skolor	Flickor	78			59	58	Negativ	Öka
		Pojkar	64			44	51	Positiv	Öka
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, andel (%)	Kommunala skolor	Flickor	91,1	87,2	89,0	81,0	85,6	Positiv	Öka
		Pojkar	71,9	77,8	85,3	81,7	76,6	Negativ	Öka
Elever i åk 9 behöriga till yrkesprogram, andel (%)	Kommunala skolor	Flickor	73,6	75,0	83,6	82,4	80,5	Negativ	Öka
		Pojkar	74,4	77,5	77,3	75,7	75,8	Oförändrad	Öka
	Hemkommun	Flickor	73,6	74,3	84,4	82,1	80,6	Negativ	Öka
		Pojkar	75,8	78,0	78,3	76,1	75,4	Negativ	Öka
Elever i åk 9, meritvärde ⁸ genomsnitt (17 ämnen)	Kommunala skolor	Flickor	221,4	232,7	226,6	224,0	227,0	Positiv	Öka
		Pojkar	195,3	193,1	188,6	196,5	195,1	Negativ	Öka
	Hemkommun	Flickor	221,0	233,0	228,0	225,0	228,0	Positiv	Öka
		Pojkar	197,0	194,0	189,0	197,0	195,0	Negativ	Öka
Gymnasieelever med examen inom 4 år, andel (%)	Kommunala skolor	Flickor	69,7	77,9	72,8	80,5	69,0	Negativ	Öka
		Pojkar	64,2	58,8	65,4	66,7	72,3	Positiv	Öka
	Hemkommun	Flickor	79,1	81,7	76,7	79,5	71,0	Negativ	Öka
		Pojkar	69,3	61,2	68,3	69,1	76,8	Positiv	Öka
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, andel (%)	Hemkommun	Kvinnor	81,6	72,2	76,4	Resultat juni 2024		Positiv	Öka
		Män	74,8	66,3	79,3			Positiv	Öka
Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)		Kvinnor	40,5	41,6	42,6	44,3	Resultat maj 2024	Positiv	Öka
		Män	24,5	24,7	24,9	25,9		Positiv	Öka

Resultatkolumnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.

Analys av målets indikatorer

- **Elever åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov i svenska/svenska som andraspråk**
Kommenteras i text ovan
- **Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik**
Kommenteras i text ovan

⁷ Uppehåll med nationella prov under pandemin

⁸ Elevernans sammanlagda meritvärde dividerat med antal elever som fått betyg i minst ett ämne enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet i årskurs 9. Meritvärdet för en elev utgörs av summan för de 17 bästa betygen i elevens slutbetyg (E=10, D=12.5, C=15, B=17.5 och A=20). Det möjliga maxvärdet är 340 poäng.

- **Elever i åk 9 behöriga till yrkesprogram**
Kommenteras i text ovan
- **Elever i åk 9, meritvärde genomsnitt (17 ämnen)**
Kommenteras i text ovan
- **Gymnasieelever med examen inom 4 år**
Kommenteras i text ovan

- **Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning samt Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning**

En trygg hemmiljö är en förutsättning för god utveckling och inläring, men allt för många barn och unga växer upp under socialt och ekonomiskt otrugga förhållanden i Kristinehamns kommun. Detta ger en direkt påverkan på barn och ungas förutsättningar och långsiktiga möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och att gå vidare till högre studier. Nämnden arbetar aktivt för att fler vuxna ska nå egen försörjning och på detta sätt öka möjligheten för barn och unga att växa upp i ekonomiskt trygga hemmiljöer. Nämnden arbetar också för att utveckla arbetet med tidiga insatser för att förebygga social problematik i barnfamiljer. När det gäller högre studier har nämnden ett viktigt kompensatoriskt uppdrag när det gäller att möjliggöra för vuxna individer som saknar rätt behörigheter till högre studier. Inom vuxenutbildningen finns utmaningar både gällande en allt för stor andel avhopp och en för låg andel kursdeltagare som når godkända betyg. Under 2023 har nämnden som ett led i en förbättrad måluppfyllelse bland annat tagit fram en handlingsplan för att motverka avhopp. Det pågår också ett utvecklingsarbete för att stärka studie- och yrkesvägledningen så att fler får rätt förutsättningar att klara av sina studier. Dessutom pågår ett omfattande utvecklingsarbete för att fler individer som idag har behov av ekonomiskt bistånd i stället ska stärka sin kompetens genom den kommunala vuxenutbildningen. Det långsiktiga målet med dessa satsningar är att fler vuxna individer ska nå egen försörjning.

Strategiskt mål

Kristinehamns kommun bidrar till att livsvillkoren för äldre kännetecknas av trygghet, meningsfullhet och självbestämmande

Beskrivning av målet:

Äldre och sjuka vet att de får den omvårdnad de behöver. Alla känner trygghet inför ålderdomen och har olika vårdformer och aktörer att välja bland. Vi erbjuder en god hemsjukvård även i livets slutskede. Inga äldre känner sig diskriminerade på grund av ålder eller kön.

Koppling till Agenda 2030:

Mål 2: Ingen hunger

Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Mål 5: Jämställdhet

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Kommunens måluppfyllelse

	Oförändrad
---	------------

Kommunens måluppfyllelse bedöms som relativt god och är på samma nivå som föregående år.

Under våren infördes möjligheten att välja mellan två lunchrätter på särskilda boenden i centrala Kristinehamn. Maten levereras från Uranus och ökar möjligheten för de boende att påverka sitt

lunchval. I syfte att erbjuda matglädje genomför kommunens måltidsverksamhet årligen kundenkäter till matgästerna på särskilda boenden i centrala Kristinehamn. Årets resultat visar en liten minskning av nöjdheten med måltiden som helhet jämfört med föregående år.

Mätning av nattfasta är genomförd på samtliga särskilda boenden exklusive Tapiren under våren. Syftet med mätningen är att minska risker för fall och därmed öka tryggheten. Mätningen rör de som har bedömts som riskpersoner för undernäring. Resultatet varierar mellan 10,5–13,5 timmar i genomsnitt och finns redovisat för män respektive kvinnor. Analys och åtgärder pågår för att minska tiden för nattfasta.

Under året har samtliga medarbetare på särskilt boende utbildats i personcentrerat arbetssätt. Det personcentrerade arbetssättet är en viktig del i den omställning till god och nära vård som sker i samarbete med regionen. Utgångspunkten är att skapa en relation som ger inflytande och självbestämmande i den vård och omsorg som ges.

Kultur och aktivitetsbanken erbjuder möjlighet för de som bor på särskilt boende och gruppboende att boka individuella aktiviteter eller gruppaktiviteter. Utbudet består av mer än 50 olika aktiviteter som genomförs av frivilligorganisationer och föreningar. Exempel på aktiviteter som finns i banken är musik, dans, konst, utställningar, böcker, dikter och samtal. Kulturbankens utbud utvecklas kontinuerligt och förslag och önskemål tas emot.

Kristinehamns Historiska museum fortsätter att producera minneslådor som kan lånas av äldreomsorgens verksamheter. Minneslådorna innehåller bilder från museets utställningar och är uppskattade av de äldre.

Arbetet med att förändra Uranus till ett välkomnande allaktivitetshus är ett sätt att erbjuda social samvaro, trevliga aktiviteter och en meningsfull vardag för de som bor i Kristinehamn. En testamenterad gåva till utemiljöer på särskilda boenden har erbjudit möjlighet att förbättra miljön och i det sammanhanget också öka platserna där det sker social interaktion.

Arbetet med fritidskortet ökar självbestämmandet för de inom funktionsstöd som vill delta i aktiviteter och därmed kan välja vem de vill ta med i aktiviteten. Organiserade aktiviteter för de som gått i pension inom funktionsstöd är ett sätt att öka meningsfullheten för äldre som inte längre deltar i den dagliga verksamheten.

Den samverkan mellan förskola och äldreboende som drivits i projektform och genomförts på fyra förskolor/äldreboenden har utvärderats och är beslutad att framöver vara en permanent verksamhet. Aktiviteterna har varit mycket uppskattade både hos barn och äldre. Samverkan ska omfatta samtliga äldreboenden men förutsätter att det finns fortsatt intresse från förskolorna och ingår i deras planering. Varje äldreboende/förskola bygger upp sitt unika koncept för sitt samarbete.

Det finns fortsatt en negativ trend när det gäller intresset för omvårdnadsprogrammet, både avseende ungdomar men nu även bland vuxenelever. Äldreomsorgen har under året erbjudit praoplats för att öka intresset men det ger effekt först då eleverna ska söka till gymnasiet. Knappt 40 feriearbetare har under sommaren funnits i äldreomsorgens verksamheter och det är långt fler än tidigare år. Även det som ett sätt att öka intresset. Dock är den framtida kompetensförsörjningen oroande. Kommunen kan utifrån den demografiska utvecklingen förväntas behöva fler undersköterskor i framtiden, vilket kräver att kommunen som helhet är delaktiga i att säkra den framtida kompetensförsörjningen.

Indikator		2019	2020	2021	2022	2023	Resultat	Målvärde
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	Totalt	226	15	41	42	70	Negativ	Färre än 40 dagar
	Kvinnor		18	41	49	62	Negativ	Färre än 40 dagar
	Män		12	40	26	84	Negativ	Färre än 40 dagar
Personalkontinuitet, antal personer som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	Totalt	20	19	20	21	22	Negativ	Förbättrad kontinuitet
	Kvinnor			20	21	23	Negativ	Förbättrad kontinuitet
	Män			21	22	22	Oförändrad	Förbättrad kontinuitet
Brukarbedömning äldreomsorg, andel brukare som är mycket eller ganska nöjda med hemtjänsten som helhet andel (%)	Kvinnor	93	90		91	85	Negativ	Bibehålla resultat 2020
	Män	95	93		90	89	Oförändrad	Bibehålla resultat 2020
Brukarbedömning äldreomsorg, andel brukare som är mycket eller ganska nöjda med sitt särskilda boende som helhet, andel (%)	Kvinnor	81	82		71	82	Positiv	Bibehålla resultat 2020
	Män	75	81		67	87	Positiv	Bibehålla resultat 2020
Vad tycker invånarna om utbudet för äldre att träffas på i kommunen (till exempel träffpunkter) SCB Medborgarundersökning	Totalt			40		39,9	Oförändrad	Öka
	Kvinnor					43,4		Öka
	Män					36,2		Öka

Resultatcolumnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.

Analys av målets indikatorer

- Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende**
 Antalet dagar mellan ansökan och erbjudande om särskilt boende har ökat de senaste åren och visar på den demografiska utvecklingen med fler äldre. Dock håller sig nämnden inom den lagstadgade tiden som är 90 dagar. Nämnden har påvisat behovet av att bygga ett nytt särskilt boende inom de närmaste åren och har med det i sin lokalrevision. Pengar för utredning finns för 2024 i Tekniska förvaltningens budget.
- Personalkontinuitet, antal personer som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar**
 Trots arbete med kontinuitet har nämnden inte lyckats minska antalet personer under en 14 dagar period utan den har tyvärr ökat. Vid en analys kan verksamheten konstatera att den fortsatt höga sjukfrånvaron ger ett ökat behov av vikarier som också är de som ingår i besöken hos de äldre. Hemtjänsten brottas dessutom med ett ackumulerande underskott under 2023 som kräver att man effektiviserar planeringen vilket kan försämra kontinuiteten. Dock arbetar man med annan kontinuitet såsom kontinuitet vid personlig omvårdnad samt tidskontinuitet. Verksamheten behöver arbeta med minder grupper i gruppen för att uppnå personalkontinuitet. Verksamheten har dock förbättrat som placering i hemtjänstindex från 254 till 40 plats i landet. Det beror på en förbättrad information på hemsidan samt en förbättrad biståndshandläggning.
- Brukarbedömning äldreomsorg, helhetsbedömning hemtjänsten**
 I hemtjänsten har resultatet försämrats något (-3%) Bemötande frågor som till stor del påverkar detta resultat är viktigt samt om man upplever att man kan framföra synpunkter. En analys av frågorna visar en tydlig tendens att män generellt är nöjdare än kvinnor. Inte minst när det gäller upplevelsen av om personalen har tillräckligt med tid där skillnaden mellan män och kvinnor är 15 % enheter. Det bör föranleda en analys av

om beviljandet och planeringen av insatser skiljer sig åt. Under 2023 har verksamheten satsat på dokumentationsutbildning till samtlig personal samt utbildning i suicidprevention. Ett projekt kommer startas under våren i en hemtjänstgrupp i syfte att förbättra personalkontinuiteten kvällstid.

- **Brukarbedömning äldreomsorg, helhetsbedömning särskilt boende**

En tydlig förbättring i bedömningen av äldreomsorgen för de som bor på särskilt boende syns 2023 (+14 %) Den är inte riktigt i nivå med hemtjänst men trenden är positiv. Detta beror delvis på att en av enheterna 2022 hade ett klart sämre resultat än övriga enheter men som också förbättrat sitt resultat till 2023. Även här syns en skillnad mellan kvinnor och män. Under 2023 har medarbetare utbildats i personcentrerat arbetssätt samt utemiljöerna förbättrats avsevärt med hjälp av ett testamenterat arv. Utvecklingen av bra aktiviteter både inomhus och utomhus syns tydligt i brukarbedömningen.

- **Vad tycker invånarna om utbudet för äldre att träffas på i kommunen (till exempel träffpunkter)**

Medborgarundersökningen riktar sig till samtliga åldersgrupper och erfarenhet och kunskap om verksamheten antas variera. Här blir uppfattningen påverkad av de som finns i media. Äldreomsorgen har generellt haft många positiva artiklar om verksamheterna även om just träffpunkter inte haft särskilt fokus. Dock har flertalet av de externa träffpunkterna lagts ner senaste åren då det varit ett lågt antal besökande. Idag ske de flesta aktiviteterna på Uranus. Det är tydligt att det skett en förändring i de sociala beteendemönstren efter pandemin. Många har vant sig vid att inte delta i sociala aktiviteter och förvaltningen behöver hitta nya grupp för att öka deltagandet. Hälsosamtalen som genomförts under 2023 och fortsatt sker under 2024 riktar sig till personer 80+ som inte har insatser från kommunen. Syftet är att hitta den ofrivilliga ensamheten och erbjuda stöd i att hitta och delta i aktiviteter. Ett förändringsarbete som påbörjats med att renovera och bygga om Uranus till ett mer tillgängligt allaktivitetshus kommer förhoppningsvis bredda möjligheter till olika aktiviteter för att nå fler äldre. Kommunen har även satsat på utomhusgrillar och parkbänkar i järnvägsparken. Den nya aktivitetsparken på Adlersparretorget har också utformats för att unga och äldre invånare ska kunna mötas i en miljö med bland annat sittytor.

Strategiskt mål

I Kristinehamns kommun samverkar vi och möter framtida välfärdsutmaningar med innovativa lösningar för att säkerställa en hållbar service och kvalitet i vårt välfärdsuppdrag

Beskrivning av målet:

Att vara innovativ och hitta olika lösningar hjälper både personal och de som ska ta emot våra tjänster. Vi är innovativa och hittar anpassade lösningar till olika vårdbehov. Vi står för nytänkande för att klara framtidens vårdbehov. Vi är proaktiva vad gäller kommande generationers vårdbehov. Kommunen står för trygghet vad gäller infrastruktur – transporter, telefoni och internetuppkoppling.

Koppling till Agenda 2030:

Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Mål 5: Jämställdhet

Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Kommunens måluppfyllelse

	positiv
---	---------

Kommunens måluppfyllelse bedöms som relativt god och utvecklades i positiv riktning under 2023.

Kommunens arbete med införandet av *Internet of things (IoT)*⁹ är ständigt pågående och nya användningsområden fortsätter att utvecklas då tekniken är på stark frammarsch och nya sensorer för mätning av olika slag kommer ut på marknaden. Detta är en teknik för att trådlöst överföra data över långa sträckor med låg energiförbrukning och Exempel på sensorer är vattenmätare, flödesmätare VA-nät, flödesmätare Varnan, trafiksensorer och passagerarräknare.

Statistik från sensorer kan användas för planering och prioritering av framtida projekt och åtgärder. Ett gott underlag av data är till hjälp i bedömningen var kommunen bör prioritera resurser för att få ut mest effekt. Sensorer för olika ändamål finns placerade på flera orter inom kommungränsen, vilket är till hjälp för att hålla samma kvalitet på service till kommuninvånare oavsett var i kommunen de bor.

Arbetet med att öka antalet digitala vattenmätare fortsätter och bedömningen är att kommunen kommer att ha ca 2 300 digitala vattenmätare efter årets utgång. Digitala vattenmätare hjälper verksamheten att få en bättre koll på vattenförbrukningen och kommer på sikt att bli ett mycket bra hjälpmedel vid läck- och felsökning. Något som tydligt hjälper kommunen att upprätthålla en hållbar service och kvalitet i välfärdsuppdraget.

Inom äldreomsorgen har både läkemedelsfördelare samt trygghetskameror ökat i antal som ett resultat av en medveten satsning i verksamheten. En visningsmiljö för smarta digitala lösningar planeras in inom ramen för förändringen på Uranus. Den digitala lotsen är en permanent tjänst från september och har under våren i samarbete med kollegor utbildat personliga assistenter i digitala verktyg.

Ett pilotprojekt med trygghetsskapande sensorlösning för boende på äldreboende Regnbågen var planerad att införas och tas i drift under våren 2023. Förberedelsefasen är klar, personal utbildad och fastigheten förberedd med infrastruktur. Projektet har dessvärre försenats på grund av tekniska problem kring integration mm. Det är oklart om det kommer att kunna genomföras med de krav på teknisk säkerhet som ställs idag.

Arbetet med att ta fram en lokal plan för digitalisering inom skolans verksamheter har försenats på grund av att regeringen inte har fattat beslut enligt Skolverkets förslag till en ny nationell strategi för digitalisering i förskola och skola. En lokal plan har påbörjats som utgår från kommunens policy för digitalisering. För att alla elever ska erbjudas en likvärdig utbildning är digital kompetens en del av förskolans och skolans läroplaner. Inom förskolan handlar det om en första kontakt med digital teknik där den används som ett komplement för att främja lek, kreativitet och språkutveckling. I skolan ska eleverna få möjlighet att tillägna sig förmåga att

- förstå digitaliseringens påverkan på samhället och individen
- använda och förstå digitala verktyg och medier
- ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt
- lösa problem och omsätta idéer i handling med hjälp av digitala verktyg.

I kommunens digitala kartportal finns information om bland annat idrottsanläggningar,

---

⁹ Internet of things (IoT eller "sakernas internet") är ett samlingsbegrepp för de tekniker som möjliggör att saker/objekt, till exempel vattenmätare eller soptunnor, kan skicka och/eller ta emot information via internet. Det finns flera olika tekniker som kan användas för att åstadkomma detta, med olika för och nackdelar. Kristinehamns kommun har valt att till stor del använda en teknik som kallas för LoRaWAN. Denna teknik lämpar sig bra i sammanhang för att samla in information från en stor mängd objekt som är utspridda över ett stort område till en relativt låg kostnad, vilket gör att tekniken har blivit populär när man pratar om "smarta städer". I praktiken handlar det om att man sätter ut olika typer av sensorer som via internet skickar sina mätvärden till våra datasystem. Denna information kan sedan bearbetas och visualiseras på olika sätt och användas som planerings- och beslutsunderlag, statistik eller ge oss varningar av olika slag.

motionsspår och parker. I portalen finns även möjlighet att ta del av kartor där lediga småhustomter, samhällsfunktioner och parkeringsplatser visas. Under året har det skett en ökning av användandet av de digitala kartorna sedan den nya kartportalen lanserades under senhösten 2022. Anledning till ett ökat användande av kartportalen är sannolikt att den nu är mer anpassad för mobiltelefoner och uppbyggd av appar som gör det enklare att hitta den data och information som eftersöks.

För att delge goda exempel och öka förståelsen för och behovet av digitalisering och innovation och våga testa ny teknik har artiklar publicerats på www.kristinehamn.se/digitalisering. Kommunikation om digitaliseringen handlar om att ställa om ett tankesätt, byta inställning och jobba med attityder. Huvudfokus för alla kommunikativa insatser har varit att konkretisera hur teknik redan idag används och förklara hur effekterna av digitaliseringen kan bidra till nya arbetssätt som gör det enklare och smartare att utföra och erbjuda kommunal service i alla verksamheter. Ett exempel på en insats inom detta område är podden ”Våga digitalt”.

Indikator	2019	2020	2021	2022	2023	Resultat	Målvärde
Förskola kvalitetsindex ¹⁰	77	90	100	100	Preliminärt resultat juni 2024	Oförändrad	Bibehålla
Förskola resursindex ¹¹	49	62	66	74		Positiv	Förbättra
Kommunal grundskola F-9 kvalitetsindex	3	4	22	30	Preliminärt resultat juni 2024	Positiv	Förbättra
Kommunal grundskola F-9 resursindex	92	81	100	93		Negativ	Bibehålla
Kommunal gymnasieskola kvalitetsindex	89	96	74	91	Preliminärt resultat juni 2024	Positiv	Förbättra
Kommunal gymnasieskola resursindex	89	88	90	90		Oförändrad	Förbättra/ Bibehålla
Äldreomsorg kvalitetsindex	0 ¹²	42	69	70	Preliminärt resultat juni 2024	Positiv	Förbättra
Äldreomsorg resursindex	67	81	72	73		Positiv	Förbättra
LSS boende och daglig verksamhet kvalitetsindex			39	28	Preliminärt resultat juni 2024	Negativ	Förbättra
LSS boende och daglig verksamhet resursindex	67	82	81	76		Negativ	Förbättra
Ekonomiskt bistånd kvalitetsindex				Saknas värde ¹³	Preliminärt resultat juni 2024		Genomföra mätning
Ekonomiskt bistånd resursindex	32	11	9	13		Positiv	Förbättra

Resultatkolumnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.

¹⁰ Indexvärdet för kvalitetsindex kan vara mellan 0 och 100 där 100 är bäst jämfört med andra.

¹¹ Indexvärdet för resursindex kan vara mellan 0 och 100 där 100 är bäst jämfört med andra.

¹² Lågt värde pga. felrapporterad uppgift till Socialstyrelsen om personal med adekvat utbildning på särskilt boende

¹³ Saknas resultat för nyckeltalet ”Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)”

Analys av målets indikatorer

- **Förskola kvalitetsindex**

Kvalitetsindex baseras på andel med förskollärlärolegitimation i kommunal förskola, andel barn 1–5 år i kommunen inskrivna i förskolan och personaltäthet i kommunal förskola. Nyckeltalen redovisas på en skala från 0 till 100 där 0 är sämst och 100 är bäst. Kvalitetsindex för förskolan är mycket bra, vilket visar att det finns en hög andel barn i förskolan i kombination med hög andel förskollärare. Detta ger mycket goda förutsättningar för att en utbildning av hög kvalitet. Personaltäthet i förskolan har ökat i kommunen. Det vill säga att antalet inskrivna barn per årsarbetare i förskolan har sjunkit mellan 2020 och 2022

- **Förskola resursindex**

Indexet baseras på kostnad per inskrivet barn i kommunal förskola och nettokostnadsavvikelsen för förskola. Nyckeltalen redovisas på en skala från 0 till 100 där 0 är sämst (högst kostnad) och 100 är bäst (lägst kostnad). Värdet visar hög andel inskrivna barn i förskolan i kombination med en liten differens mellan den faktiska kostnaden för förskolan och referenskostnaden.

- **Kommunal grundskola F-9 kvalitetsindex**

Indexet baseras på:

1. avvikelse från modellberäknat värde för meritvärde
2. andel elever som når målen i alla ämnen
3. bättre behöriga till yrkesprogram
4. elevenkårsindex

Kommunernas värden placeras på en skala från 0 till 100 där 0 är sämst och 100 är bäst. Grundskolan i Kristinehamn har förbättrat kvalitetsindex men tillhör fortfarande de 25 % sämsta i riket. Förbättringen beror framför allt på ett bättre resultat när det gäller en lägre avvikelse från modellberäknat värde för meritvärdet i åk 9.

- **Kommunal grundskola F-9 resursindex**

Indexet baseras på strukturerad kostnad per elev i kommunal grundskola F-9. Nyckeltalet redovisas på en skala från 0 till 100 där 0 är sämst (högst kostnad) och 100 är bäst (lägst kostnad). Index har gått ner i jämförelse med föregående år men ligger bland de 25 % bästa kommunerna i riket

- **Kommunal gymnasieskola kvalitetsindex**

Indexet baseras på avvikelse från modellberäknat värde för andel elever med examen inom fyra år och ett elevenkårsindex. Nyckeltalen avser kommunal gymnasieskola. 0 är sämst och 100 är bäst. Brogymnasiet har ett mycket högt värde i jämförelse med andra kommuner.

- **Kommunal gymnasieskola resursindex**

Detta är ett utvecklingsnyckeltal. Indexet baseras på programvalsjusterad kostnad per elev i kommunal gymnasieskola. Nyckeltalet normaliseras så att alla kommunernas värden placeras på en skala från 0 till 100 där 0 är sämst (högst kostnad) och 100 är bäst (lägst kostnad). Brogymnasiet har ett högt värde i jämförelse med andra kommuner

- **Sammanfattning skolnämndens ansvarsområden**

Sammantaget är effektiviteten mycket hög i förskolan. Effektivitetsindex är betydligt högre än i riket.

Sammantaget är effektiviteten oförändrad i grundskolan. Effektivitetsindex är högre än i riket.

Sammantaget är effektiviteten mycket hög i gymnasiet. Effektivitetsindex har ökat och är betydligt högre än i riket.

- **Äldreomsorg kvalitetsindex**

Äldreomsorgen har marginellt förbättrat sitt kvalitetsindex. Då indexet bygger på flera parametrar tar de för äldreomsorgen ut varandra. Dock hör Kristinehamns kommun till de 25 % bästa kommunerna.

Verksamheten har förbättrat eller ligger på samma nivå som tidigare i brukarundersökningen och har hög nivå på utbildade medarbetare men har ett försämrat resultat när det avser tid mellan ansökan och anvisad plats på SÄBO.

- **Äldreomsorg resursindex**

Resursindex bygger på nettokostnadsavvikelse där Kristinehamns kommuns äldreomsorg ligger på 6,5 % lägre kostnader än genomsnittet. (motsvarar 26 mkr) Resultatet finns bland de 25% bästa kommunerna i landet men även i jämförelse med liknande kommuner eller kommunerna i Värmland är det ett bra resultat. Då resultatet är en kombination av kostnader för hemtjänst och SÄBO så behöver man se på hur kostnaderna ser ut för de respektive verksamheterna. Hemtjänsten ligger förhållandevis högt bland de 50% av kommunerna i mitten medan SÄBO ligger bland de 25 % med lägst kostnader. I viss mån påverkas det

av att ambitionen i kommunen är att i möjligaste mån erbjuda stöd i hemmet.

- **LSS kvalitetsindex**

Funktionsstöd har ett lågt kvalitetsindex där bland annat resultatet av brukarenkäten avseende daglig verksamhet drar ner resultatet. Under 2023 har en granskning gjord på daglig verksamhet med anledning av resultatet av SAS och MAS. Granskningen visade inte på några uppenbara brister. Tvärt om var resultatet bra. Verksamheten har arbetat med förbättringsåtgärder sen hösten 2022 och enkäten hösten 2023 gav ett lite bättre resultat än 2022.

- **LSS resursindex**

Resursindex bygger på nettokostnadsavvikelsen där funktionsstöd ligger 9,5% lägre än genomsnittet och det motsvarar 13 mkr. Med tanke på att brukarundersökningarna inte ger ett riktigt bra resultat kan man reflektera över om bemanningen på gruppboende skulle behöva förbättras då frågor som rör personal, tex om man är trygg, blir lyssnad på och blir förstörd har förhållandevis lågt resultat. Yrkesresan kommer att starta 2024 och riktar sig till all personal inom funktionsstöd och kommer förbättra grundkunskaperna. Funktionsstöd har inte varit ett prioriterat område när det gäller olika typer av stadsbidrag de senaste åren.

- **Sammanfattning äldreomsorg och LSS**

Kvalitetsindex och resursindex har ett släpande resultat med ett år. 2023 redovisas 2022 års resultat och det bygger bland annat på 2021 års brukarundersökning. Äldreomsorgen har förbättrat sitt kvalitetsindex 2022 och har samtliga index inom de 25% bästa kommunerna. Funktionsstöd har ett sjunkande kvalitetsindex som bygger på brukarundersökningarna inom gruppboende och daglig verksamhet. En handlingsplan ska upprättas inom daglig verksamhet. Gruppboendes resursindex ligger inom de 25% bästa kommunerna trots en viss minskning

- **Ekonomiskt bistånd kvalitetsindex**

I nuläget är redovisning av ekonomiskt bistånd kvalitetsindex inte möjligt utifrån befintligt verksamhetssystem. Redovisning av indikatorn möjliggörs i och med införandet av nytt verksamhetssystem vilket kommer tas i drift under 2024. Målsättningen är att från och med verksamhetsåret 2025 kunna redovisa ett värde för indikatorn.

- **Ekonomiskt bistånd resursindex**

När det gäller ekonomiskt bistånd resursindex går det i linje med vad som är känt kring nämndens nettokostnadsavvikelse för ekonomiskt bistånd och i övrigt kring nämndens utmaningar med att allt för många individer i Kristinehamns kommun är beroende av ekonomiskt bistånd. Nämnden har under 2023 bedrivit ett effektiviserings- och utvecklingsarbete gällande ekonomiskt bistånd, bland annat med fokus på implementering av den så kallade BIP-metoden (Beskäftigelses Indikator Projekt) och förbättrad samverkan mellan handläggningen av ekonomiskt bistånd och vuxenutbildningen, för att individer ska kunna matchas mot arbetsmarknadens behov.

MÅLOMRÅDE

En attraktiv och hållbar kommun att bo, leva och utvecklas i

Beskrivning av målområdet:

Vi arbetar för att utveckla kommunen till en ännu attraktivare kommun för våra medborgare. Här sammanfattas alla våra mål för detta.

Strategiskt mål

Kristinehamns kommun bidrar till ett jämlikt, jämställt och inkluderande samhälle med goda förutsättningar för invånarnas folkhälsa och livskvalitet

Beskrivning av målet:

I Kristinehamn kommun arbetar vi för att möjliggöra för våra invånare oavsett kön och ålder. Alla invånare erbjuds lika möjligheter och vi arbetar för att alla ska känna sig delaktiga i vårt samhälle, oavsett förutsättningar som till exempel inkomst, härkomst, kön, ålder eller hälsa. Personer i utanförskap får stöd och hjälp att utvecklas. Ingen utsätts för våld i nära relationer och vi har god samverkan mellan olika aktörer för att förebygga olika uttryck för hederskultur. I Kristinehamn finns inga strukturella löneskillnader mellan kvinnor och män. Vi arbetar för att utbildnings- och yrkesval sker efter intresse och kunskap, inte p.g.a. kön. Vi har god tillgänglighet för funktionsvarierade. Vi har ett bra mottagande av nyanlända och en god integration. Vi har undertecknat CEMR-deklarationen och integrerar jämställdhetsperspektivet i det politiska beslutsfattandet. Kommunens politiker och anställda har en kontinuerlig dialog med invånare. Den demokratiska processen är en viktig del av beslutsfattandet.

Koppling till Agenda 2030:

Mål 1: Ingen fattigdom

Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Mål 5: Jämställdhet

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Kommunens måluppfyllelse

	positiv
---	---------

Kommunens måluppfyllelse bedöms som relativt god och utvecklades i positiv riktning under 2023.

Alltmer forskning påvisar nyttan av meningsfulla aktiviteter på fritiden och att det också förebygger kriminalitet. Det ligger i kulturskolan och fritidsgårdarnas uppdrag att skapa meningsfulla aktiviteter för att främja folkhälsan.

Dans för Hälsa har genomförts under 2023. Metoden som baseras på forskning och beprövad erfarenhet i syfte att stärka psykiskt välbefinnande hos unga. Målgruppen är flickor 13–18 år med symtom på psykisk ohälsa. I Kristinehamn har *Dans för hälsa* varit ett samarbete mellan Kulturskolan, Regionen och grundskolans elevhälsa. Deltagarna har uppskattat denna insats och uttryckte att de inte tidigare hittat en aktivitet där de kände att de hör hemma. Deltagarna började under våren också besöka fritidsgården Bygget som finns i samma byggnad. Kulturskolan fortsätter arbetet genom ett närmare samarbete med elevhälsan där det planeras för kulturskoleinsatser på dagtid för elever med problematisk skolfrånvaro.

Dans i förskolan är ett projekt som utgår från förskolans läroplan. Dansen är ett verktyg för att uppnå målet men har också ett egenvärde i dansen som uttrycksform. Danspedagoger från kulturskola och förskola har genomfört en workshop med förskollärare och därefter har förskollärarna undervisat på respektive förskola. Målet som jobbades fram för projektet är att barnen känner tilliten till den egna förmågan. Förskolan har analyserat arbetet och bedömningen är att målet är uppnått. Dansinriktningen för denna målgrupp kommer att fortsätta enligt samma metod och är nu en ordinarie del av kommunens kulturgaranti.

Kompetenshöjande insatser om barnkonventionen för fritidsgårdspersonal har genomförts. Barns och ungdomars delaktighet är en del av utvecklingsområdet. På Moxie har demokratiarbete varit i gång en tid. Ungdomarnas förslag tas till vara och gårdsråd genomförs. Mycket av de aktiviteter fritidsgården gör nu är baserat på ungdomarnas intressen och utifrån det formas verksamheten. Besöksstatistiken har ökat på Moxie 2023 jämfört med 2022. Orsaken till detta kan kopplas till det förändrade arbetssättet.

I slutet av året färdigställdes kommunens första LSS korttidsboende. Korttidsboendet har plats för sex personer och riktar sig till barn och ungdomar upp till 25 års ålder med olika former av funktionsnedsättning. Syftet med boendet är att kunna erbjuda avlastning och miljöombyte till de som är i behov av det. Det nya korttidsboendet är inrymt i den före detta förskolan Eira och lokalerna har byggts om och anpassats efter verksamhetens behov.

Kommunen arbetar aktivt med att erbjuda fler barn, unga och vuxna möjligheter till fysisk aktivitet. Exempelvis pågår arbete med att anlägga fler utegym inom kommunen. Idag finns utegym i Ölme, Bäckhammar, Nybble, Björneborg, Rudskoga och vid Björkvallen. Utegymsen i Rudskoga, Bäckhammar och Nybble samt en ny hinderbana vid Björkvallen blev klara under 2023. Insatser har även gjorts genom att både anlägga nya och utveckla befintliga spontanidrottsplatser, vilket Adlersparretorget och Stadsparken är exempel på.

Nyttjandet av fritidsbankens tjänster ökar vilket indikerar att fler kommuninvånare har en aktiv fritid utan att ekonomiska och sociala faktorer sätter hinder. Inte minst är detta ett tecken på att fritidsbanken genom sin nya lokalisering i stadsparken blivit mer tillgänglig för allmänheten, inte minst bland barn och unga som rör sig i stadsparken.

Etablering av frisbee-golfbanor på Björkvallen, Sunneberg och Björneborg, tillsammans med nya mountainbikeleder och underhåll av kommunens av vandrings- och motionsspår ger ytterligare förutsättningar för ett fysiskt aktivt liv. Anläggandet av ny hinderbana och uterink vid Björkvallen, färdigställande av den nya Truppgymnastikhallen, Hoppet, samt planerade renoveringar av idrottshallar inom kommunen bör också öka möjligheten till fler aktiva ungdomar.

Under våren anordnade kommunen tillsammans med Friskvården i Värmland, Region Värmland och Capio en Hälsomässa som riktade sig till personer i åldern 65+. Hälsomässan drog många deltagare och var en uppskattad aktivitet som kommer vara återkommande årligen och med ett brett samarbete med olika aktörer i kommunen.

Under våren antog kommunstyrelsen en kommunövergripande handlingsplan för suicidprevention i Kristinehamns kommun. Handlingsplanen utgår från den länsgemensamma handlingsplanen för suicidprevention i Värmland, som kommunfullmäktige tidigare i år ställde sig bakom. Handlingsplanen beskriver och tydliggör kommunens ansvar i det suicidpreventiva arbetet och ska även skapa förutsättningar för ett strukturerat och kontinuerligt förebyggande arbete. Arbetet med att genomföra handlingsplanen pågår.

Inom hemtjänsten har utbildning i suicidförebyggande arbete ("våga fråga") genomförts. Att i omvårdande med äldre som ibland bär på självmordstankar veta hur man pratar om dessa tankar och vågar fråga kan vara avgörande. Att hitta meningsfullheten och som personal visa på andra alternativ och sociala aktiviteter kan bryta den negativa spiralen.

Allt för många barn lever fortsatt i ekonomisk och social otrygghet i Kristinehamns kommun. Levnadsvillkoren under uppväxten lägger grunden för barn och ungas fortsatta möjligheter till ett självständigt vuxenliv och är en prioriterad fråga. Under året har ett aktivt arbete bedrivits för att minska placeringar av såväl barn och unga som vuxna. Kommunen har fortsatt ett allt för stort antal barn och unga som är placerade men antalet minskar 2023 jämfört med föregående år.

När det gäller antalet orosanmälningar avseende barn och unga visade delårsprognosen att dessa skulle fortsätta öka, men inflödet under hösten stannade av något. Det gör att antalet inkomna anmälningar för första gången på flera år minskar jämfört med föregående år. Vad minskningen beror på går inte att peka ut i nuläget, inte heller om det rör sig om ett trendbrott som kommer hålla i sig. Flera olika satsningar har dock påbörjats under 2023 i syfte att förebygga sociala problem hos barn och unga och för att främja tidiga insatser. Exempel på sådana satsningar är det barnhälsoteam som startats tillsammans med Region Värmland, en utökad samverkan med skolor och förskolor och uppstart av SSPF (samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet). Om dessa insatser redan bidragit till en minskning av antalet anmälningar är för tidigt att säga, men det står klart att den här typen av insatser framåt fortsatt behöver prioriteras för att säkerställa att trendbrottet håller i sig över kommande år. Det är extra viktigt utifrån det faktum att antalet anmälningar i Kristinehamns kommun har ökat mer än i riket som helhet över de senaste åren.

Även för placeringar av vuxna ses för 2023 en positiv trend. Antalet placeringar sjunker, liksom andelen externa placeringar. Ett aktivt arbete med rutiner och arbetssätt för den interna öppenvården och stegförflyttning är en del i att det framgångsrikt har gått att minska antalet placeringar och placeringars längd. Som en följd av det har också antalet andrahandskontrakt med boendesociala skäl minskat avsevärt under 2023, jämfört med föregående år.

För det ekonomiska biståndet finns fortsatta utmaningar. Allt för många individer är beroende av ekonomiskt bistånd för sin försörjning. Ett större omställningsarbete har påbörjats som nu ska intensifieras genom att arbetsmetoder ska implementeras som ska ge fler individer möjlighet att nå egen försörjning

Indikator		2019	2020	2021	2022	2023	Resultat	Målvärde
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	Kvinnor		66	68	64	Nästa mätning 2024	Negativ	Öka
	Män		71	70	67		Negativ	Öka
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	Kvinnor		30	28	29	Nästa mätning 2024	Oförändrad	Minska
	Män		29	29	25		Positiv	Minska
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år, andel (%)	Kvinnor	22,6	28,6	25,7	31,1	Resultat december 2024	Positiv	Öka
	Män	52,5	50,5	60,4	63,4		Positiv	Öka
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	Kvinnor		44	47	40	Nästa mätning 2024	Positiv	Minska
	Män		17	18	10		Positiv	Minska
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS. Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	Kvinnor			59	73	71	Negativ	Öka
	Män			61	62	51	Negativ	Öka
Möjlighet att vara den du är och leva ditt liv som du vill i din kommun? Andel helt och hållet eller till stor del, % SCB Medborgarundersökning	Kvinnor			81,0		87,3	Positiv	Öka
	Män			91,2		84,5	Negativ	Öka
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen.	Kvinnor	1,67	1,88	1,68	1,62	Resultat juli 2024	Positiv	Minska
	Män	2,02	2,20	2,17	1,84		Positiv	Minska
Invånare 0-19 år med låg ekonomisk standard, andel (%) ¹⁴	Totalt	25	25	25	25	Resultat februari 2025	Oförändrad	Minska

Resultatkolumnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.

Analys av målets indikatorer

- **Invånare med bra självskattat hälsotillstånd**

I Kristinehamn har den senaste statistiken visat en nedåtgående trend när det kommer till invånarnas självskattade hälsotillstånd. Över tid har andelen invånare med ett upplevt bra hälsotillstånd minskat, vilket indikerar en negativ utveckling inom hälsan hos både kvinnor och män. Mellan åren 2021 och 2022 blir utvecklingen ännu mer tydlig. Statistiken visar på en negativ förändring, där det skiljer nästan fyra procentenheter mellan de två åren. Detta indikerar en snabb och påtaglig nedgång i det självskattade hälsotillståndet bland invånarna under den aktuella tidsperioden. En observation är att kvinnor generellt sett skattar sitt hälsotillstånd lägre än män, både i Kristinehamn och på nationell nivå i Sverige. Detta mönster tyder på att det kan finnas specifika utmaningar eller faktorer som påverkar kvinnors upplevelse av hälsa mer negativt än mäns. Inkomst och hälsa har en nära koppling, där högre inkomster vanligtvis associeras med bättre hälsa. Trots att den disponibla inkomsten har generellt ökat i Sverige sett de senaste åren, har ökningen varit minst märkbar bland de med lägst inkomst. Denna klyfta i inkomst och hälsa mellan olika

¹⁴ Ersätter indikator "Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll" som tagits bort i Kolada

grupper har därmed förstärkts. För barn är familjens ekonomiska situation avgörande för deras välmående. Ungdomar som upplever ekonomisk utsatthet inom familjen rapporterar högre nivåer av ohälsa, ökad benägenhet för riskbeteenden och en generellt lägre framtidstro jämfört med sina jämnåriga vars familjer har en stabil ekonomi. Levnadsvanor utgör en betydande faktor i hälsan och visar socioekonomiska skillnader i befolkningen. Personer med låg utbildning och inkomst tenderar i högre grad att ha ohälsosamma levnadsvanor, inklusive rökning, osunda matvanor, riskbruk av alkohol och otillräcklig fysisk aktivitet. Dessa vanor utgör riskfaktorer för allvarliga sjukdomar som hjärtsjukdom, stroke, diabetes och cancer, vilka i sin tur kan leda till förtida dödsfall. Även om levnadsvanor går att påverka, är de inte enbart styrda av medvetna val, information och kunskap utan påverkas även av inlärd beteenden och sociala sammanhang.¹⁵

- **Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra**

Tillit är en viktig grundpelare för samhället och dess invånare. I Kristinehamn har statistiken visat en uppåtgående trend när det gäller avsaknad av tillit bland invånare i åldersgruppen 16–84 år. En observation är förändringen mellan könen. Mellan åren 2021 och 2022 framträder en positiv förändring när det gäller män, vilket tyder på att tilliten bland manliga invånare i Kristinehamn har stärkts under tidsperioden. Å andra sidan visar siffrorna att det har skett en något negativ förändring när det kommer till kvinnor under samma period. En fortsatt utmaning är att en större andel kvinnor fortfarande upplever avsaknad av tillit till andra jämfört med män. Detta kan vara en indikation på att det behövs specifika insatser och åtgärder för att främja tillit bland kvinnliga invånare och skapa en mer jämställd tillitsnivå i samhället. Tillit till andra människor är viktigt för sammanhållningen i ett samhälle. Länder med hög mellanmännisklig tillit har i regel en stabil demokrati, god folkhälsa, låg korruption och brottslighet samt en hög nivå av jämlikhet och jämställdhet. Ur ett internationellt perspektiv är andelen som tycker att man kan lita på de flesta människor mycket hög i Sverige. På individnivå har hög tillit till andra människor samband med tillfredsställelse med livet och självskattad hälsa. Personer med hög tillit till andra är också mer benägna att delta i sociala aktiviteter.¹⁶

- **Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelsetid 4-6 år**

- **Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd**

- **Invånare 0-19 år med låg ekonomisk standard**

Nämnden för arbete, kompetens och välfärd har under 2023 bedrivit ett effektiviserings- och utvecklingsarbete gällande ekonomiskt bistånd, bland annat med fokus på implementering av den så kallade BIP-metoden och förbättrad samverkan mellan handläggningen av ekonomiskt bistånd och vuxenutbildningen, för att individer utifrån sina förutsättningar ska kunna matchas mot arbetsmarknadens behov. BIP-metoden möjliggör en individuellt anpassad planering där individens specifika förutsättningar och behov är avgörande för vilka insatser som ska genomföras, för att individen på kortast möjligast tid ska nå egen försörjning. Att bryta beroende av långvarigt ekonomiskt bistånd och att skapa förutsättningar för alla kommuninvånare att varaktigt etablera sig på arbetsmarknaden är en förutsättning för att barn och unga ska kunna växa upp under ekonomisk och social trygghet.

- **Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam**

Det är svårt att på ett enkelt sätt avgöra och urskilja en specifik orsak till de förändrade siffrorna. Det är dock mycket positivt att man kan se en stor procentuell förändring både hos kvinnor och män när det gäller att man *inte* avstår från att gå ut ensam. Den största förändringen är hos män där man tydligt kan se en förändring från tidigare mätningar. Förändringen är stor även bland kvinnorna även om den procentuellt är lägre. Under 2023 har Kristinehamns kommun valt att ha ordningsvakter som ronderar i centrum. Detta kan vara en bidragande orsak till den stora förändringen. Väljer man att se till just ordningsvakternas närvaro i centrum, skulle det även till viss del förklara den stora förändringen i att *inte* avstå från att gå ut ensam samtidigt som avsaknaden av tillit till andra minskar stort i samma grupp. Man känner sig mer trygg i sin omgivning, tyvärr har tilliten minskat något bland kvinnorna i samma åldersspann. Ytterligare en tänkbar bidragande orsak till både män och kvinnor *inte* avstår från att gå ut ensamma, i samma omfattning som tidigare, kan vara att det inte längre pågår en pandemi. Man känner sig trygg i att gå ut ensam, när man inte längre riskerar att bli smittad av Covid-19.

---

¹⁵ Region Värmland (2022). Liv och hälsa i Mellansverige. Hämtad:

https://www.regionvarmland.se/download/18.7a7ba71618a3ef959ab33a1d/1694783255085/Liv-halsa-i-Mellansverige_2022_Web_A4-sep23.pdf

¹⁶ Region Värmland (2022). Liv och hälsa i Mellansverige. Hämtad:

https://www.regionvarmland.se/download/18.7a7ba71618a3ef959ab33a1d/1694783255085/Liv-halsa-i-Mellansverige_2022_Web_A4-sep23.pdf

- Möjlighet att vara den du är och leva ditt liv som du vill i din kommun?**
 87,3 procent av kvinnorna och 84,5 procent av männen upplever att de helt och håller eller till stor del kan vara den de är och leva det liv de vill i Kristinehamns kommun. Sett till riket som helhet (de kommuner som genomfört medborgarundersökningen 2023), är snittet 85,9 procent när det gäller kvinnor och 84,7 procent när det gäller män. Kristinehamns kommun placerar sig alltså ungefär som rikssnittet. Jämfört med 2021 är det 2023 färre män som håller med om att de kan leva det liv de vill i kommunen, samtidigt som fler kvinnor än tidigare håller med om påståendet. Dessa förändringar är dock inte statistiskt säkerställda jämfört med medborgarundersökningen 2021. Då resultatet från medborgarundersökningen kom inför årsskiftet 23/24 har kommunen ännu inte gjort någon fördjupad analys av detta område.
- Brukarbedömning daglig verksamhet LSS. Brukaren får bestämma om saker som är viktiga LSS**
 Trots att man under 2023 arbetat med en handlingsplan för att ytterligare förbättra kvaliteten på den dagliga verksamheten får det inte genomslag i brukarundersökningen. Den dagliga verksamheten i Kristinehamn bygger på att varje individ ges möjlighet att välja mellan flera aktiviteter under veckan vilket innebär att samtliga har en individuell plan för vilka grupper/aktiviteter man ingår i. Verksamheten har dessutom utvecklats under 2023 då butiken Nött och Nytt fått nya centrala lokaler samt att gruppen kultur och mediacentrer lämnat Camp Nova och flyttat till anpassade lokaler inne i stan då det fanns ett starkt önskemål från deltagarna att lämna A9 området. Utvecklingen av daglig verksamhet fortsätter under 2024

Strategiskt mål
Kristinehamns kommun skapar förutsättningar att bo, leva och verka i hela kommunen

Beskrivning av målet:

Våra beslut är landsbygdssäkrade och samhällets service såsom skola, vård omsorg, bredband, kollektivtrafik och cykelvägar är tillgänglig i alla delar av kommunen.

Koppling till Agenda 2030:

Mål 5: Jämställdhet
 Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
 Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
 Mål 10: Minskad ojämlikhet
 Mål 11: Hållbara städer och samhällen
 Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Kommunens måluppfyllelse

Kommunens måluppfyllelse bedöms som relativt god och utvecklades i positiv riktning under 2023.

Strategisk markförsörjning

Sedan ett par år har kommunens arbete med mark- och exploatering förstärkts och bland annat utvecklat arbetet med markanvisningar och markförsäljningar. Förberedande arbete inför anvisningar och försäljningar gjorts i gamla ogenomförda detaljplaner, tex i Höja och Kroksvik. Inriktningen i kommunens översiktsplan, planeringsstrategi och planprioritering säkerställer att kommunen kan arbeta proaktivt med att ta fram nya planer där det behövs. Konjunkturläget

innebär idag att efterfrågan för mark har sjunkit men pågående markförsörjningsarbete bör fortsätta för att kunna möta efterfrågan när konjunkturen vänder.

Tillgänglig verksamhetsmark

Kommunen har för närvarande begränsat med säljbar mark för företagsetableringar. Markanvisning och försäljning pågår inom Höja, men ytterligare mark ska förberedas för att kunna erbjuda en god markberedskap. I Kroksvik finns planlagd mark som ännu inte är förberedd för försäljning. En exploateringsutredning för området har pågått under året. En policy samt taxor och riktlinjer för hantering av bryggor och båtplatser på kommunal mark antogs under våren 2023.

Vid årsslutet av 2023 har Kristinehamns kommun cirka 9 hektar tillgänglig verksamhetsmark. Under året har intresseanmälningar inkommit och markanvisningar (reservationer) tecknats för etapp 1 på verksamhetsområdet Höja, varav ett område på cirka 0,9 hektar har gått vidare till försäljning. Tecknade markanvisningsavtal på områden med en total areal om ca 2,4 ha löper vidare år 2024.

Kommunen har under året arbetat med projektering av ny verksamhetsmark på Höja etapp 2, arbetet löper vidare år 2024 och beräknas kunna tillgängliggöras under kommande år.

Verksamhetsmark	Areal (ha)
Tillgänglig mark ¹⁷	9
Nyttillkommen mark 2023	0
Såld mark 2023	0,9
Utarenderad mark	0

Beviljade bygglov och startbesked verksamhetslokaler

Verksamhetslokaler i kommunen har fått ett uppsving och fler har byggt nytt eller gjort tillbyggnader, men fler byggnader har fått en ändrad användning, vilket är mycket positivt. Det är mest mindre verksamheter som sökt sig till byggnader där ändrad användning krävs. Företag som har sökt för ändrad användning är, LSS boende, kontor, frisör, förråd med flera. En av de större verksamheter som påbörjats i kommunen är Försvarets nybyggnad av kontorsmoduler vid området vid Harberget.

Verksamhetslokaler		2021	2022	2023
Bygglov	Nybyggnad	7	5	7
	Tillbyggnad	2	1	5
	Ändrad användning	3	3	6
	Summa	12	9	18
Startbesked	Nybyggnad	4	6	7
	Tillbyggnad	0	2	4
	Ändrad användning	1	1	3
	Summa	5	5	14

Tillgänglig mark för bostäder

Intresset för kommunens tillgängliga tomter har under året varit lågt. Ett hustillverkningsföretag har reserverat 4 tomter i Strandudden varav 1 tomt sålts. Vid årsskiftet har kommunen 27 tillgängliga småhustomter för nybyggnation av bostäder. Intresset för det planerade nyttillkomna bostadsområdet Södra Sörkastet bedöms som stort.

¹⁷ Inklusive reserverad mark

Småhustomter	Antal
Tillgängliga tomter	27
Nyttillkomna tomter 2023	0
Sålda tomter	1

Beviljade bygglov och startbesked bostäder

Under 2023 har kommunen märkt av en stor nedgång av nybyggnation, framför allt på enbostadshus. Även radhus, fritidshus och flerbostadshus har minskat i inkommande ansökningar om bygglov. Sammanlagt har bygglov beviljats för 60 nya lägenheter i kommunen. Startbesked för nybyggnad av enbostadshus ligger högt, men det beror på att de flesta byggloven beviljades under 2022.

Nedgången av nybyggnationer antas bero på det ekonomiska läget i Sverige med höga räntor och höjda priser på husleverantörer.

Nybyggnad av bostäder		2021	2022	2023
Bygglov	Enbostadshus och radhus	16	24	5
	Flerbostadshus	0	3	1
	Fritidshus	10	7	1
	Summa	26	34	7
Startbesked	Enbostadshus och radhus	11	22	19
	Flerbostadshus	0	0	0
	Fritidshus	5	9	3
	Summa	16	31	22

Kommunens bostadsmarknadsläge¹⁸

Kristinehamn har sedan 1990-talet genomgått en strukturell förändring. Från att ha varit en egen arbets- och bostadsmarknad har vi gått till att arbetsmarknadsmässigt regionaliseras med ständigt ökande pendlingsströmmar som följd, i huvudsak till och från Karlstad och Karlskoga.

Bostadsmarknaden ligger efter men regionaliseras även den allt mer. Under perioden med låga räntor, har en utveckling framför allt skett i Karlstad - den regionala centralorten. Kristinehamn står samtidigt inför en återetablering av Försvarsmakten då ett nytt artilleriregemente ska etableras i Kristinehamn. En försvarsetablering förändrar förutsättningarna för bostadsmarknaden och kan skapa möjligheter till att behålla arbetskraft och kompetens inom kommunen, samt locka nya invånare till kommunen.

Regementet planeras vara på plats år 2029 och idag märks ett visst intresse från marknaden för bostadsbyggande och investering i den lokala fastighetsmarknaden. I övrigt har kommunen en åldrande demografi. Bostadsbristen är både kvantitativ och kvalitativ. Vi behöver fler hyresrätter för att lösa bostadssituationen för ekonomiskt svaga hushåll. Vi behöver fler fullt tillgänglighetsanpassade bostäder för en åldrande befolkning. Bostadsbristen är kvantitativt som störst i centralorten. Däremot råder det kvalitativa brister i bostadsbeståndet i hela kommunen, främst vad det gäller full tillgänglighetsanpassning, vilket egentligen är en förutsättning för kvarboende i hög ålder. Under slutet av högkonjunkturen ökade byggintresset i Kristinehamn, men med nuvarande prisläge och höga räntor har intresset sjunkit till nästan noll.

¹⁸ Text hämtat från bostadsmarknadsenkät 2023, Boverket

Utveckling av den offentliga miljön

Under året färdigställdes ett nytt bostadsområde Sunneberg. I samband med detta anlades en ny gångstig längs delar av Varnan. Gångstigen är tänkt att tillföra en trevlig promenadsträcka för boende och besökare i området.

Under 2023 antog kommunen en handlingsplan för cykel. Handlingsplanen ska fungera som ett verktyg för prioritering av utbyggnaden av delsträckor i det kommunala cykelvägnätet, och ligger till grund för ansökningar av statliga medfinansieringen för kommunala cykelåtgärder. Kommunen har även i ett remissyttrande varit med och påverkat den regionala cykelplanen.

Flera lekparker runt om i kommunen har fått ny utrustning där ibland har lekplatsen i stadsparken kompletterats med en helt ny balansbana/hinderbana. En rutschkana och ett klätternät finns också i parken. Renovering av stora Södermalmshallen har påbörjats och projektet beräknas vara klart första halvåret 2024.

Under året har reinvesterats 10 miljoner på beläggning på kommunens gator och vägar. En ny teknik med varningsljus testas vid gångpassagen vid Brogymnasiet i syfte att stärka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter.

Kristinehamns kommun har blivit Blåljusgodkänd efter att ha genomfört projektet blåljuskollen. Blåljuskollen är ett samarbete mellan Lantmäteriet och Trafikverket där kommunen ska gå igenom en checklista som ska säkerställa framkomligheten för blåljusaktörerna.

Målet är att totalt ha sex återvinningscentraler i kommunen för att underlätta för så många som möjligt att lättare kunna lämna sitt avfall och på så sätt öka återvinningen i kommunen. Idag finns fem drifttagna återvinningscentraler: Strandmossens avfallsanläggning, Björneborgs återvinningscentral samt tre mobila återvinningscentraler i Nybble, Bäckhammar och Rudskoga. Den sistnämnda invigdes i mars 2023. För att ytterligare öka tillgängligheten har ”Grönt kort” under hösten införts på återvinningscentralen i Björneborg. Grönt kort innebär att privatpersoner, efter genomförd utbildning, kan besöka återvinningscentralen utanför bemannade öppettider. Den politiska inriktningen är att öppna ytterligare en återvinningscentral i norra delen av kommunen vilket först kan bli aktuellt tidigast 2024 beroende på tillgängliga resurser.

På samtliga särskilda boendeenheter, med undantag av en enhet utanför centralorten, finns det WiFi i gemensamhetsutrymmen. Nästa planerade steg i utvecklingen är att kunna erbjuda WiFi i lägenheterna på särskilda boenden, vilket kommer att inledas med en inventering av fastigheterna.

I början på mars fattade kommunstyrelsen ett principbeslut om att införa ett kommunövergripande kontaktcenter i Kristinehamns kommun. Ett underlag finns för nästa steg i processen. Fokus ligger på att professionalisera alla externa kontakter som sker dagligen i kommunens olika kanaler, så väl i fysiska möten som via till exempel mejl och synpunktshantering på vår externa webb.

Indikator		2019	2020	2021	2022	2023	Resultat	Målvärde
Trångboddhet ¹⁹ i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	Kvinnor	12,9	12,2	11,4	11,1	Resultat maj 2024	Positiv	Minska
	Män	16,3	15	13,7	13,1		Positiv	Minska
Bostadsmarknadsläge ²⁰		Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Oförändrad	Balans
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)		81,1	82,1	82,7	90,6	Resultat april 2024	Positiv	Öka
Möjligheterna att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken för vardagliga resor till exempel till arbete, skola eller annan sysselsättning SCB Medborgarundersökning	Kvinnor			52,2		37,9	Negativ	Öka
	Män			41,6		43,5	Positiv	Öka
Uppfattning om Kristinehamn som en plats att bo och leva på. Andel mycket eller ganska bra, % SCB Medborgarundersökning	Kvinnor			86,3		89,6	Positiv	Öka
	Män			89,7		85,9	Negativ	Öka
Inställning till att rekommendera andra att flytta till Kristinehamn. Andel helt och hållet eller till stor del, %. SCB Medborgarundersökning	Kvinnor			50,9		47,2	Negativ	Öka
	Män			54,7		50,1	Negativ	Öka
Tillgänglig mark för bostäder							Samlad beskrivning i text ²¹	
Tillgänglig mark för företagsverksamhet							Samlad beskrivning i text ²²	

Resultatkolumnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.

Analys av målets indikatorer

- **Tillgänglig mark för bostäder respektive företagsverksamhet samt Bostadsmarknadsläge**
Kommenteras i text ovan
- **Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s**
Andelen hushåll som har anslutits till bredband har ökat under året, både i tätort och på landsbygd. 950 nya hushåll anslöt sig under året på landsbygden kopplat till samverkan.
- **Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2**
Trångboddheten i kommunen minskar över tid och följer utvecklingen för riket. Utifrån andel av befolkningen är fler pojkar och män är trångbodda än flickor och kvinnor. I jämförelse med landets kommuner är trångboddheten bland män i Kristinehamn dock lägre då kommunens resultat är bland de 25 procent kommuner med lägst andel trångbodda män.

¹⁹ Hushållet räknas som trångbott enligt norm 2 om det bor fler än två personer per rum, kök och vardagsrum oräknade

²⁰ Årlig skattning utifrån underskott, balans eller överskott, Boverket

²¹ En samlad bedömning utifrån tillgänglig mark, försäljning av villatomter, bostadsmarknadsenkäten samt beviljade bygglov och startbesked

²² En samlad bedömning utifrån tillgänglig mark, markanvisning samt beviljade bygglov och startbesked

- **Uppfattningen om Kristinehamn som en plats att bo och leva på**
89,6 procent av kvinnorna och 85,9 procent av männen som svarat på SCB:s medborgarundersökning 2023 tycker att Kristinehamns kommun är en mycket bra eller ganska bra plats att bo och leva på. Även om detta låter som höga siffror, är Kristinehamns kommuns resultat sämre än rikssnittet 2023 på 92,4 procent respektive 91,2 procent. Jämfört med resultatet 2021, har små förändringar skett åt olika håll när det gäller kvinnor respektive män. Kvinnorna svarar mer positivt 2023, medan männen är mer negativa. Detta går i så fall mer i linje med rikets resultat, där kvinnor generellt är mer nöjda med sin boendeort än män. Förändringarna ligger dock inom den statistiska felmarginalen. Då medborgarundersökningens resultat kom kommunen till del först vid årsskiftet 23/24 har någon fördjupad analys ännu inte gjorts.
- **Inställningen till att rekommendera andra att flytta till Kristinehamn**
Trots att nästan nio av tio kristinehamnare trivs i kommunen (se området ovan *Kristinehamns kommun är en bra plats att bo och leva på*) så är det inte så många som kan rekommendera andra att flytta till Kristinehamn. Bland kvinnor är det färre än hälften (47,2 procent) som kan rekommendera andra att flytta till Kristinehamn och bland män 50,1 procent. Jämfört med 2021 tycks färre personer vilja rekommendera andra att flytta hit, även om förändringen inte är helt statistiskt säkerställd. Att invånarna tycker att Kristinehamn är en bra plats att bo och leva på, men att bara hälften vill rekommendera andra att flytta hit, är givetvis en paradox. Det är en utmaning för kommunen att förstå vad som ligger bakom dessa siffror och framåt behöver vi arbeta med att analysera detta.

Strategiskt mål

Kristinehamns kommun bidrar till goda förutsättningar för hållbara kommunikationer

Beskrivning av målet:

Vi samverkar med regionen för goda pendlingsmöjligheter för våra invånare. Det är enkelt att ta sig till storstadsregionerna med kollektivtrafik.

Koppling till Agenda 2030:

Mål 5: Jämställdhet

Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

Kommunens måluppfyllelse

	oförändrad
---	------------

Kommunens måluppfyllelse bedöms som relativt god och på samma nivå som föregående år.

I Värmland ansvarar Regionen för kollektivtrafiken i länet. Arbetet i Kristinehamns kommunen ska utgå från en mellan Regionen och kommunen gemensamt framtagna handlingsplan för kollektivtrafik. Som ett led i handlingsplanen invigdes i december 2023 ett nytt linjenät för stadsbussar i Kristinehamn. Det nya linjenätet är effektivare, har fler avgångar och förväntas leda till ett ökade resande. Under sommaren invigdes även en ny bussangöring och cirkulationsplats i Bäckhammar med syfte att öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter och förenkla för kollektivtrafiken att vända på området.

En annan åtgärd i handlingsplanen är att gemensamt verka för att återinföra ett tågstopp i Björneborg. Region Värmland och kommunen har fått Trafikverket att upprätta en funktionsutredning som visar att det är tekniskt möjligt att bygga tillbaka en station i Björneborg. Region Värmland har dock meddelat att de i dagsläget, med anledning av de besparingar som regionen avser att göra på kollektivtrafiken, inte ser några trafikekonomiska förutsättningar att i närtid ersätta busstrafiken med tågtrafik.

Med anledning av det ekonomiskt ansträngda läget som Värmlandstrafik och Region Värmland står inför har Regionen gjort nedskärningar på linje 500 mellan Karlstad och Kristinehamn. Även tågtrafikeringen med linje 70 till Degerfors hotas av besparingar. Trafiken finansieras med hjälp av tillköp från kommunerna och Kommunen, Region Värmland, Region Örebro län samt Degerfors kommun har under hösten diskuterat tågtrafikeringen efter 2024. Det har skett på bakgrund av att Region Värmland har aviserat kraftiga nedskärningar på sträckan och Region Örebro har meddelat att de inte förlänger sin del av avtalet efter årsskiftet. Kommun kommer under 2024 att behöva ta ställning till om tågtrafikering med linje 70 till Degerfors ska fortsätta eller inte.

Regionernas sparpaket försvårar möjligheten för kommunen att nå de mål i översiktsplanen gällande förbättrade förbindelser i stråket Karlstad-Kristinehamn-Karlskoga/Degerfors-Örebro. Sannolikt är dock att det kollektiva resandet i Kristinehamns tätort kommer att öka under 2024 till följd av det nya linjenätet. Däremot kommer det troligen inte att ske någon ökning i det regionala kollektiva resandet till följd av de nedskärningar som nu genomförs.

Under 2023 antog kommunen en handlingsplan för cykel. Handlingsplanen ska fungera som ett verktyg för prioritering av utbyggnaden av delsträckor i det kommunala cykelvägnätet, och ligger till grund för ansökningar av statliga medfinansieringen för kommunala cykelåtgärder. Kommunen har även i ett remissyttrande varit med och påverkat den regionala cykelplanen.

Under sommaren invigdes en ny bussangöring och cirkulationsplats i Bäckhammar. Syftet är att öka trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter och förenkla för kollektivtrafiken att vända på området.

Indikator		2019	2020	2021	2022	2023	Resultat	Målvärde
Befolkning i kollektivtrafiken nära läge, andel (%)	Kvinnor	63,6	63,3	63,6	Resultat juni 2024		Positiv	Öka
	Män	61,8	61,6	61,8			Positiv	Öka
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)		81,1	82,1	82,7	90,6	Resultat april 2024	Positiv	Öka
Möjligheterna att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken för vardagliga resor till exempel till arbete, skola eller annan sysselsättning SCB Medborgarundersökning	Kvinnor			52,2		37,9	Negativ	Öka
	Män			41,6			43,5	Positiv

Resultatkolumnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.

Analys av målets indikatorer

- **Befolkning i kollektivtrafknära läge**

Inga stora förändringar ha skett, vilket förmodligen beror på en att befolkningssituationen är relativt opåverkad samtidigt som endast marginella förändringar har skett i kollektivtrafiken. Den 10 december 2023 infördes ett nytt stadsbusslinjenät i Kristinehamn vilket troligen kan ge genomslag i nästa mätning. Resandet med stadsbusstrafiken har ökad med 5% sedan införandet

- **Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s**

Andelen hushåll som har anslutits till bredband har ökat under året, både i tätort och på landsbygd. 950 nya hushåll anslöt sig under året på landsbygden kopplat till samverkan.

- **Möjligheterna att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken för vardagliga resor till exempel till arbete, skola eller annan sysselsättning**

Betydligt färre kvinnor än män i Kristinehamn upplever att det är enkelt att använda kollektivtrafiken för vardagliga resor. När det gäller kvinnornas svar är det ett märkbart och statistiskt säkerställt tapp i SCB:s medborgarundersökning mellan år 2021 och år 2023 – från 52,2 procent till 37,9 procent. Motsvarande siffror för män är 41,6 och 43,5 procent. Skillnaden mellan männens resultat 2021 och 2023 är inte statistiskt säkerställt. Rikssnittet för medborgarundersökningen 2023 är 67,8 procent för kvinnor respektive 65,8 procent för män. Just kollektivtrafikmöjligheterna är dock ett område där det är väldigt stora variationer i svaren mellan kommunerna – andelen nöjda invånare varierar mellan nio procent och över 90 procent. Hur väl man upplever att det fungerar har förstås till stor del att göra med hur väl utbyggd kollektivtrafiken är, men variationerna mellan kvinnor och män kan också förklaras med exempelvis i vilken utsträckning man använder (eller vill använda) den kollektivtrafik som finns. Fortfarande reser män med bil i större utsträckning än vad kvinnor gör, visar bland annat Svensk Kollektivtrafiks *Kollektivtrafikbarometern 2022*. Bland kvinnliga och manliga bilister säger sig kvinnorna i en högre utsträckning än män överväga att gå över till kollektivtrafik (55 procent respektive 48 procent). Att kvinnor dels använder kollektivtrafiken mer, dels överväger att göra det i större utsträckning, skulle kunna vara en av flera förklaringar till varför kvinnor svarat att möjligheterna att använda kollektivtrafik är så mycket sämre än vad männen svarat. Ett antagande är att männen helt enkelt inte har samma erfarenhet av att resa kollektivt eller att söka efter lämpliga tider för resa med kollektivtrafik.

Strategiskt mål

I Kristinehamn värnar vi naturvärden och kulturmiljö och ser det som en tillgång för hållbart friluftsliv och besöksnäring

Beskrivning av målet:

Vi mår om våra vattendrag, parker och rekreationsskogar. Aktuella grön- och blåstrukturplaner finns upprättade. Vi värnar den biologiska mångfalden. Kommunen ska successivt byta ut fordonsflottan till fordon med fossilfria bränslen. Vi värnar om vår kulturmiljö och utarbetar ett nytt kulturmiljöprogram.

Koppling till Agenda 2030:

Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Mål 15: Ekosystem och ekologisk mångfald

Kommunens måluppfyllelse

	positiv
---	---------

Kommunens måluppfyllelse bedöms som god och utvecklades i positiv riktning under 2023.

Kommunen har under året genomfört planläggning i ett flertal områden där en del av planens syfte är att förbättra natur och rekreationsvärden. Det handlar till exempel om möjlighet till båtbygggar i Skogsvik i Björneborg, förbättrad natur- och parkmiljö i Marieberg, utredning av möjlighet till cykelfärja mellan östra och västra Vålösundet samt planprogram för området kring Kvarndammen.

Med syfte att värna naturvärden har under året anlagts en fosfordamm vid Östervik intill Varnumsviken. Våtmarken är anlagd i syfte att öka biologisk mångfald samt minska mängden näringsrikt vatten till Varnumsviken genom fastläggning av fosfor och bidra till bättre ekologiskstatus i viken. Dammen gynnar även rastande och häckande fåglar samt ger ett vackert tillskott till strövområdet med god utsikt över strandängarna och fågellivet.

Muddring och rensning har skett av dammen vid hembygdsgården för att värna kulturmiljön genom att återställa dammen till tidigare utseende. Genom muddringen ökas även mängden vatten som kan hållas i vattendraget, vilket är gynnsamt vid större regn. Projektering och utredningen kring samtliga av kommunens dammar har även påbörjats där vandringshinder och ekologisk status är i fokus förutom dammsäkerhet och översvänningsproblematik. Ytterligare arbeten inom området som har påbörjats är bland annat; en förstudie av nya funktionsvåtmark längs Lötälven samt två samarbeten med Skogsstyrelsen i form av en projektering för återvätning av utdikad torvmark i skog för att minska växthusgaser, och ett projekt gällande naturvård - och informationsåtgärder i det gamla arboretumet längst leden från Sannaheden och ut mot Herrgårdscampingen.

I kommunens digitala kartportal finns information om bland annat idrottsanläggningar, motionsspår och parker. Här finns även annan geografisk information som kan vara till nytta för såväl invånare som besökare. Under året har det skett en ökning av användandet av de digitala kartorna sedan den nya kartportalen lanserades under senhösten 2022. Den karta som används mest är ”Handla och äta” som står för 4775 visningar. Anledning till ett ökat användande av kartportalen är sannolikt att den nu är mer anpassad för mobiltelefoner och uppbyggd av appar som gör det enklare att hitta den data och information som eftersöks.

Antal gästnätter steg under 2022 till nivåer som börjar närma sig antalet innan pandemin. Förhoppningen är att antal gästnätter fortsatt kommer att öka under 2023 då antal boenden har ökat till följd av privata investeringar. Kommunen har en roll att fortsatt möjliggöra för utveckling av destinationen med besöksanledningar som genererar fler gästnätter till Kristinehamn. Arbetet med besöksplan och evenemangsstrategi påbörjades under 2023. Arbetet fortsätter under 2024.

Indikator		2019	2020	2021	2022	2023	Resultat	Målvärde
Skyddad natur, andel (%)	Total	9,6	9,8	10,1	10,1	Resultat	Oförändrad	Bibehålla
	Inlandsvatten	17	17,5	17,4	17,4	juni	Oförändrad	Bibehålla
	Land	3,4	3,5	4,0	4,0	2024	Oförändrad	Bibehålla
Utbudet av friluftsområden i kommunen SCB Medborgarundersökning	Kvinnor			91,6		89,2	Negativ	Öka
	Män			90,7		81,4	Negativ	Öka
Skötsel av naturområden i kommunen SCB Medborgarundersökning	Kvinnor			80,7		72,3	Negativ	Öka
	Män			80,1		63,0	Negativ	Öka
Gästnätter, antal		96 326	55 942	71 258	91 166	Resultat april 2024	Positiv	Öka
Gästnätter, antal/invånare		3,97	2,31	2,96	3,79	Resultat april 2024	Positiv	Öka

Resultatkolumnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.

Analys av målets indikatorer

- **Skyddad natur**
Inga förändringar har skett
- **Utbudet av friluftsområden i kommunen samt Skötsel av naturområden i kommunen**
Kommenteras i text ovan
- **Gästnätter**
Antal gästnätter i Kristinehamn ökade markant mellan 2021 och 2022 som en återhämtning efter coronapandemin. Samma markanta ökning kommer vi med all säkerhet inte att uppnå mellan 2022 och 2023. En ny besöksplan skall arbetas fram under 2024 för att ytterligare stärka arbetet med att öka antal besökare och få besökare som stannar längre för att generera gästnätter

Strategiskt mål

Kristinehamns kommun bidrar till att invånare och besökare erbjuds rika upplevelser inom kultur- och fritidsområdet

Beskrivning av målet:

Vi har ett brett och livaktigt föreningsliv. I Kristinehamn finns välskötta idrottshallar och arenor. Vi har ett rikt kulturutbud med många kulturutövare och arenor för olika kulturuttryck. Vår kulturhistoriska identitet utgör en grund vid utvecklingen av en välskött och levande kommun.

Koppling till Agenda 2030:

Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Mål 5: Jämställdhet

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Kommunens måluppfyllelse

	positiv
---	---------

Kommunens måluppfyllelse bedöms som god och utvecklades i positiv riktning under 2023.

Kommunen arbetar aktivt med att erbjuda fler barn, unga och vuxna möjligheter till fysisk aktivitet. Exempelvis pågår arbete med att anlägga fler utegym inom kommunen. Idag finns utegym i Ölme, Bäckhammar, Nybble, Björneborg, Rudskoga och vid Björkvallen. Utegymsen i Rudskoga, Bäckhammar och Nybble samt en ny hinderbana vid Björkvallen blev klara under 2023.

Insatser har även gjorts genom att både anlägga nya och utveckla befintliga spontanidrottsplatser, vilket Adlersparretorget och Stadsparken är exempel på.

Etablering av frisbeegolfbanor på Björkvallen, Sunneberg och Björneborg, tillsammans med nya mountainbikeleder och underhåll av kommunens av vandrings- och motionsspår ger ytterligare förutsättningar för ett fysiskt aktivt liv.

Nyttjandet av fritidsbankens tjänster ökar vilket indikerar att fler kommuninvånare har en aktiv fritid utan att ekonomiska och sociala faktorer sätter hinder. Detta ett tecken på att fritidsbanken genom sin nya lokalisering i stadsparken blivit mer tillgänglig för allmänheten, inte minst bland barn och unga som rör sig i stadsparken.

I slutet av året färdigställdes Hoppet, en ny truggymnastikhall med hoppgröp som ger möjlighet att träna avancerade övningar. Hallen är efterfrågad och projektet har medfinansierats med fem miljoner kronor från Allmänna arvsfonden. Renovering av stora Södermalmshallen påbörjades under året och kommunens ambition är att fortsättningsvis renovera en idrottshall vartannat år.

Sedan ett par år tillbaka finns nätverket ”Kultur och fritid på gården”. I nätverket finns flertalet av kommunens förvaltningar representerade, tillsammans med Kristinehamnsbostäder och KFUM. Nätverket jobbar i första hand med att möta barn och ungdomar i deras egen närmiljö. Nätverket bjuder in till evenemang i olika bostadsområden där det då finns möjlighet att prova på aktiviteter anordnade av både föreningar och kommunens egna verksamheter.

De fysiska besöken till biblioteket har under många år haft en nedåtgående trend som verkar hålla i sig. Dock har många besökare glädjande nog hittat tillbaka efter pandemiåren vilket gör att antalet besök 2023 är något högre än under 2022. Bibliotekets arrangemang i egen regi ligger på en stabil nivå, populära och välbesökta arrangemang fortsätter att genomföras men det sker också en utveckling där man tittar på hur arrangemangen kan anpassas utifrån behov och önskemål

Med hjälp av statliga medel från *Kulturrådets Stärkta bibliotek* har biblioteket under året haft en projektanställd litteraturpedagog. Uppdraget har varit att göra en genomlysning av bibliotekets barn- och ungdomsverksamhet och komma med förslag på hur den kan få mer genomslagskraft och nå fler. Ett konkret resultat är det rum för barn som invigdes i november och som fått namnet ”BiblioLeket”. Ytterligare ett resultat är bibliotekets samarbete under sommaren med KFUM och skolornas fritidshem med projektet *Läsa äger!* Ett projekt som syftar till att minska lästappet under sommarlovet. Forskning visar att högläsning under sommarlovet bidrar till minskat lästapp, framför allt för lässvaga elever. Ambitionen är att under 2024 fortsätta det förändringsarbete som påbörjats och målet är att lägga mer resurser på barn och unga.

Besökssiffrorna på kommunens båda museer är helt beroende av vilken typ av utställning som visas. Konstmuseets utbud av utställningar ska syfta till att nå olika målgrupper, dels de museivana som söker sig till lite smalare utställningar av samtidskonst, dels en bredare allmänhet som söker mer publika och lättillgängliga utställningar. De smala utställningarna lockar som regel färre besökare men kompenseras av de mer publika utställningarna där besöksfrekvensen är högre. Konstmuseet har under 2023 visat totalt sex olika utställningar, konstbasutställningen i

Kvadraten inräknad. Samtliga sex utställningar som visats under året på konstmuseet har i huvudsak riktats till en vuxenpublik. Inriktningen på utställningarna är också på en varierad nivå där ambitionen varit att under vissa utställningar nå en bred publik och under andra nå mer museivana besökare.

Kristinehamns Historiska visar lokal- och regionalhistoriska utställningar, vilket intresserar såväl den lokala befolkningen som besökande utifrån och turister. Under året har totalt nio olika utställningar visats, basutställningen *Järnet födde staden* inräknad. Av dessa har fyra utställningar riktats sig till barn och unga.

Kultur och aktivitetsbanken erbjuder möjlighet för de som bor på särskilt boende och gruppboende att boka individuella aktiviteter eller gruppaktiviteter. Utbudet består av mer än 50 olika aktiviteter som genomförs av frivilligorganisationer och föreningar. Exempel på aktiviteter som finns i banken är musik, dans, konst, utställningar, böcker, dikter och samtal. Kulturbankens utbud utvecklas kontinuerligt och förslag och önskemål tas emot.

KMC (kultur och mediacenter), som är en del av kommunens dagliga verksamhet inom ramen för LSS, har i sina nya lokaler skapat många tillfällen till kulturevenemang. Möjligheten att som evenemangsföretag ansluta sig till kompiskort finns nu som en e-tjänst. Kompiskortet innebär att personer med funktionsnedsättning kan ta med en kompis, som ledsagare/stöd på aktiviteter där det inte medför någon extrakostnad

Även denna sommar arrangerades ett seniorkollo som vänder sig till personer som är 65 år och äldre. Denna typ av aktiviteter är mycket väderberoende och påverkade antalet deltagare i år.

Indikator		2019	2020	2021	2022	2023	Resultat	Målvärde
Aktivitetsstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 invånare 0-18 år		10,8	10,4	13,1	18,8	Resultat juni 2024	Positiv	Öka
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7-20 år	Flickor	19,4	15,9	17,1	20,0	Resultat november 2024	Positiv	Öka
	Pojkar	26,2	23,2	23,1	27,0		Positiv	Öka
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)	Flickor	19,2	19,3	19,6	14,4	Resultat november 2024	Negativ	Bibehålla
	Pojkar	12,0	11,4	11,4	8,4		Negativ	Bibehålla
Möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar SCB Medborgarundersökning	Kvinnor			78,3		82,7	Positiv	Öka
	Män			84,4		82,6	Negativ	Öka
Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet SCB Medborgarundersökning	Kvinnor			60,3		54,8	Negativ	Öka
	Män			61,6		49,2	Negativ	Öka

Resultatkolumnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.

Analys av målets indikatorer

- **Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek**

Kristinehamn ligger under medeltalet för riket när det gäller aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 invånare 0-18 år. Med hjälp av statliga medel har en litteraturpedagog haft en projektanställning under 2023 för att göra en genomlysning av barn- och ungdomsverksamheten på biblioteket samt föreslå förändringar i arbetet för att utveckla detsamma. Ambitionen är att under 2024 göra förändringar så att större andel av resurserna riktas mot barn och unga. Utmaningar finns i form av antal årsverken som ligger under riksgenomsnittet samt ekonomiska resurser för inköp av material och kostnader för utförare utanför personalgruppen, såsom exempelvis skådespelare i en barnteater.
- **Deltagartillfällen i idrottsföreningar 7-20 år**

Antalet deltagartillfällen i idrottsföreningar för barn och unga 7–20 år i Kristinehamns kommun ligger på en medelnivå sett till hur det ser ut i hela riket. Tillsammans med föreningslivet måste kommunen fortsätta jobba för att ge goda förutsättningar för att få fler barn och unga aktiva i idrottsföreningar och att de fortsätter idrotta längre.
- **Elever i musik- eller kulturskola, 6–15 år**

Andelen elever i kulturskolan 2023 följs upp vecka 46 2024. Då kulturskolan i hög grad arbetar med att göra verksamheten tillgänglig för fler målgrupper, exempelvis genom Dans för hälsa, dans i förskolan och samarbetet med elevhälsan kan det antas att fler elever söker sig till kulturskolan. Framför allt är det andel flickor i Kristinehamn som i relativt låg utsträckning tar del av kulturskolans utbud.
- **Möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar**

Föreningslivets möjligheter att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar är mycket bra. Renoveringen av Södermalmshallen, som påbörjades under 2023, har gjort att det varit färre tider i våra hallar och föreningarna har fått anpassa sina träningsgrupper och tvingats nyttja mer ”obekväma tider” som exempelvis sena kvällar och helger. Detta kan ha påverkat den marginella minskning som indikatorn uppvisar, men förhoppningsvis är detta endast en temporär tillbakagång. Den nya truggymnastikhallen bidrar från 2024 till fler lediga tider. Under 2024 kommer även renoveringen av Södermalmshallen vara klar, vilket gör utbudet av halltider ännu bättre. Privatpersoner har möjligheter att hyra våra mindre salar och framöver kommer det även finnas bättre möjligheter att nyttja även de större hallarna. Ett arbete kommer också att påbörjas under 2024 till att möjligheten att hyra blir ännu enklare och mer tillgängliga genom digitala lösningar. Kommunens ishall erbjuder regelbundet tider för allmänhetens åkning och löparbanorna på Sannavallen är tillgängliga för allmänheten då de inte nyttjas av föreningslivet, vilket kommunen ser som viktiga delar i tillgänglighetsgörandet av idrotts- och motionsanläggningar för kommunens invånare. Nämnden har under året även anlagt tre nya utegym i Rudskoga, Nybble och Bäckhammar samt en ny hinderbana vid Björkvallen.

MÅLOMRÅDE

En kreativ och innovativ kommun med en hållbar tillväxt

Beskrivning av målområdet:

Vi står för ett gott bemötande gentemot personer och företag som vill flytta till Kristinehamn. Vi har planlagt mark att erbjuda. Vi utvecklar och stärker vårt företagsklimat.

Strategiskt mål

Kristinehamn har ett gott företagsklimat

Beskrivning av målet:

Kristinehamns företagare upplever att de behövs och att kommunen värdesätter deras verksamheter. Kommunen håller en hög servicenivå och bemöter våra företag på ett bra sätt.

Koppling till Agenda 2030:

Mål 4: God utbildning för alla

Mål 5: Jämställdhet

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Kommunens måluppfyllelse

	positiv
---	---------

Kommunens måluppfyllelse bedöms som relativt god och utvecklades i positiv riktning under 2023.

Företagsklimatet mäts främst med hjälp av två årliga undersökningar; Svenskt Näringslivs undersökning Företagsklimat samt SKR:s servicemätning Insikt.

Svenskt Näringslivs mätning består av två delar; dels en enkätundersökning som släpps i maj varje år dels en ranking av Sveriges 290 kommuner som släpps i september. Rankingen består av 2/3 från enkätundersökningen, där den tyngst vägande rankingfaktorn är det sammanfattande omdömet om företagsklimatet, samt 1/3 av ett antal statistikfaktorer.

Enkäten för 2023 som släpptes i maj visade på en positiv utveckling från 3,65 till 3,69 (Sverige 3,46). Rankingen bland Sveriges 290 kommuner släpptes i september och där hamnar Kristinehamn på plats 105, en positiv förbättring från föregående år, plats 111. Kristinehamn klättrar stadigt uppåt och har dessutom bästa förbättringen i Värmland på fem års sikt.

SKR:s servicemätning Insikt är en löpande NKI (Nöjd Kund Index) mätning som görs av kommunens myndighetsutövning Företagare som haft ett ärende hos kommunen får bedöma kommunernas service och effektivitet inom sex myndighetsområden: brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt serveringstillstånd.

Resultatet för helåret presenteras i april årligen. Resultatet för 2022 som, släpptes i april 2023, visade på en ökning av NKI totalt för kommunen från 75 till 76 (att jämföra med NKI

för Sverige på 75). Miljö- och hälsoskydd visar den största positiva förändringen från 74 till 89. Bygglov visar den största negativa förändringen från 72 till 68 där effektiviteten drar ner indexet. Bygglov har under 2022 varit underbemannade.

Generellt kan sägas att utvecklingsfokus bör ligga på information och effektivitet. De områdena som driver nöjdheten i störst grad är rättssäkerhet och kompetens vilket då är viktigt att bevara och om möjligt förbättra.

Den löpande mätningen som görs under 2023 visar så här långt på en positiv utveckling av NKI totalt för kommunen, vilket gör att vi kan förvänta oss förbättrat resultat för helåret 2023 när det presenteras i april 2024.

Den kartläggning av samhällsbyggnadsprocessen som genomfördes under 2021 och som resulterade i ett antal beslut i kommunstyrelsen, om ett antal åtgärder i kommunens fortsatta utveckling av samhällsbyggnadsarbetet, är grunden till det arbete med företagsklimatet som skett under 2023 och kommer att fortsätta under 2024. Under början av 2024 implementeras funktionen företags- och evenemangslots.

Antal nystartade företag förväntas minska under 2023 precis som under 2022. Under 2022 berodde minskningen främst på pandemin men nu 2023 beror minskningen främst på det allmänna världsläget med bland annat inflation, stigande räntor och höga elpriser.

Antal anställda i Kristinehamns näringsliv ökade marginellt vid den sista näringslivsanalysen som presenterades i november. Vilket speglar utvecklingen under en femårsperiod. Under 2024 kommer en ny Näringslivspolitisk plan att arbetas fram för politiskt beslut med ett fokus på tillväxt i antal anställda.

Indikator	2019	2020	2021	2022	2023	Resultat	Målvärde
Företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv	210	181	150	111	105	Positiv	Förbättra ranking
Företagsklimat enligt ÖJ (Insikt) – Totalt NKI	77	78	75	76	Resultat april 2024	Positiv	Öka
Nystartade företag, antal	104	125	136	109	Resultat juni 2024	Negativ	Öka
Nystartade företag, antal/1 000 inv. 16-64 år	7,5	9,1	10,0	8,0	Resultat juni 2024	Negativ	Öka

Resultatkolumnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.

Analys av målets indikatorer

- **Företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv**
Kommenteras i text ovan
- **Företagsklimat enligt ÖJ (Insikt)**
Kommenteras i text ovan
- **Nystartade företag**
Kommenteras i text ovan

Strategiskt mål Kristinehamn erbjuder goda förutsättningar för näringslivets utveckling

Beskrivning av målet:

Kommunen är lyhörd för företagens behov och arbetar aktivt för att tillgodose dem

Koppling till Agenda 2030:

Mål 4: God utbildning för alla

Mål 5: Jämställdhet

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Kommunens måluppfyllelse

	positiv
---	---------

Kommunens måluppfyllelse bedöms som relativt god och utvecklades i positiv riktning under 2023.

Strategisk markförsörjning

Sedan ett par år har kommunens arbete med mark- och exploatering förstärkts och bland annat utvecklat arbetet med markanvisningar och markförsäljningar. Förberedande arbete inför anvisningar och försäljningar gjorts i gamla ogenomförda detaljplaner, tex i Höja och Kroksvik. Inriktningen i kommunens översiktsplan, planeringsstrategi och planprioritering säkerställer att kommunen kan arbeta proaktivt med att ta fram nya planer där det behövs. Konjunkturläget innebär idag att efterfrågan för mark har sjunkit men pågående markförsörjningsarbete bör fortsätta för att kunna möta efterfrågan när konjunkturen vänder.

Tillgänglig verksamhetsmark

Vid årsslutet av 2023 har Kristinehamns kommun cirka 9 hektar tillgänglig verksamhetsmark. Under året har intresseanmälningar inkommit och markanvisningar (reservationer) tecknats för etapp 1 på verksamhetsområdet Höja, varav ett område på cirka 0,9 hektar har gått vidare till försäljning. Tecknade markanvisningsavtal på områden med en total areal om ca 2,4 ha löper vidare år 2024. Kommunen har under året arbetat med projektering av ny verksamhetsmark på Höja etapp 2, arbetet löper vidare år 2024 och beräknas kunna tillgängliggöras under kommande år.

Verksamhetsmark	Areal (ha)
Tillgänglig mark ²³	9
Nyttillkommen mark 2023	0
Såld mark 2023	0,9
Utarrenderad mark	0

Beviljade bygglov och startbesked verksamhetslokaler

Verksamhetslokaler i kommunen har fått ett uppsving och fler har byggt nytt eller gjort tillbyggnader, men fler byggnader har fått en ändrad användning, vilket är mycket positivt. Det är mest mindre verksamheter som sökt sig till byggnader där ändrad användning krävts.

²³ Inklusive reserverad mark

Företag som har sökt för ändrad användning är, LSS boende, kontor, frisör, förråd med flera. En av de större verksamheter som påbörjats i kommunen är Försvarets nybyggnad av kontorsmoduler vid området vid Harberget.

Verksamhetslokaler		2021	2022	2023
Bygglov	Nybyggnad	7	5	7
	Tillbyggnad	2	1	5
	Ändrad användning	3	3	6
	Summa	12	9	18
Startbesked	Nybyggnad	4	6	7
	Tillbyggnad	0	2	4
	Ändrad användning	1	1	3
	Summa	5	5	14

Närsam fortsätter att arbeta med attitydpåverkan och rådgivning för att påverka entreprenörskap och företagande i samarbete med andra aktörer så som Ung företagsamhet, Drivhuset och Nyföretagarcentrum.

Närsams arbete, tillsammans med Ung företagsamhet, med en möjlighet att driva UF-företag under sin gymnasietid samt erbjudandet om att sommarjobba som Sommarentreprenör är en viktig faktor i attitydpåverkan för att främja entreprenörskap och nystart av företag. Det finns en stigande positiv trend med antal elever som driver UF företag både i Kristinehamn och i Värmland i stort. Samarbetet med UF fungerar mycket bra.

Södermalmsskolan åk 3, 6 och 9 deltar i grundskoleutmaningen. Ung Företagsverksamhet ger varje år grundskoleelever i Värmland en utmaning som främjar kreativitet, entreprenörskap och problemlösning genom att ge eleverna ett skarpt ”case” från ett lokalt företag.

En viktig faktor för att uppfattas som en naturlig samarbetspartner när det gäller näringslivets behov av kompetensförsörjning är att arbeta för att arbetskraftsreserven ska kunna matchas mot det lokala näringslivets kompetensbehov. Att kursdeltagare inom den gymnasiala vuxenutbildningen slutför sina kurser är avgörande för att kommunen ska kunna bidra till näringslivets kompetensförsörjning. Det är därför fortsatt en prioriterad fråga att säkerställa att kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning slutför sina studier. Detta eftersom gymnasiekompetens utgör vattendelaren gällande anställningsbarhet både nationellt och lokalt och för att bristen på efterfrågad kompetens redan idag utgör en betydande utmaning för det lokala näringslivet och pekas ut som en tillväxthämmande faktor.

Kommunens verksamheter som har i uppdrag att arbeta med att kommunens invånare ska kunna nå egen försörjning har ett etablerat samarbete med Närsam med syfte att öka antalet utbildningsplatser inom regionalt Yrkesvux. Arbetet fokuserar på att utbildningsplatserna ska vara kopplat till det lokala näringslivets kompetensbehov. En rad utbildningsplatser inom Yrkesvux lokalt är framtagna i samarbete med Närsam, exempelvis har kommunen ansökt om att starta en lokalförarutbildning inom ramen för Yrkeshögskolan och vuxenutbildningen, vilken nu har godkänts.

En kompetensmessa/yrkesmessa genomfördes under våren på Kristinehamn Innovation Park tillsammans med skolförvaltningen och näringslivet.

Efter pandemin har mat- och hantverksmarknaden kommit i gång igen under den andra halvan av 2023 i samarbete med Omtänksamma Kristinehamn och lokala producenter av mat och hantverk.

Indikator		2019	2020	2021	2022	2023	Resultat	Målvärde	
Företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv		210	181	150	111	105	Positiv	Förbättra ranking	
Företagsklimat enligt ÖJ (Insikt) – Totalt NKI		77	78	75	76	Resultat april 2024	Positiv	Öka	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun andel (%)	Flickor	79,1	81,7	76,7	79,5	71,0	Negativ	Öka	
	Pojkar	69,3	61,2	68,3	69,1	76,8	Positiv	Öka	
Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%)	Kvinnor	81,8	77,5	85,3	84,5	Resultat juni 2024	Negativ	Öka	
	Män	83,8	77,5	76,9	80,2		Positiv	Öka	
Antal elever från Kristinehamn som, sex månader efter avslutad regional yrkesinriktad vuxenutbildning, har en anställning hos en arbetsgivare lokaliserad inom Kristinehamns kommun.						En kommununik indikator under utveckling. Tillförlitlig metod har inte kunnat utvecklas under året			
Antal elever som driver UF-företag	Kommunala skolor ²⁴	Flickor	37	47	51	35	50	Positiv	Öka
		Pojkar	38	43	37	56	50	Negativ	Öka
	Hemkommun ²⁵	Flickor	60	56	75	53	61	Positiv	Öka
		Pojkar	53	59	58	64	65	Positiv	Öka
Tillgänglig mark för företagsetablering							Samlad beskrivning i text ²⁶		

Resultatkolumnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.

Analys av målets indikatorer

- Företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv**
 Kommenteras i text under strategiskt mål ”Kristinehamn har ett gott företagsklimat”
- Företagsklimat enligt ÖJ (Insikt)**
 Kommenteras i text under strategiskt mål ”Kristinehamn har ett gott företagsklimat”
- Gymnasieelever med examen inom 4 år**
 Kommenteras i text under strategiskt mål Alla elever lyckas i skolan och förbättrar sina kunskapsresultat.
- Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs**
 Den enskilt viktigaste faktorn för att nämnden ska uppfattas som en naturlig samarbetspartner är att sträva efter att arbetskraftsreserven ska kunna matchas mot det lokala näringslivets kompetensbehov. Att kursdeltagare inom den gymnasiala vuxenutbildningen slutför sina kurser är avgörande för att nämnden ska kunna bidra till näringslivets kompetensförsörjning. Värdet för 2023 visar att nämnden resultat gällande indikatorn inte har förbättrats jämfört med föregående år. Det är därför fortsatt en prioriterad fråga för ansvarig verksamhet att säkerställa att kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning slutför sina studier. Detta eftersom gymnasiekompetens utgör vattendelaren gällande anställningsbarhet både nationellt och lokalt och för att risten på efterfrågad kompetens edan idag utgör en betydande utmaning för det lokala näringslivet och pekas ut som en tillväxthämmande faktor.
- Antal elever från Kristinehamn som, sex månader efter avslutad regional yrkesinriktad vuxenutbildning, har en anställning hos en arbetsgivare lokaliserad inom Kristinehamns kommun.**
 Ansvarig verksamhet har under 2023 inte kunnat utveckla en tillförlitlig mätmetod för att undersöka hur många elever inom regional yrkesinriktad vuxenutbildning som sex månader efter avslutad utbildning fått

²⁴ Kommunala skolor - elever som går i kommunala skolor oavsett var de är folkbokförda

²⁵ Hemkommun - elever som är folkbokförda i kommunen, oavsett i vilken kommun de går i skola

²⁶ En samlad bedömning utifrån tillgänglig mark, markanvisning samt beviljade bygglov och startbesked

en anställning hos en arbetsgivare lokaliserad inom kommunen. Det är därför en prioriterad fråga för verksamheten att jobba vidare med under 2024, för att säkerställa att det systematiskt går att mäta hur väl nämnden bidrar till det lokala näringslivets kompetensförsörjning.

- **Antal elever som driver UF-företag**
Kommenteras i text ovan.

Strategiskt mål

Näringslivet i Kristinehamn uppfattar kommunen och dess bolag som en samordnad och samspelt organisation med god service och gott bemötande

Beskrivning av målet:

Kommunens tillgänglighet och service till företagen är god.

Koppling till Agenda 2030:

Mål 4: God utbildning för alla

Mål 5: Jämställdhet

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Kommunens måluppfyllelse

	positiv
---	---------

Kommunens måluppfyllelse bedöms som relativt god och utvecklades i positiv riktning under 2023.

Företagsklimatet mäts främst med hjälp av två årliga undersökningar; Svenskt Näringslivs undersökning Företagsklimat samt SKR:s servicemätning Insikt.

Svenskt Näringslivs mätning består av två delar; dels en enkätundersökning som släpps i maj varje år dels en ranking av Sveriges 290 kommuner som släpps i september. Rankingens består av 2/3 från enkätundersökningen, där den tyngst vägande rankingfaktorn är det sammanfattande omdömet om företagsklimatet, samt 1/3 av ett antal statistikfaktorer.

Enkäten för 2023 som släpptes i maj visade på en positiv utveckling från 3,65 till 3,69 (Sverige 3,46). Rankingens bland Sveriges 290 kommuner släpptes i september och där hamnar Kristinehamn på plats 105, en positiv förbättring från föregående år, plats 111. Kristinehamn klättrar stadigt uppåt och har dessutom bästa förbättringen i Värmland på fem års sikt.

Närsams arbete med företagsbesök, kommunlunch och öppna föreläsningar av olika näringslivsteman är viktiga komponenter i att förbättra dialog med företagare och information till företagare.

SKR:s servicemätning Insikt är en löpande NKI (Nöjd Kund Index) mätning som görs av kommunens myndighetsutövning Företagare som haft ett ärende hos kommunen får bedöma kommunernas service och effektivitet inom sex myndighetsområden: brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll samt serveringstillstånd.

Resultatet för helåret presenteras i april årligen. Resultatet för 2022, som släpptes i april 2023, visade på en ökning av NKI totalt för kommunen från 75 till 76 (att jämföra med NKI för Sverige på 75). Miljö- och hälsoskydd visar den största positiva förändringen från 74 till 89. Bygglov visar den största negativa förändringen från 72 till 68 där effektiviteten drar ner indexet. Bygglov har under 2022 varit underbemannade.

Generellt kan sägas att utvecklingsfokus bör ligga på information och effektivitet. De områdena som driver nöjdheten i störst grad är rättssäkerhet och kompetens vilket då är viktigt att bevara och om möjligt förbättra.

Den löpande mätningen som görs under 2023 visar så här långt på en positiv utveckling av NKI totalt för kommunen, vilket gör att vi kan förvänta oss förbättrat resultat för helåret 2023 när det presenteras i april 2024. Även sett till serviceområdena information och bemötande visar den löpande mätningen så här långt på en positiv utveckling för kommunen totalt.

Den kartläggning av samhällsbyggnadsprocessen som genomfördes under 2021 och som resulterade i ett antal beslut i kommunstyrelsen, om ett antal åtgärder i kommunens fortsatta utveckling av samhällsbyggnadsarbetet, är grunden till det arbete med företagsklimatet som skett under 2023 och kommer att fortsätta under 2024. Under början av 2024 implementeras funktionen företags- och evenemangslots.

Indikator		2019	2020	2021	2022	2023	Resultat	Målvärde
Företagsklimat enligt ÖJ (Insikt) – Totalt NKI	Totalt	77	78	75	76	Resultat april 2024	Positiv	Öka
	Serviceområde bemötande	84	85	82	82	Resultat april 2024	Oförändrad	Öka
	Serviceområde information	73	76	74	73	Resultat april 2024	Negativ	Öka
Företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv	Ranking	210	181	150	111	105	Positiv	Förbättra ranking
	Betyg ²⁷ dialog mellan företagen och kommunens beslutsfattare	2,84 (3,14)	3,10 (2,95)	3,19 (2,99)	3,42 (2,99)	3,33 (3,03)	Negativ	Förbättra betyg (Sverige)
	Betyg information till företagare	2,78 (3,07)	2,96 (2,98)	3,21 (3,03)	3,54 (3,03)	3,33 (3,05)	Negativ	Förbättra betyg (Sverige)

Resultatkolumnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.

Analys av målets indikatorer

- **Företagsklimat enligt ÖJ (Insikt)**
Kommenteras i text ovan

²⁷ Betyg sätts på en skala mellan 1 = dåligt och 6 = utmärkt. Positiv andel är betyg 4 (bra) eller högre

- **Företagsklimat enligt Svenskt Näringsliv**
Kommenteras i text ovan

Strategiskt mål

Kristinehamn ska nå 28 000 invånare

Beskrivning av målet:

I Kristinehamn finns det gott om bostäder och möjligheterna till arbetspendling är god. Vi erbjuder ett rikt kultur- och fritidsutbud. Vi har ren luft, rent vatten, biologisk mångfald, nära till naturen och producenter av närodlat och ekologisk mat. Vi har en tillgänglig och välkött skärgård som vi ständigt utvecklar. Vi har en skola där eleverna når målen och som erbjuder en trygg och utvecklande miljö för både elever och personal. Vi har ett företagsklimat som gör att vi ständigt klättrar i företagsrankingen för att vara bland de 100 bästa i Sverige. Alla som kontakter kommunen får ett bra bemötande och en god service. Den totala arbetslösheten minskar.

Koppling till Agenda 2030:

Mål 4: God utbildning för alla
Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
Mål 10: Minskad ojämlikhet
Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Kommunens måluppfyllelse

	negativ
---	---------

Kommunens måluppfyllelse bedöms som mindre bra och utvecklades i negativ riktning under 2023.

Kristinehamns kommun arbetar för att stärka och synliggöra kommunens strategiska läge i flera olika sammanhang. En del i detta arbete är att kommunen anordnar konferensen Morgondagens totalförsvaret samt deltar under Almedalsveckan på Gotland. Under 2023 års politikervecka arrangerade Kristinehamns kommun ett eget seminarium med ett bra resultat.

Båda kommunikativa insatserna är ett bra tillfälle både att berätta mer om Kristinehamn för andra, att lyssna in och lära sig mer. Det ger också möjligheter att synliggöra Kristinehamn som en attraktiv samarbetspart ur ett investerings- och etableringsperspektiv.

Kommunen gör flera medvetna insatser för att öka antalet invånare i kommunen. Under våren 2023 lanserades kampanjsidan Välkommen hit - välkommen hem på kommunens externa webbplats kristinehamn.se. Här samlas all viktig information för den som funderar på att flytta till Kristinehamn. Sidan fungerar också som en landningssida med viktiga kontaktuppgifter men också som en bildbank där man via bilder och kortare filmer kan få en känsla av vardagen i vår kommun. Kampanjen Välkommen hit - välkommen hem lanserades brett med goda resultat under årets Almedalsvecka på Gotland.

Kommunen arbetar aktivt med att positionera sig som en strategiskt viktig och relevant aktör i regionala frågor. Kristinehamns geografiska placering på gränsen mellan Värmlands län och Örebro län bidrar till relevans i kommunen långsiktiga arbete med stråket mellan Karlstad och Örebro, och i frågor som rör återuppbyggnaden av Sveriges totalförsvarsförmåga. I ett större

perspektiv har Kristinehamns kommun också en god geografisk positionering mellan större städer som Stockholm, Göteborg och Oslo.

Återetablering av Försvarsmakten ses som en positiv kraft för Kristinehamns utveckling framåt. Att återta identiteten som en regementsstad är efterlängtat. I juni 2022 och juni 2023 anordnades därför säkerhetskonferensen ”Morgondagens Totalförsvaret”. Ett helt nytt koncept och mötesplats för verksamma inom totalförvarsområdet. Att delta under Almedalen blir en fortsättning för att positionera kommunen som en viktig kugge i Sveriges upprustning av totalförsvaret.

Under våren 2023 antog kommunstyrelsen en logistikstrategi med syfte till att stärka Kristinehamn som logistikort. Nu pågår arbetet med att genomföra logistikstrategin, bland annat genom detaljplanering av Stensta. Kommunen har för närvarande begränsat med säljbar mark för företagsetableringar. Markanvisning och försäljning pågår inom Höja, men ytterligare mark ska förberedas för att kunna erbjuda en god markberedskap. Arbetet pågår även med att ta fram inriktning för etapp 3 i Höja, men kommunen inväntar Trafikverkets funktionsutredning för Kristinehamns bangård, som även innefattar växel och spår i Höja. I Kroksvik finns planlagd mark som ännu inte är förberedd för försäljning. En exploateringsutredning för området har pågått under 2023 och fortsätter in i 2024. Arbetet med en fördjupas översiktsplan för Kroksvik planeras att starta under 2024.

Hösten 2023 antogs Kristinehamns kommun till EU- projektet Green Supply Chains och 2024 startade kommunen sitt arbete. Projektet är inom EU-programmet Interreg North Sea Region, och syftar till att stödja inlandshamnars gröna omställning. EU-projektet kommer att pågå under tre år och kopplas samman med kommunens logistikarbete.

Kommunens bostadsmarknadsläge

Kristinehamn har sedan 1990-talet genomgått en strukturell förändring. Från att ha varit en egen arbets- och bostadsmarknad har kommunen gått till att arbetsmarknadsmässigt regionaliseras med ständigt ökande pendlingsströmmar som följd, i huvudsak till och från Karlstad och Karlskoga. Bostadsmarknaden ligger efter men regionaliseras även den allt mer. Under perioden med låga räntor, har en utveckling framför allt skett i Karlstad - den regionala centralorten.

Kristinehamn står samtidigt inför en återetablering av Försvarsmakten då ett nytt artilleriregemente etableras i Kristinehamn. Regimentet planeras vara på plats år 2029 och idag märks ett visst intresse från marknaden för bostadsbyggande och investering i den lokala fastighetsmarknaden. En försvarsetablering förändrar förutsättningarna för bostadsmarknaden och kan skapa möjligheter till att behålla arbetskraft och kompetens inom kommunen, samt locka nya invånare till kommunen.

I övrigt har kommunen en åldrande demografi och behöver fler fullt tillgänglighetsanpassade bostäder för en åldrande befolkning. Kommunen behöver också fler hyresrätter för att lösa bostadssituationen för ekonomiskt svaga hushåll. Bostadsbristen är kvantitativt som störst i centralorten.

Däremot råder det kvalitativa brister i bostadsbeståndet i hela kommunen, främst vad det gäller full tillgänglighetsanpassning, vilket är en av förutsättningarna för kvarboende i hög ålder. Under slutet av högkonjunkturen ökade byggintresset i Kristinehamn, men med nuvarande prisläge och höga räntor har intresset sjunkit till nästan noll. Under 2024 kommer kommunen att arbeta med framtagandet av en ny Bostadsförsörjningsplan där det förändrade bostadsbehovet och kommande efterfrågan bland annat i samband med Försvarsmaktens etablering ska mötas upp.

Indikator		2019	2020	2021	2022	2023	Resultat	Målvärde
Invånare totalt antal	Totalt	24 255	24 190	24 099	24 053	23 817		Öka
Demografisk försörjningskvot	Totalt	0,90	0,90	0,91	0,92	0,92		Minska
Flyttningsnetto, antal	Totalt	-2	27	10	59	-100		Öka
	Kvinnor	7	-8	18	13	-50		
	Män	-9	35	-8	46	-50		
Inpendling, andel (%)	Totalt		24	23	22	Resultat oktober 2024		I perspektivet om ökat antal invånare i Kristinehamns kommun är det positivt med ökad utpendling
	Kvinnor		20	19	18			
	Män		27	27	26			
Utpendling, andel (%)	Totalt		33	35	36	Resultat oktober 2024		
	Kvinnor		30	31	32			
	Män		36	39	39			
Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året, antal/1000 invånare		1,4	1,1	1,9	0,5	Resultat maj 2024		Öka

Resultatkolonnens färg visar indikatorns långsiktiga utveckling för Kristinehamns kommun. Färgsättningen ska inte förväxlas med Koladas färgsättning där kommunens resultat jämförs med landets alla kommuner. Indikatorns utvecklingsriktning senaste året benämns som positiv, negativ eller oförändrad.

Analys av målets indikatorer

- **Invånare totalt**

Antalet invånare i Kristinehamns kommun uppgick till 23 817 personer vid årets Befolkningen minskade med 236 invånare sedan januari, varav födelseöverskottet uppgick till –141 och inrikes flyttnetto uppgick till –101 personer. I kommunens budget bedömdes att invånarantalet skulle minska med cirka 90 personer årligen under budgetperioden. Årets minskning är således större än budgeterat. En befolkningstillväxt förutsätter ett positivt flyttnetto och åtgärder för att stimulera inflyttning till kommunen verkar långsamt över tid. Kommunens åtgärder består bland annat av att utveckla de kommunala välfärdstjänsterna, attrahera och förenklas för etableringar i Kristinehamn och närområdet samt utveckla platsvarumärket Kristinehamn.

- **Demografisk försörjningskvot**

Den demografiska försörjningskvoten ökar i Sverige, vilket beror på att andelen i pensionsålder växer i förhållande till den arbetsföra befolkningen. Kvoten för Kristinehamns kommun uppgick till 0,92 år 2023, varav kvoten för kvinnor uppgick till 0,98 och kvoten för män uppgick till 0,87. Genomsnittet i riket var 0,77, varav kvoten för kvinnor var 0,80 och kvoten för män 0,74. Karlstads kommun hade lägst försörjningskvot i Värmland år 2023 med 0,72, medan Storfors hade högst kvot med 1,2²⁸. Åtgärder för att förbättra den demografiska försörjningskvoten handlar om att stimulera inflyttning till kommunen av människor i arbetsför ålder genom att utveckla de kommunala välfärdstjänsterna, attrahera och förenklas för etableringar i Kristinehamn och närområdet samt utveckla platsvarumärket Kristinehamn.

- **Flyttningsnetto**

Vid årets slut 2023 hade 880 människor flyttat till kommunen från övriga Sverige, och 981 människor hade flyttat från Kristinehamn till övriga Sverige, vilket innebär ett negativt inrikes flyttnetto på 101 personer. 981 personer hade flyttat från kommunen till andra län och av dessa flyttade 371 personer

²⁸ Könsuppdelad statistik för Värmland saknas.

inom Värmland. 98 personer invandrade till kommunen och 97 utvandrade från kommunen, vilket innebär ett invandringsnetto på 1 person²⁹.

- **Inpendling samt utpendling**

År 2022 pendlade 32 procent av sysselsatta kvinnor boende i Kristinehamn och 39 procent av sysselsatta män boende i Kristinehamn ut från kommunen för att arbeta. Samma år pendlade 18 procent av kvinnorna som arbetar i Kristinehamn och 26 procent av männen som arbetar i Kristinehamn in från annan boendekommun. Den totala inpendlingen sett till antal personer har minskat med knappt 200 personer mellan åren 2020 och 2022. Den totala utpendlingen har ökat med nästan 400 personer mellan åren 2020 och 2022. Den ökade utpendlingen kan indikera att fler bosätter sig i kommunen och arbetar på annan ort, och/eller att arbetstillfällen i kommunen minskat något.

- **Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året**

Indikator för färdigställda bostäder, nybyggnad, antal/1000 inv. för år 2023 uppdateras i maj 2024. Trenden pekar på att kommunen färdigställer bostäder i lägre takt än riket och jämförbara kommuner. Antalet färdigställda bostäder uppgick till 5,1 i riket år 2022 och 1,9 för jämförbara kommuner 2022. Flest färdigställda bostäder per 1000 invånare år 2022 hade Åre med 26,8 bostäder per 1000 invånare, följd av Kiruna med 18,2 bostäder per 1000 invånare. Flest färdigställda bostäder bland jämförbara kommuner hade Ulricehamn, med 8,8 bostäder per 1000 invånare och flest färdigställda bostäder i Värmland fanns i Karlstad med 13,8 bostäder per 1000 invånare.

---

²⁹ SCB, december 2023

Förutsättningar

Förutsättningar är kommunens interna perspektiv som synliggör resurser och verktyg av strategisk betydelse för att uppnå kommunens strategiska mål och kvalitet i verksamheten.

Förutsättningarna är sex till antalet:

- Ekonomi – God ekonomisk hushållning
- Personal – Bra arbetsgivare
- Intern infrastruktur – Ändamålsenliga, effektiva och hållbara lokaler och transporter
- Varumärke – Goda interna och externa relationer
- Kommunikation – Medveten och proaktiv
- Digitalisering – Tänka nytt för att skapa nytta

Förutsättningar är målsatta på kommunövergripande nivå och nämnderna ska förhålla sig till dessa i planering och genomförande. En samlad bedömning görs på kommunövergripande nivå.

Kommunens förväntade måluppfyllelse visualiseras med hjälp av färgerna grönt, gult och rött:

Förväntad måluppfyllelse vid året slut:
Måluppfyllelsen bedöms som god ●
Måluppfyllelse bedöms som relativt god ●
Måluppfyllelsen bedöms som mindre bra ●

Ekonomi – God ekonomisk hushållning

Beskrivning av förutsättningen

Kommunallagen ställer krav på att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Det finansiella perspektivet handlar om kommunens finansiella ställning och utveckling. En utgångspunkt är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en begränsning för i vilken omfattning verksamheten kan bedrivas.

Verksamhetsperspektivet handlar om kommunens förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att åstadkomma detta behövs tydliga och mätbara verksamhetsmål som är möjliga att utvärdera. Förutom att målen ska stödja att resurserna används till rätt saker och på ett kostnadseffektivt sätt anger målen den politiska inriktningen för verksamheterna. Målen tydliggör även det kommunala uppdraget för kommuninvånarna och andra intressenter. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger på så sätt ihop för att god ekonomisk hushållning skall uppnås.

Kristinehamns kommun definierar att gos ekonomisk hushållning uppnås när det ekonomiska resultatet är positivt, de finansiella målen är uppfyllda och kommunen rör sig i riktning mot fastställda verksamhetsmål.

Mål:

Kommunens långsiktiga resultatmål ska motsvara minst 2 procent över en femårsperiod

Beskrivning av målet

Kommunen måste planera för ett överskott till reserver för nya investeringar och för den service kommande generationer kommer att efterfråga på lång sikt. Detta sker genom att kommunen sätter upp ett finansiellt resultatmål för verksamheten. Resultatet används sedan för att göra investeringar i verksamheten och för att stärka kommunens ekonomiska ställning inför utmaningar i framtiden. Genom att sätta ett resultatmål över en längre period skapas möjligheter till viss fluktuation över åren.

Koppling till Agenda 2030

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Kommunens måluppfyllelse

Analys

De senaste fem årens resultatnivå i snitt motsvarar 2,0 procent per år. 2023 års resultat är 0,4 procent vilket innebär att kommunen inte når det budgeterade resultatmålet på 0,5 procent för 2023. Vid den sammantagna resultatbedömningen har vikt lagts vid att 2023 års mål inte uppnås. Bedömningen är därför att målet sammantaget delvis uppnås. Kommunen står inför fortsatta ekonomiska utmaningar även under 2024. Det budgeterade resultatmålet för 2024 uppgår till 0,6 procent.

Indikator	Resultat 2019	Resultat 2023	Resultat Fem år 2019-2023	Resultat 2023	Målvärde 2023
Resultat som andel av skatteintäkter och generella bidrag	-0,50%	0,42%	2,0%	0,42%	0,50%

Mål:

Kommunens investeringar ska så långt som möjligt finansieras med egna medel

Beskrivning av målet

En utgångspunkt i begreppet god ekonomisk hushållning är att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Kommunen får inte skjuta fram kostnader på framtida generationer för konsumtion som sker idag. Långsiktiga investeringar, som det är rimligt att kommande generationer betalar för, kan lånefinansieras vid behov, medan kortfristiga investeringar ska finansieras med egna medel, det vill säga, genom kommunens resultat.

Kommunen bör dock planera och finansiera så mycket som möjligt av investeringarna genom egna medel, för att möjliggöra fortsatt god ekonomisk hushållning för framtida generationer, i synnerhet om framtidens utmaningar ökar.

Koppling till Agenda 2030

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Kommunens måluppfyllelse**Analys**

Självfinansieringsgraden beräknas som årets resultat plus avskrivningar dividerat med årets nettoinvesteringar. Ett värde på 100 procent eller högre innebär att kommunen kunnat finansiera alla investeringar med egna medel. Självfinansieringsgraden kan beräknas för alla nettoinvesteringar eller för reinvesteringar. Tabellen nedan visar självfinansieringsgraden för alla nettoinvesteringar under året och visar hur kommunen uppnår målet om att investeringarna så långt som möjligt ska finansieras med egna medel.

Enligt kommunens mål kan långsiktiga investeringar, som det är rimligt att kommande generationer betalar för, lånefinansieras. Utrymmet enligt definitionen egna medel uppgår till 90,6 miljoner kronor. Reinvesteringar och mindre kortsiktiga investeringar uppgick till 80,7 miljoner kronor under 2023 och dessa har då kunnat finansieras med egna medel.

Indikator	Resultat 2019	Resultat 2023	Målvärde 2023
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar	29%	53%	Öka

Mål:

Kommunens soliditet ska hållas oförändrad eller utvecklas positivt över en femårsperiod

Beskrivning av målet

Soliditeten är ett mått på hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel och beräknas genom kommunens eget kapital dividerat med de totala tillgångarna. Soliditeten kan förbättras på två sätt, antingen genom att kommunens resultat över tid ökar, eller genom att låneskulden minskar. Målet om kommunens soliditet är en konsekvens av de båda andra målen om kommunens resultatnivå och självfinansieringsgrad. Enligt kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska soliditeten hållas oförändrad eller utvecklas positivt på sikt.

Koppling till Agenda 2030

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Måluppfyllelse**Analys**

Kommunens soliditet inklusive ansvarsförbindelse avseende pensioner ökar jämfört med 2019. Däremot har soliditeten minskat jämfört med 2022. Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen har minskat jämfört med 2019, från 49% 2019 till 47% 2023.

Indikator	Resultat 2019	Resultat 2023	Målvärde 2023
Soliditet inklusive pensionsåtagande	32%	38%	Öka

Personal – Bra arbetsgivare

Beskrivning av förutsättningen

Kristinehamns kommun är en tjänsteproducerande arbetsgivare med ca 2000 tillsvidareanställda medarbetare. Behoven av välfärdstjänster ökar i takt med att befolkningen växer och blir äldre samtidigt som konkurrensen om arbetskraften hårdnar. En fortsatt god kvalitet i välfärden förutsätter att vi lyckas attrahera och behålla medarbetare med rätt kompetens. Vi behöver använda kompetenser rätt, utveckla arbetsmiljö och arbetsorganisation och ta tillvara teknikens möjligheter.

Kommunens strategiska HR-arbete spänner över flera områden. Kommunen ska möjliggöra ett *hållbart arbetsliv* genom att sätta mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Dessa mål tydliggörs i arbetsmiljöpolicyn och i förutsättningarna i kommunens styrmodell. Kommunen arbetar också med att utveckla *arbetsgivarvarumärket* genom samarbete med högskolor, universitet, övriga kommuner, regionen och näringslivet.

Kommunen befinner oss i en kompetens- och rekryteringsutmaning. För att kunna leverera god kvalitet i våra tjänster samt uppfylla verksamheternas behov behöver vi arbeta strategiskt och medvetet med *kompetensförsörjning*. I alla kommunens verksamheter ska det finnas strategiska kompetensförsörjningsplaner för att attrahera och rekrytera medarbetare, introducera, utveckla och behålla medarbetare samt säkerställa kompetensen vid avveckling.

Chefsuppdraget är ett ansvarsfullt och utmanande uppdrag, i synnerhet i en offentlig verksamhet som tillhandahåller välfärdstjänster. Kommunens arbete med *hälsofrämjande ledarskap* är viktigt för att människor ska känna sig motiverade att på sig ett ledaruppdrag, trivas och utvecklas i rollen. Kommunen tillhandahåller bland annat löpande internutbildningar till kommunens chefer och nyckelpersoner kring bland annat HR-frågor, ekonomi, kommunikation, och administration. Som ledare kan man också få och utgöra mentor till en annan ledare för stöd i ledarskapet.

Kristinehamns kommun ska bedriva *arbetsmiljöarbetet* i samverkan och med ett hälsofrämjande synsätt. Det innebär bland annat att arbetsförhållandena i verksamheterna ska vara trygga, säkra och hälsosamma. Särskilt fokus ska ägnas åt friskfaktorer både i den fysiska arbetsmiljön så väl som i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Arbetsmiljöarbetet ska bedrivas förebyggande så att risker för ohälsa och olycksfall i arbetet minimeras och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås för alla våra medarbetare.

Mål:**Kristinehamns kommun är en trygg, säker och hälsosam arbetsgivare****Beskrivning av målet**

Med att kommunen är en trygg, säker och hälsosam arbetsgivare menar vi att arbetsmiljöarbetet ska bedrivas förebyggande så att risker för ohälsa och olycksfall i arbetet minimeras och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås för alla våra medarbetare. Särskilt fokus ska ägnas åt friskfaktorer både i den fysiska arbetsmiljön såväl som i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Koppling till Agenda 2030

Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Mål 5: Jämställdhet

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Kommunens måluppfyllelse**Analys**

Måluppfyllelsen kan bedömas som relativt god då majoriteten av indikatorerna visar på förbättrade resultat jämfört med 2022, även om vi inte når tillfredsställande nivåer.

Andel genomförda och hanterade skyddsronder har ökat, vilket tyder på ett större fokus på den fysiska arbetsmiljön än tidigare år. Det hade varit önskvärt med en ännu högre andel klarmarkerade skyddsronder, men samtidigt är det viktigt att ha med i analysen att vi inte kommer kunna nå 100 % då vissa åtgärder kan ta tid att färdigställa.

Sjukfrånvaron har sjunkit något på kommunnivå, vilket framför allt går att härleda till en sjunkande sjukfrånvaro inom en av kommunens största förvaltningar, Stöd, vård och omsorgsförvaltningen. Det är framför allt korttidssjukfrånvaron (1-14 dagar) som minskat, men samtidigt så har långtidssjukfrånvaron (60 dagar eller längre) ökat inom fem av sju förvaltningar. Detta kan vara en indikator om att medarbetare med tidigare upprepad korttidsfrånvaro nu drabbats av längre frånvaro, vilket i så fall är en oroväckande trend för kommunen.

Precis som för landet i helhet så är sjukfrånvaron inom kommunen högre bland kvinnliga medarbetare än bland manliga. Det går dock inte att se några tydliga kopplingar mellan sjukfrånvaro och ålder. Det som dock sticker ut är att sjukfrånvaron inom gruppen män under 30 år har ökat under de senaste åren, från 4,1 % 2021 till höga 9,3% under 2023.

Antalet tillbud har också ökat så som önskat samtidigt som arbetsskadorna minskat något. Vi har dock inte uppnått målet om maximalt en arbetsskada per 10 tillbud. I dagsläget är förhållandet 1 arbetsskada per 4 tillbud. Hanteringen av arbetsskador och tillbud har också förbättrats sedan föregående år.

Under 2023 har nyanställda chefer inte erbjudits fysiska regelbundna utbildningar enligt tidigare chefsprogram eftersom en digitalisering av utbildningarna pågår. Förhoppningen är att chefsprogrammet ska kunna återupptas under 2024 i den nya digitala formen.

Utifrån arbetet mot Agenda 2030 så är det oroväckande ur ett jämställdhetsperspektiv att sjukfrånvaron skiljer sig så mellan män och kvinnor, samtidigt som det speglar hur det ser ut i övriga samhället. Skillnaderna i sjukfrånvaron mellan män och kvinnor i Kristinehamns kommun är inte att betrakta som större än i övriga av landets kommuner. Målen om god hälsa och

välbefinnande samt anständiga arbetsvillkor berörs till viss del av uppföljningen av tillbud och olycksfall samt arbetet med skyddsronder. Där har vi i Kristinehamns kommun en bit kvar, men värdena går ändå åt rätt håll.

Indikator		2021	2022	2023	Målvärde
Andel genomförda (klarmarkerade) skyddsronder med upprättade handlingsplaner.		--	51%	62,7%	Öka
Andel upprättade handlingsplaner för återgång i arbete (av det totala antalet sjukskrivningar längre än fyra veckor) (%)		23%	33%	45%	Öka
Sjukfrånvaro (%)	Totalt	7,37%	8,49%	8,36%	Minska
	Kvinnor	8,05%	9,27%	9,32%	Minska
	Män	5,2%	6,06%	5,43%	Minska
Antal anmälda tillbud		296	393	577	Öka
Antal anmälda olycksfall		127	151	148	Minska
Andel hanterade händelser, tillbud och olycksfall (%)		97,1%	44%	79,9%	Öka
Andel av totalt nyanställda chefer som under sitt första år påbörjar Kristinehamns kommuns interna chefsprogram (%)		100%	100%	--	Bibehålla

Mål:

Kristinehamns kommun har ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete

Beskrivning av målet

Vi har ett väl fungerande samverkanssystem där alla har kunskaper om hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. Chefer som har fått arbetsmiljöansvar ska, förutom kunskaper, också ha befogenheter och resurser för att kunna utföra sina arbetsmiljöuppgifter. Det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp och utvärderas årligen.

Koppling till Agenda 2030

Mål 5: Jämställdhet

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Kommunens måluppfyllelse

Analys

Utbildning för samtliga samverkansdelegater och nämndledamöter genomfördes under 2022. Eftersom det inte skett några stora förändringar av ledningen i kommunen under 2023 så har utbildningsinsatsen inte upprepats, men uppskattningsvis så är kunskaperna kring det systematiska arbetsmiljöarbetet goda för såväl samverkansdelegater som nämndledamöter.

Utifrån att resultatet av årlig uppföljning från och med 2022 presenteras i såväl nämnder som samverkansgrupper så kan måluppfyllelsen för hur väl det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar vara god, kopplad till aktuella indikatorer.

Indikator	2022	2023	Målvärde
Andel förvaltningsövergripande samverkansgrupp som genomfört årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet	100%	100%	100%
Andel samverkansdelegater som varit delaktiga i utbildningsinsatser gällande systematiskt arbetsmiljöarbete	63%	63%	100%
Andel nämndledamöter som varit delaktiga i utbildningsinsatser kring systematiskt arbetsmiljöarbete	69%	69%	100%

Mål:

Kristinehamns kommun klarar kompetensförsörjningen

Beskrivning av målet

Vi har säkerställt kompetensförsörjningen i organisationen. Genom att arbeta systematiskt och strukturerat med kompetensförsörjningsprocessen i hela organisationen har vi identifierat kompetensbehovet och dess utmaningar. Med lyckad kompetensförsörjning säkerställer vi att vi kan leverera god verksamhet med kvalitet.

Koppling till Agenda 2030

Mål 5: Jämställdhet

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Kommunens måluppfyllelse

Analys

Måluppfyllelsen för hur Kristinehamns kommun klarar kompetensförsörjningen är att betrakta som relativt god, men med den vetskapen om att resultaten på samtliga indikatorer backat sedan föregående år. För att klara kompetensförsörjningen i framtiden behöver kommunen sträva efter att få medarbetare att arbeta mer (heltid) och även att stanna längre i anställningen. Parallellt med detta behöver vi säkerställa att vi är en attraktiv arbetsgivare som lockar rätt kompetens eftersom konkurrensen med kringliggande arbetsgivare kommer att öka allt mer.

Ur den aspekten är det oroväckande att antalet medarbetare med heltidsanställning som faktiskt väljer att arbeta heltid har sjunkit sedan föregående mätning. Detta kan dock variera över tid då skälen till frånvaro beror på allt från föräldraledighet på deltid till deltidsstudier eller att man väljer att gå ner i tid med stöd av det kollektivavtal om heltid som finns inom Kristinehamns kommun. Den största förändringen har skett bland kvinnliga medarbetare och dem med lägst andel medarbetare som arbetar heltid är Stöd, vård och omsorgsförvaltningen. En del av förklaringen till förändringen kan dock vara att medarbetare på denna förvaltning arbetat deltid parallellt med att de studerat inom ramen för äldreomsorgslyftet som är en kompetenshöjande insats som syftar till att främja kommunens kompetensförsörjning.

Utifrån Agenda 2030 så möter Kristinehamns kommun målet om anständiga villkor på ett bra sätt med beaktande av andelen medarbetare med heltidsanställning. Däremot så är uppfyllelsen av målet om jämställdhet sämre eftersom det framför allt är kvinnliga medarbetare som väljer att inte arbeta heltid trots att de har erbjudits en heltidsanställning.

Indikator		2021	2022	2023	Målvärde
Andel upprättade förvaltningsvisa kompetensförsörjningsplaner		--	85%	85%	Öka
Hållbart medarbetarengagemang (HME)		80	82	78	Öka
Andel medarbetare med heltidsanställningar	Totalt	--	91,5%	90,3%	Öka
	Kvinnor	--	91,0%	89,4%	Öka
	Män	--	95,0%	93,4%	Öka
Andel medarbetare som arbetar heltid (%)	Totalt	--	83,6%	73,5%	Öka
	Kvinnor	--	80,5%	69,7%	Öka
	Män	--	94,2%	86,3%	Öka

Intern infrastruktur – Ändamålsenliga, effektiva och hållbara lokaler och transporter

Beskrivning av förutsättningen

Transportsektorn står idag för ungefär en tredjedel av Sveriges utsläpp av växthusgaser där vägtrafiken utgör den största delen. I Sverige finns det idag cirka 4,9 miljoner personbilar och 670 tusen lastbilar i trafik och fossila drivmedel står för 75 procent av drivmedelsanvändningen (Energimyndigheten 2019). Det totala antalet transporter ökar, samtidigt som användandet av förnybara drivmedel inte ökar i önskad takt, vilket gör transportsektorn till den enskilt största utmaningen när det gäller att minska koldioxidutsläpp. Kristinehamns kommun har idag knappt 300 fordon där huvuddelen av innehavet utgörs av personbilar och lätta lastbilar.

Lokaler utgör närmast efter personalen den största enskilda utgiftsposten i kommunens resultaträkning. En effektiv och ändamålsenlig lokalförsörjning är av stor betydelse för kommunens ekonomiska utveckling då den syftar till att säkerställa att kommunen över tid bygger upp ett lokalbestånd av funktionella och kostnadseffektiva verksamhetslokaler. Här jobbar kommunen med en fortsatt utvecklad lokalförsörjningsprocess för att kunna tillhandahålla verksamheterna ändamålsenliga och hållbara lokaler.

Mål:

Kommunens organisations utsläpp av koldioxid från fordon och transporter ska minska

Beskrivning av målet

Målet är att minska Kristinehamns kommuns verksamheters utsläpp av växthusgaser från sina transporter, genom insatser som leder till färre transporter, användning av energieffektiva fossilfria fordon, mer hållbara transporter samt en ökad användning av förnybara drivmedel.

Koppling till Agenda 2030

Mål 7: Hållbar energi för alla

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

Kommunens måluppfyllelse

Analys

Analysen som görs är att Kristinehamn kommuns måluppfyllelse är god gällande målet om att minska utsläpp av koldioxid från fordon och transporter inom organisationen. Indikatorerna upprättade för aktuellt mål visar en fortsatt positiv utveckling av fordonsverksamhetens strategiska arbete.

Det som mer konkret går att utläsa av indikatorerna är att antalet fordon minskar under året vilket är ett resultat av ett kontinuerligt arbete med att ha rätt typ av fordon för aktuell verksamhet med fokus på behov och utnyttjandegrad. Det går också att utläsa hur andelen fossilberoende fordon ökar på grund av ett ökat antal elbilar. Dock kräver Kristinehamn kommuns verksamheter en kombination av fordon som drivs med el respektive HVO100³⁰ för att ha en tillfredställande utveckling då det fortfarande saknas mindre kostnadseffektiva elfordon på marknaden. HVO100 gör att kommunen på kort sikt får en positiv utveckling av andelen fossilberoende fordon., detta innebär att HVO100 blir en kostnadseffektiv lösning och är lämplig som en effektiv övergångslösning för kommunen.

Vidare har antalet cykelpoolerna inom kommunen har inte ökat till antalet, dock har antalet cyklar samt typer av cyklar utökats inom poolerna för att skapa mer tillgänglighet samt användbarhet.

Användandet av den gemensamma bilpoolen är fortsatt positiv och utbudet i poolen har utökats med en 9-sitsig minibuss då behovet finns och mycket externhyra har varit tvungen att ske. Det totala koloxidutsläppet har en fortsatt positiv utveckling med en minskning om 20% från föregående år. De totala resekostnaderna har fortsatt att minska, detta trots ökat resande, främst beroende på nyttjandet av vår gemensamma fordonspool som fungerar som den interna "hyrbilsfirman".

Indikator	2020	2021	2022	2023	Målvärde
Antal fordon upp till 3,5ton		171	180	175	Minska
Antal personbilar i kommunens verksamhet		120	119	113	Minska
Andelen personfordon i kommunens verksamhet som ingår i bilpool, (%)		10	16	17	Öka
Nyttjandegrad personfordon i kommunens verksamhet, mil/år				Första resultat möjligt 2024	Genomföra mätning
Andelen fossilberoende fordon i kommunens verksamhet, (%)	12,4	15,8	27,6	Resultat maj 2024	Öka
Koldioxidutsläpp CO2 (ton) från samtliga fordon i kommunens verksamhet		775	699	558	Minska
Antal cykelpooler i kommunens verksamhet		1	2	2	Öka
Antal tillsvidareanställda per fordon upp till 3,5ton.		12,10	11,95	12,31	Öka
Totala resekostnader, tkr	7 365	6 207	5 528	5 344	Minska

³⁰ HVO100 är tillverkat av 100 % förnybara råvaror, utsläpp av växthusgaser (CO2) minskas med upp till 90 % över bränslets livscykel jämfört med fossil diesel.

Mål:**Effektiva och hållbara lokaler****Beskrivning av målet**

Målet är att kommunens verksamhetslokaler ska tillgodose behoven utan att ianspråka mer ekonomiska resurser än behövt. Förändringar av behoven ska hanteras i lokalförsörjningsprocessen.

Koppling till Agenda 2030

Mål 7: Hållbar energi för alla

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

Kommunens måluppfyllelse**Analys**

Ambitionen och inriktningen är att alla nya lokaler ska vara ändamålsenliga, effektiva och anpassade för den specifika verksamheten som ska nyttja dem, samtidigt som lokalerna ska vara flexibla (lättanpassade för framtida behov). I varje lokalprojekt tittar man på verksamhetens specifika behov innan man går på en färdig lokallösning. Ett arbete som har tydlig koppling till mål 10 i Agenda 2030 som syftar till att minska ojämlikhet, för såväl olika verksamheter som individer.

Det är en bit kvar, när det gäller kommunens befintliga lokaler, innan det önskade läget nås om att de ska vara ändamålsenliga, effektiva och hållbara men en medveten strävan mot målet sker, i allt som görs. Ett konkret mål är att minska lokalernas energiförbrukning/kvm. Allt detta är också en strävan om att bättre uppfylla mål i Agenda 2030. Arbetet syftar bland annat till att uppnå hållbar energi för alla, skapa hållbara städer och samhällen, men kanske framför allt kunna bidra till att bekämpa klimatförändringar genom ett effektivt och hållbart användande av våra lokaler.

Förvaltningen av kommunens verksamhetslokaler kommer i allt väsentligt tillgodose verksamheternas behov. Bedömningen är att målet om effektiva och hållbara lokaler delvis uppnås.

Problemen med den ekonomiska situationen för fastighetsförvaltningen påverkas av både externa och interna orsaker.

- Den främsta är den pågående inflationen som påverkar priserna kraftigt på el men även på övriga varor och tjänster.
- Inflationen (oktoberindex) under 2022 uppgick till drygt 10,8 procent. Internyrorna för verksamhetslokaler fick till verksamhetsåret 2023 enbart höjas med 2,9 procent. Detta blir ett kraftigt indirekt sparkrav på verksamheten.

Det planerade underhållet har till stor del fått stå tillbaka för akutåtgärder, det har exempelvis varit mycket vattenskador. Det är även viktigt att de medel som finns i grundramen avseende fastigheter primärt används till att komma i kapp med det eftersatta underhållet och inte till större ombyggnationer. Större om och tillbyggnader bör vara särskilda projekt.

Det har skett några fastighetsförsäljningar under 2023, exempelvis Gustavsberg, vilket torde innebära att den outnyttjade lokalytan minskat. Presterudsgymnasiet står dock fortfarande till stora delar oanvänt. En hemtjänstgrupp har dock flyttat in i en verksamhetsanpassad lokal i byggnaden.

För att det på ett rimligt sätt framåt ska kunna arbetas med planerat underhåll behöver hyrorna anpassas till den kostnadsbild som finns. Inför budget 2024 fick hyrorna höjas med 2,9 procent, motsvarande ökning av inflationen var 6,5 procent. Detta innebär att det fortfarande finns en påtaglig differens som påverkar möjligheten till underhåll av kommunens fastigheter i en rimlig nivå.

Indikator		2020	2021		2022	2023	Målvärde
Antal m ² /elev, brukare, anställd:	Förskola				11	14	Genomföra jämförelser och analys som stöd för fastställande av målvärden
	Grundskola				19	18 ³¹	
	Gymnasieskola				29	19	
	Äldreboende (inhyrda lokaler)				60	60	
	Äldreboende (egna lokaler)				89	89	
	Administrativ personal				33	29 ³²	
Outnyttjad lokalbank m ²		13 084	13 570		17 206	19 074	Minska
Energianvändning kWh/m ²	Fjärrvärme				104	135,5 ³³	Minska
	El (grundskolor)				44	58,7 ³⁴	Minska
	Egenproducerad el				6 ³⁵	9,1 (2st)	Öka
Kostnad planerat underhåll lokaler kronor/m ²						137 (22 000 kr/160 kvm)	Ta fram metod för mätning för att möjliggöra jämförelse över tid
<p>Kommentar</p> <p>För nyproduktion av skollokaler finns nyckeltal när det gäller yta/elev. Nyckeltalen är olika beroende på om det är förskola, grundskola eller gymnasieskola. Dessa nyckeltal kommer att användas i den jämförelse och analys som planeras för att fastställa målvärden.</p> <p>För äldreboenden finns i nuläget en genomsnittlig skillnad på 29 m²/brukare mellan egenägda lokaler och inhyrda lokaler. Är kommunens boenden i egenägda lokaler för stora eller är de inhyrda lokalerna för små? En analys behövs för att fastställa vilken yta som är rimlig som målvärde.</p> <p>För kommunens administrativa lokaler har ett arbete påbörjats där ett syfte är att minska antalet m²/anställd.</p>							

³¹ Grundskolans och gymnasieskolans totala lokalyta är minskad år 2023 eftersom skolgymnastikhallarna är borträknade.

³² Antalet kvm för administrativ personal i de lokaler som planeras ingå i NLA/290 medarbetare.

³³ Verksamheten har infört ett nytt fastighetssystem, vilket påverkar årets redovisning mot tidigare år.

³⁴ Verksamheten har infört ett nytt fastighetssystem, vilket påverkar årets redovisning mot tidigare år.

³⁵ I förra årets årsberättelse var värdet felaktigt. Den egen producerade elen hade slagits ihop och ej fördelats på kvm². I årets årsberättelse har värdet justerats.

Varumärke – Goda interna och externa relationer

Beskrivning av förutsättningen

Varumärke är summan av alla uppfattningar om oss: Kristinehamns kommun, kommunen som arbetsgivare och platsen Kristinehamn.

Goda relationer bygger på: trovärdighet, pålitlighet och tillit.

För det krävs: gott bemötande, tillgänglighet samt korrekt och sann information (ordning och reda).

Mål:

Goda interna och externa relationer

Beskrivning av målet

Sammanhållen röst, transparens och öppenhet, samverkan, ambassadörskap och acceptans.

Målgruppskännedom, relevans, hög grad av service och stolthet.

Koppling till Agenda 2030

Mål 5: Jämställdhet

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Kommunens målpuffyllelse

Analys

I början på mars fattade kommunstyrelsen ett principbeslut om att införa ett kommunövergripande kontaktcenter i Kristinehamns kommun. Beslutet föranleddes av den förstudie på samma tema som presenterades för organisationen under föregående höst. Detta innebär att kommunen nu kan gå vidare i arbetet med att samordna kommunens kontaktvägar. Under hösten 2023 rekryterades en enhetschef för detta uppdrag och sedan 1 december 2023 pågår implementeringen av kommunstyrelsens beslut. Det innebär också att den kommunövergripande receptionen har tagit ett första steg mot att vara öppen under lunchtid. Fokus för arbetet framåt ligger på att professionalisera kommunen i alla externa kontakter som sker dagligen i kommunens olika kanaler, så väl i fysiska möten som via till exempel mejl och synpunktshantering på kommunens externa webb.

Ett ytterligare område som ligger inom detta ansvar är att verka för en positiv inflyttning till vår kommun. Under våren 2023 lanserades konceptet "Välkommen hit, välkommen hem" som är en informationsportal för nyinflyttade. Satsningen resulterade även i en inflyttarkampanj under kommunens närvaro i Almedalen med målet att sätta Kristinehamn som en strategiskt viktig plats för det nationella arbetet med Sveriges totalförsvaret.

Under våren 2023 påbörjades ett arbete med att bygga upp en kommungemensam läroplattform. Målet är att skapa en användarvänlig och trevlig upplevelse för nyanställda men även underlätta för chefer vid nyanställning. Ett delmål är att skapa en attraktiv plattform som stärker Kristinehamns kommuns arbetsgivarvarumärke.

Inom ramen för projektet med läroplattformen sker även ett arbete med en större paketering av kommunen som arbetsgivare. För att klara sommarbemanningen i äldreomsorgen genomfördes en större rekryteringskampanj. Vi har tagit fram ett mässkoncept i syfte att marknadsföra oss som en attraktiv arbetsgivare. Kampanjen fick god effekt och en stor räckvidd, inte minst i våra sociala medier via anpassade budskap i text, bild- och filmform.

Under våren har två större interna personalärenden fått stor medial uppmärksamhet. Initialt kan vi se att Kristinehamns kommun har åsamkats en varumärkesskada som en konsekvens av detta. I dagsläget är det dock svårt att bedöma hur omfattanden skadan är och vilka insatser som behöver sättas in framåt. Grunden till varumärkesskadan är brist på förtroende. För att komma till rätta med det behöver vi jobba ännu mer med proaktivitet, tillgänglighet och transparens i vår kommunikation, det gäller både internt och externt. Ett exempel på en insats inom detta område är kompetensutveckling av kommunens chefsgrupp via chefsdialog samt studiebesök på den lokala tidningsredaktionen.

Kommunen anordnade konferensen Morgondagens totalförsvär och deltog under Almedalsveckan på Gotland i syfte att berätta mer om Kristinehamn för andra, att lyssna in och lära sig mer. Under årets politikervecka arrangerade Kristinehamns kommun eget seminarium med ett bra resultat. Genom vår närvaro synliggjorde Kristinehamn sig som en attraktiv samarbetspart ur ett investerings- och etableringsperspektiv.

Indikator		2020	2021	2022	2023	Målvärde
Uppfattning om Kristinehamn som en plats att bo och leva på, andel mycket eller ganska bra (%) SCB Medborgarundersökning	Totalt		88,0	³⁶	87,7	Öka
	Kvinnor		86,3		89,6	
	Män		89,7		85,9	
Inställning till att rekommendera andra att flytta till Kristinehamn, andel helt och hållet eller till stor del (%) SCB Medborgarundersökning	Totalt		52,8	³⁶	48,6	Öka
	Kvinnor		50,9		47,2	
	Män		54,7		50,1	
Ranking Svenskt Näringslivs företagsklimat		181	150	111	105	Förbättra ranking
Engagemang i sociala medier						Ta fram metod för mätning för att möjliggöra jämförelse över tid
Mediabilden, andel neutrala och positiva artiklar, (%)	Antal redaktionella omnämmanden		4 100	-	-	Värde efter 2021 saknas, indikatorn utgår från 2024
	Andel neutral		90	-	-	
	Andel positiv		4	-	-	
	Andel negativ		6	-	-	

³⁶ SCB Medborgarundersökning. Kommunen genomför undersökningen vartannat år

Kommunikation – Medveten och proaktiv

Beskrivning av förutsättningen

Kommunikationen med kommunen fungerar smidigt, den information som behövs finns på plats och det finns vägar för dialog, frågor, synpunkter och kunskapsutbyte. Gäller internt likaväl som externt. För det krävs öppenhet, tillgänglighet och tydlighet.

- **Vår kommunikation är proaktiv.** Kommunen tar initiativ i kommunikationen kring viktiga frågor och händelser med allmänintresse.
- **Vår kommunikation är tillgänglig.** Kristinehamns kommun ska vara lätta att få kontakt med och kommunicera med. Vår kommunikation ska utformas utifrån målgruppernas förutsättningar, behov och demokratiska rättigheter.
- **Vi strävar efter delaktighet.** Vi är öppna för idéer, kritik och frågor, som sedan används på ett konstruktivt sätt i utveckling av det fortsatta arbetet.

Mål:

Kristinehamns kommun ska vara en kommunikativ kommun

Beskrivning av målet

Öppenhet, tillgänglighet och tydlighet.

Koppling till Agenda 2030

Mål 5: Jämställdhet

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Kommunens måluppfyllelse

Analys

Under året har kommunen haft fokus på tre större utvecklingsområden inom kommunikation. Dessa är digitalisering, nya lokaler och arbetssätt samt förberedelser inför implementering av ett kommungemensamt kontaktcenter. Vid sidan av detta har vi också jobbat med att renodla kommunens marknadskommunikation kopplad till etableringar under rubriken "Kristinehamn växer".

Kommunikation om digitaliseringen handlar om att ställa om ett tankesätt, byta inställning och jobba med attityder. Huvudfokus för alla kommunikativa insatser har varit att konkretisera hur teknik redan idag används och förklara hur effekterna av digitaliseringen kan bidra till nya arbetssätt som gör det enklare och smartare att utföra och erbjuda kommunal service i alla verksamheter. Ett exempel på en insats inom detta område är podden "Våga digitalt".

Arbetet med nya lokaler och arbetssätt fortlöper. Kommunen kommer behöva minska de ytor som vi hyr in och behöver vara mycket tydliga med kommunikationen om varför. Projektgruppen

har under året jobbat med att nå berörd personal med information om varför kommunen gör förändringen, vilka steg i processen som kommer att ske och vilka effekter förändringen väntas få. Ett exempel på en kommunikationsinsats inom detta område är regelbundna och planerade chefsträffar. Stort fokus har också legat på den upphandlingsprocess som ändrades under våren och fick betydande konsekvenser för arbetet inom projektet.

I början på mars 2023 fattade kommunstyrelsen ett principbeslut om att införa ett kommunövergripande kontaktcenter i Kristinehamns kommun. Idag finns ett underlag för nästa steg i den processen, där fokus ligger på att professionalisera kommunen i alla externa kontakter som sker dagligen i kommunens olika kanaler, så väl i fysiska möten som via till exempel mejl och synpunktshantering på kommunens externa webb. Inom detta område kommer vi framåt behöva rikta stort fokus på kommunens synpunktshantering som under året visar på ett trendbrott. För första gången på fem år minskar vi i andelen besvarade synpunkter inom den utlovade 10-dagarsperioden. Kommunen behöver därför jobba med att stärka enskilda handläggare i hanteringen av ärenden som kommer in. Vi kommer att bilda ett handläggarråd samt gå ut med regelbunden information om hur man ska hantera ärenden, vilka som ska visas på hemsidan och hur man avslutar och stänger ärenden när man är klar.

Indikator		2020	2021	2022	2023	Målvärde
Grad av tillgänglighet på kommunens officiella webbplats (%)		65	78	--	--	Värde efter 2021 saknas, indikatorn föreslås utgå från budget 2025
Andel synpunkter som besvarats inom utlovade 10 arbetsdagar (%)		65	70	77	69	Öka
Delaktighetsindex andel (%) av maxpoäng		53	56	67	61	Öka
Gott bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	Totalt		78,9	³⁷	84,4	Öka
	Kvinnor		-- ³⁸		81,9	
	Män				87,0	
Svar på frågor vid kontakt med kommunen, andel (%)	Totalt		66,6	³⁷	65,9	Öka
	Kvinnor		73,9		66,2	
	Män		59,3		65,6	

³⁷ SCB Medborgarundersökning. Kommunen genomför undersökningen vartannat år

³⁸ Könsuppdelat kan inte redovisas av sekretesskäl, för få antal svar

Digitalisering – Tänka nytt för att skapa nytta

Beskrivning av förutsättningen

Digitaliseringspolicyn för Kristinehamns kommun anger att digitaliseringsarbetet ska fokusera på våra arbetssätt, processer och informationsförvaltning och hur dessa kan förbättras och förändras till nytta för våra medarbetare, invånare och näringsliv. Huvudmålet är att skapa ekonomisk nytta genom effektivisering och innovationer. För att komma dit behöver vi tänka, prova och anamma nya metoder och ny teknik inte minst för att klara målet om en hållbar konsumtion och produktion.

Mål Digitalt först

Beskrivning av målet

För att kunna digitalisera vår verksamhet ska vi när det är möjligt välja digitala lösningar. Målet mäter i hur stor grad vi hanterar ärenden via de e-tjänster vi har gentemot privatpersoner och näringsliv.

Koppling till Agenda 2030

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Kommunens måluppfyllelse

Analys

Resultatet visar de 3-5 mest använda digitala tjänster som finns för medborgarna per förvaltning och i vilken grad ärendena tas emot digitalt eller på annat sätt (exempelvis via papper eller hantering via telefon). För att uppnå digitalt först krävs att vi har digitala tjänster som är enkla att använda, lätta att komma åt och att vi marknadsför/hänvisar till dessa tjänster i första hand.

Resultaten skiljer sig ganska mycket åt mellan olika förvaltningar men också mellan olika tjänster. Generellt sett behövs ytterligare åtgärder för att vi ska nå målet om "Digitalt först", även om resultatet sammantaget är något bättre än förra året och får bedömas som relativt god måluppfyllelse.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen har ett lågt värde och där ansökan om bygglov sticker ut med endast 17 procent inkomna digitalt. Det beror på att tjänsten i sig inte har funnits mer än från början av oktober. Med all sannolikhet kommer den siffran att se annorlunda ut nästa år. Samma sak är det med registrering/anmälan livsmedelsanläggning som lanserades i september 2023. Däremot tar förvaltningen fortfarande låg andel digitalt på flera övriga tjänster, vilket behöver ses över. Tekniska förvaltningen behöver föra bättre statistik kring hur de tar emot ärenden då det saknas uppgifter för flera tjänster, även här behövs en tydligare styrning till digitala kanaler. Många ärenden hanteras i dag via telefon i kundtjänst, och där finns betydande effektivitetspotential. Varje samtal hanteras manuellt och kostar pengar, så för varje samtal som kan undvikas och hanteras digitalt via e-tjänst är en vinst. I dag hanteras exempelvis

uppskattningsvis endast 38 procent digitalt av de ärenden som registreras i DF-Respons. Förvaltningen för arbete, kompetens och välfärd hanterar 66 procent av ansökning och nyansökan kring försörjningsstöd digitalt. Där behöver ett fortsatt arbete ske med övergång till mer digitala ansökningar, särskilt med tanke på de höga volymerna. Däremot tas 97 procent ansökningar om feriearbete emot digitalt till samma förvaltning, vilket är bra. Kulturförvaltningen hanterar flera tjänster helt digitalt, medan endast hälften kommer in digitalt gällande “Intresseanmälan utställning Galleri vågen” och “Anmälan eller ändring i föreningsregistret”. Nu är volymerna mycket små där ska också tilläggas.

Kommunledningsförvaltningen behöver styra om i ansökan om uttag från spärrat konto där fortfarande 38 procent inkommer på annat sätt än digitalt. Stöd, vård och omsorgsförvaltningen och skolförvaltningen hanterar i stort sett alla sina mest använda tjänster digitalt, vilket är föredömligt.

Indikator	2022	2023	Målvärde
Andel av ärenden (externt) där det finns e-tjänster som genomförs digitalt.	75 %	78	80 %

Mål

Minskad pappershantering

Beskrivning av målet

Om vi digitaliserar våra arbetssätt och processer kommer det att leda till mindre pappersförbrukning och portokostnader för utskick samt minskat inflöde/minskad pappershantering av inkommande brev och blanketter.

Koppling till Agenda 2030

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Kommunens måluppfyllelse

Analys

Portoutskickskostnaden har ökat med 99 000 kronor sedan förra året, vilket är en utveckling som går åt motsatt riktning mot den önskade. Det är en ökning med 7,4 procent i stället för en minskning med 30 procent. Portokostnaderna har ökat med mellan 6-20 procent under året och det påverkar givetvis, men kommunen har inte lyckats minska utgifterna för porto.

Kopieringskostnaderna däremot har minskat med 15 procent, vilket går åt rätt håll. Här har förvaltningarna genomfört olika åtgärder som exempelvis införande av digital post, mer hantering i verksamhetssystem och liknande. Ytterligare ansträngningar behövs dock för att helt nå målet. Pappersförbrukningen har minskat rejält med hela 41 procent vilket är glädjande.

Indikator	2021	2022	2023	Målvärde
Portokostnad utskick, kronor	1 500 000	1 512 000	1 611 000 Ökning med 7,4 %	Minska med 30 %, basår 2021
Kopieringskostnad, kronor (leasing maskiner, service och programvaror)	2 860 000	2 580 000 10 % minskning	2 437 600 15 % minskning	Minska med 20 %, basår 2021
Kostnad pappersförbrukning, (antal pappersark vid utskrifter)	9 337 324	7 000 000 25 % minskning	5 500 000 41 % minskning	Minska med 20 %, basår 2021

Mål

Våra processer/arbetsmoment ska automatiseras

Beskrivning av målet

En viktig del av digitalisering är att automatisera processer och arbetsmoment, så att vi slipper tidsödande manuell handpåläggning. Processerna eller arbetsmomenten kan ersättas exempelvis av automatisk hantering i system eller via RPA.

Koppling till Agenda 2030

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Kommunens måluppfyllelse

Analys

Sammanlagt har femton olika moment/processer beskrivits som innebär ökad effektivisering. Till stor del handlar detta om så kallad "digitisering", det vill säga göra analog hantering digital. Detta skiljer sig inte från 2022. Exempel är förvaltningen för arbete kompetens och välfärd som har infört eko-post och skickar ut brev digitalt i stället för att som tidigare skicka ut via pappersbrev och miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen tog tidigare emot beställningar på geodatauppdrag och önskemål om adressändringar via pappersblanketter vilket ersatts med e-tjänster. Liknande uppger skolförvaltningen där de tidigare tog emot pappersblanketter gällande utredning av skolfrånvaro, som nu ersatts av e-tjänst. Stöd, vård och omsorgsförvaltningen tog tidigare emot ansökan om ledsagarkort/kompiskort manuellt och det har nu ersatts av e-tjänst. Annat i samma kategori kan sägas vara där man nyttjar verksamhetssystem på ett annat sätt, exempelvis att ha dokument sökbara i verksamhetssystem inom stöd, vård och omsorgsförvaltningen, ansökningshandlingar som går direkt in i personalsystem (behövde tidigare sparas och laddas upp manuellt) för kommunledningsförvaltningen, samordning av driftpersonalen vid snö- och halkbekämpning som har skapat en gemensam digital anteckningsbok där de nu direkt kan se vilka platser som är hanterade och slipper dubbelarbete och att ringa runt. En digital skärm i personalrummet för återvinningspersonalens chaufförer på tekniska förvaltningen så att de kan se aktuellt körschema gör att utskrifter slipper sättas upp.

Allt ovanstående kan ses som mindre förändringar för att skapa smidigare hantering i vardagen. Det sparar tid och ökar den kvalitativa nyttan. Vi har ofta svårt att bedöma tidsbesparingar då vi

inte vet hur lång tid ett moment eller en process tar som utgångspunkt. Något bekymmersamt är att kulturförvaltningen inte kan ange något exempel alls på detta och att skolförvaltningen endast kan ge ett exempel.

Några som går mer mot "Digitalisering" är tekniska förvaltningens användning av sensorer för att läsa av mätare på Strandmossens återvinningscentral och vattennivån i Varnan. Ett annat exempel är bokning och betalning av användningen av Skymningens bastu som nu sköts helt via app (i stället för manuell nyckelhantering). Kommunledningsförvaltningen ser till att referenstagning vid rekrytering sker via en app i stället för att som tidigare ringa runt och ställa frågor till referenter. Kommunledningsförvaltningen har även genomfört en omfattande förändring i hanteringen av beställningar av datorer och telefoner som har automatiserats och nu går direkt till leverantör, vilket sparar näst intill en heltidsanställning. Detta gör att bedömningen sammantaget ändå blir relativt god, givet målformuleringen.

Det till trots konstaterades redan förra året att kommunen måste göra mer för att åstadkomma automatisering och digitalisering i mer "rätt bemärkelse" och verkligen åstadkomma ekonomiska nyttor. Det handlar till skillnad mot digitisering, om att se över och ändra processerna som helhet och genomföra mer genomgripande förändring. Det kräver mer både i fråga om att förstå och nyttja teknik på ett nytt sätt, ändra arbetssätt och processer ur ett bredare perspektiv. Det kräver också kunskap om och investeringar på tekniksidan, test och implementation och mod och förändringsledning för att genomdriva och sätta nya arbetssätt. Det som också uttrycks i Digitaliseringspolicy och målbild för Digitalisering. Alla förvaltningar måste avsätta resurser och frigöra tid för att systematiskt arbeta med verksamhetsutveckling och åstadkomma reell förändring.

Indikator	2022	2023	Målvärde
Antal nya processer/arbetsmoment som inte längre kräver någon handpåläggning. Exemplifiera	Alla förvaltningar utom Kulturförvaltningen har angett minst två processer/arbetsmoment	Kulturförvaltningen anger ingen process/arbetsmoment som har effektiviserats. Skolförvaltningen kan ange en process/arbetsmoment som har effektiviserats.	Varje nämnd ska kunna ange minst två processer/arbetsmoment som inte längre kräver handpåläggning.

Mål

Den digitala mognaden ska öka

Beskrivning av målet

Kommunens digitala mognad behöver öka för att vi ska kunna leverera välfärdstjänster enligt dagens och morgondagens behov. För att höja mognaden behöver vi ha en gemensam bild av vad digitalisering är, förstå var vi befinner oss och veta vilka steg vi behöver ta för att nå dit.

Koppling till Agenda 2030

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Kommunens målpåfyllelse

Analys

Den digitala mognaden har ökat i hela organisationen visar självskattningsverktyget Dimios. Både digitalt arv (teknik, organisation och användare) och digital förmåga (effektivitet, innovation och balansering) har ökat sedan förra året. Det totala värdet har ökat från 39,5 procent till 56,7 procent vilket är ett ganska stort kliv. Jämfört med hela landet ligger vi över medel på digitalt arv och något under på digital förmåga.

Svarsfrekvensen ligger på 98,4 procent och andelen svar "Vet ej" har minskat överlag, vilket tyder på att kunskapen generellt kring dessa frågor har ökat i organisationen. Resultaten mellan förvaltningarna skiljer sig en hel del och som respondent svarar man utifrån den egna förvaltningen. Skolförvaltningen skattar sin digitala mognad till 64,7 procent, miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen på 62,4 procent jämfört med kommunledningsförvaltningen som skattar mognaden till 42,5 procent.

Indikator		2022	2023	Målvärde
Digital mognad i offentlig sektor enligt Dimios	Digitalt arv	45,9 %	66,6 %	Öka
	Digital förmåga	33,1 %	46,9 %	Öka

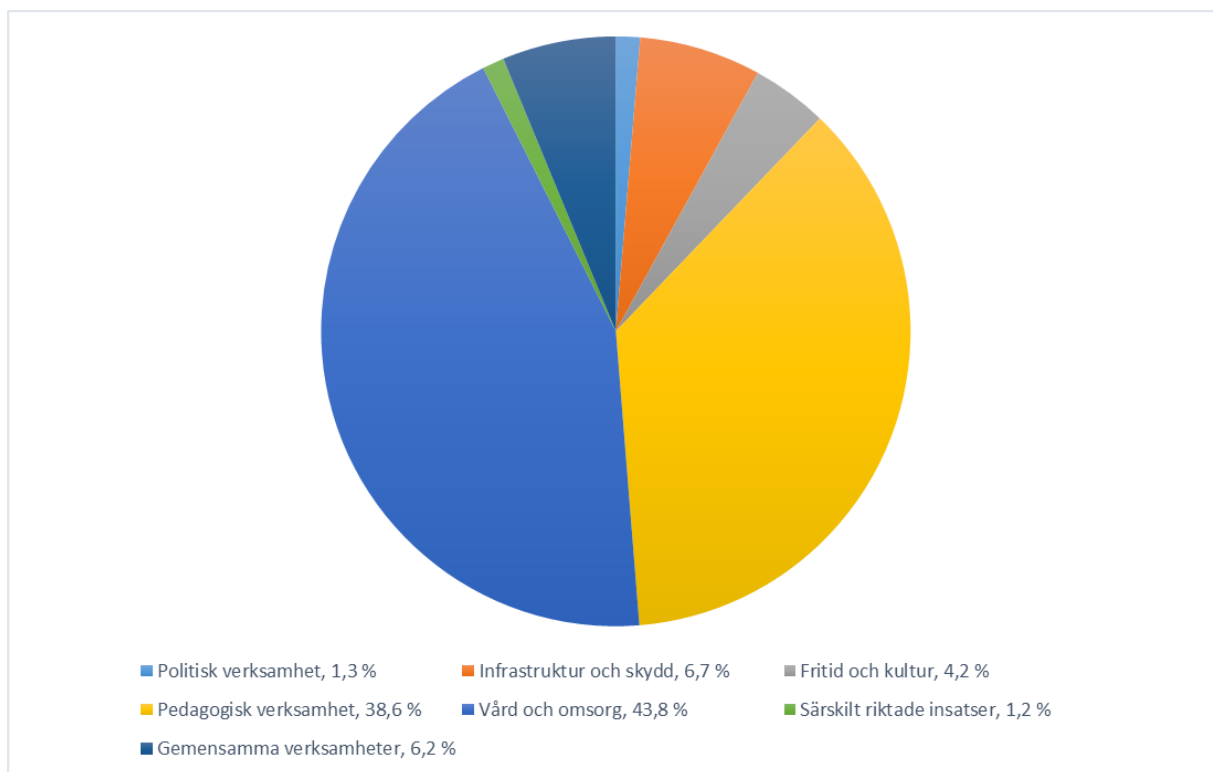
VART GICK SKATTEPENGARNA?

Diagrammet nedan visar övergripande hur Kristinehamns kommuns skatteintäkter 2023 använts. Sammantaget omfattar den procentuella fördelningen av nettokostnaderna knappt 1,7 miljarder kronor. Affärsverksamhet är undantagen i diagrammet då den till största del finansieras med taxor och avgifter.

De två absolut största verksamheterna är vård och omsorg (äldreomsorg, funktionshinder samt individ och familjeomsorg) samt pedagogisk verksamhet. Pedagogisk verksamhet omfattar förskola, grundskola, gymnasieskola samt vuxenutbildning. Dessa två verksamhetsgrenar utgör sammantaget cirka 82 procent.

Bakom rubriken infrastruktur och skydd döljer sig bland annat gator, vägar, parker och räddningstjänst. Denna verksamhetsgren utgör cirka 6,7 procent.

Gemensamma verksamheter består av kommunövergripande administration och fastigheter.

Översikt över verksamhetens utveckling

Befolkningsutveckling

Sveriges befolkning uppgick till 10 551 707 personer vid årets slut 2023, vilket är en ökning med 30 200 personer eller 0,3 procent sedan årsskiftet 2022/2023. Detta är den lägsta folkökningen i absoluta tal sedan 2001. Att folkökningen är lägre än tidigare beror på minskat barnafödande, ett lägre antal invandringar samt ett högre antal utvandringar.

Folkökningen jämfört med 2022 beror på att det har fötts fler än det har dött, men framför allt beror den på att fler har invandrat än utvandrat. Antalet födda barn har minskat under 2022 och 2023. Antalet födda var 4 700 färre än 2022, och jämfört med 2021 var det 14 200 färre. Inte sedan 2003 har det fötts färre barn i Sverige.

Under 2023 invandrade 94 500 personer till Sverige, vilket är en minskning med 7 900 personer eller 8 procent jämfört med föregående år. År 2023 utvandrade 73 400 personer vilket är en ökning med 22 800 personer eller 45 procent jämfört med året innan.

Under 2023 minskade folkmängden i 12 av 21 län och i 193 av landets 290 kommuner. Det är betydligt fler än 2022 då 5 län och 131 kommuner hade en folkminskning.

Befolkningsutvecklingen i Kristinehamns kommun är sjunkande. Vid årets slut 2023 hade kommunen 23 817 invånare, vilket är en minskning med 236 invånare eller 1 procent jämfört med december 2022. I kommunens budget bedömdes att invånarantalet skulle minska med cirka 90 personer årligen under budgetperioden. Årets minskning är således större än budgeterat.

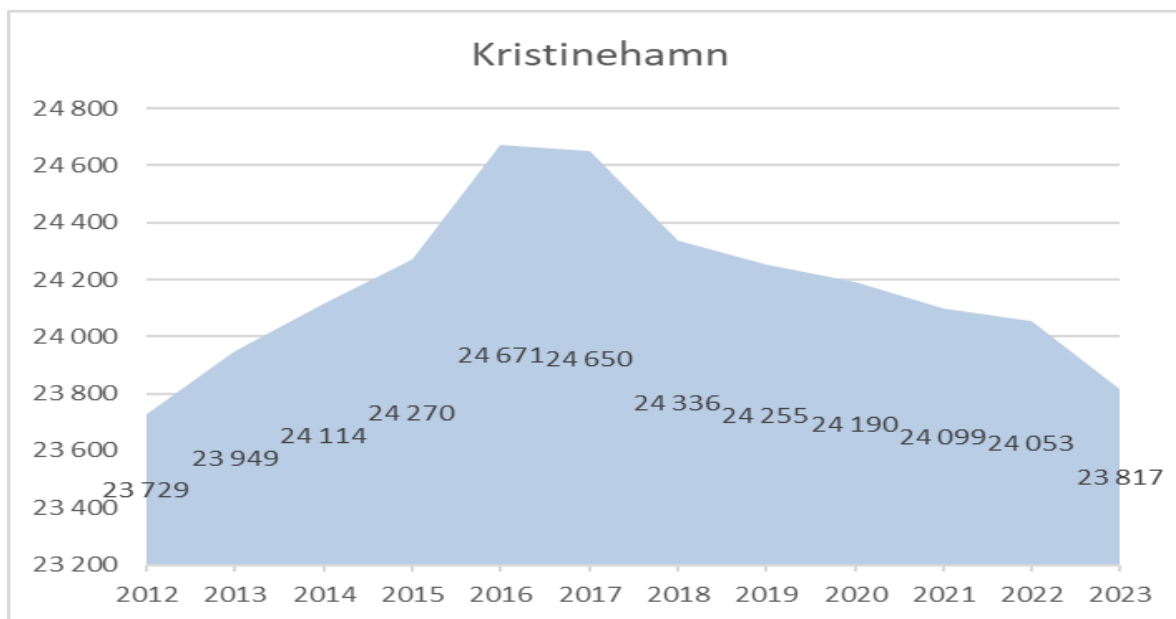
Födelseöverskottet avvek negativt med -141 personer med 180 födda och 321 döda. Flyttnettot avvek negativt med 100 personer, varav -56 personer till övriga Värmland, -45 personer från övriga Sverige och 1 person från utlandet.

Av Kristinehamns kommuns befolkning var 49,4 procent kvinnor och 50,6 procent män, vilket är en något lägre andel kvinnor jämfört med riket, där andelen kvinnor var 49,7 procent, samt något högre andel än kommungruppen³⁹, där andelen kvinnor var 49,0 procent. Andelen vuxna i åldern 18-69 år uppgick till 60,6 procent i Kristinehamn, vilket var något lägre än i kommungruppen, där andelen uppgick till 60,9 procent, samt lägre än i riket, där andelen 18-69-åringar uppgick till 63,9 procent. Andelen invånare över 70 år var 21,2 procent i Kristinehamn jämfört med 19,1 procent för kommungruppen och 15,5 procent för genomsnittet i riket.⁴⁰

---

³⁹ Lågpendlingskommun nära större stad

⁴⁰ Scb – Sveriges befolkning 31 december 2023, kommunala jämförelsetal

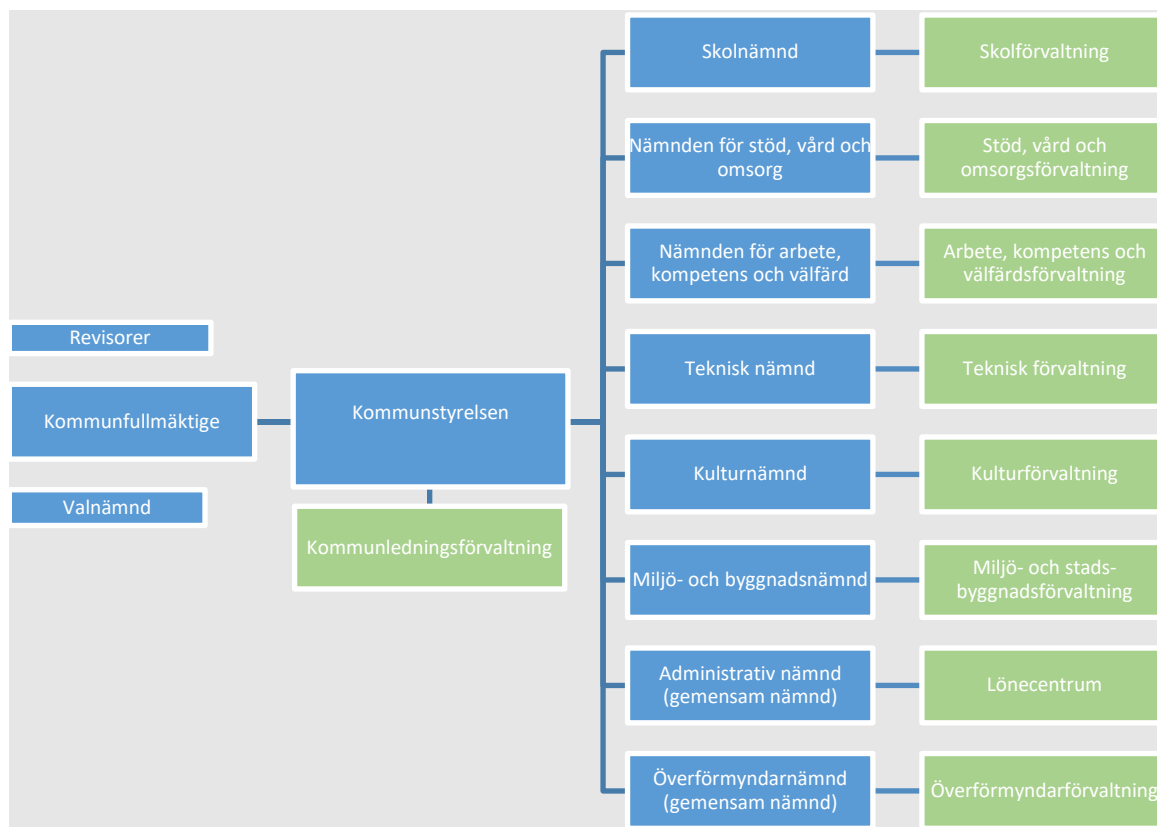
Fem år i sammandrag

Den kommunala koncernen					
(mkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	747,5	711,6	655,1	646,9	625,5
Verksamhetens kostnader	-2 289,1	-2 171,2	-2 078,8	-1956,8	-1967,5
Avskrivningar	-132,5	-112,2	-101,0	-97,1	-90,5
Årets resultat	21,1	63,3	63,2	93,2	12,5
Soliditet (%)	41%	44%	43%	42%	42%
Soliditet, inkl totala pensionsförpliktelser (%)	36%	37%	34%	33%	32%
Investeringar (netto), materiella anläggningstillgångar	298,4	225,3	244,9	167,3	227,3
Självfinansieringsgrad	51%	78%	67%	114%	45%
Långfristig låneskuld	1 344,7	1 112,3	1 120,3	1 129,40	1 017,80

Kristinehamns kommun					
(mkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	471,8	464,7	455,1	433,9	406,6
Verksamhetens kostnader	-2 085,3	-1 986,1	-1 925,7	-1810,9	-1 814,0
Avskrivningar	-83,4	-76,1	-69,3	-63,2	-52,8
Årets resultat	7,2	42,4	43,4	72,0	-7,3
Soliditet (%)	47%	51%	49%	47%	49%
Soliditet, inkl totala pensionsförpliktelser (%)	38%	40%	37%	33%	32%
Investeringar (netto), materiella anläggningstillgångar	171,9	148,7	121,1	100,4	178,5
Självfinansieringsgrad	53%	80%	93%	135%	29%
Långfristig låneskuld	675,0	475,0	475,0	525,0	400,0

Den kommunala koncernen

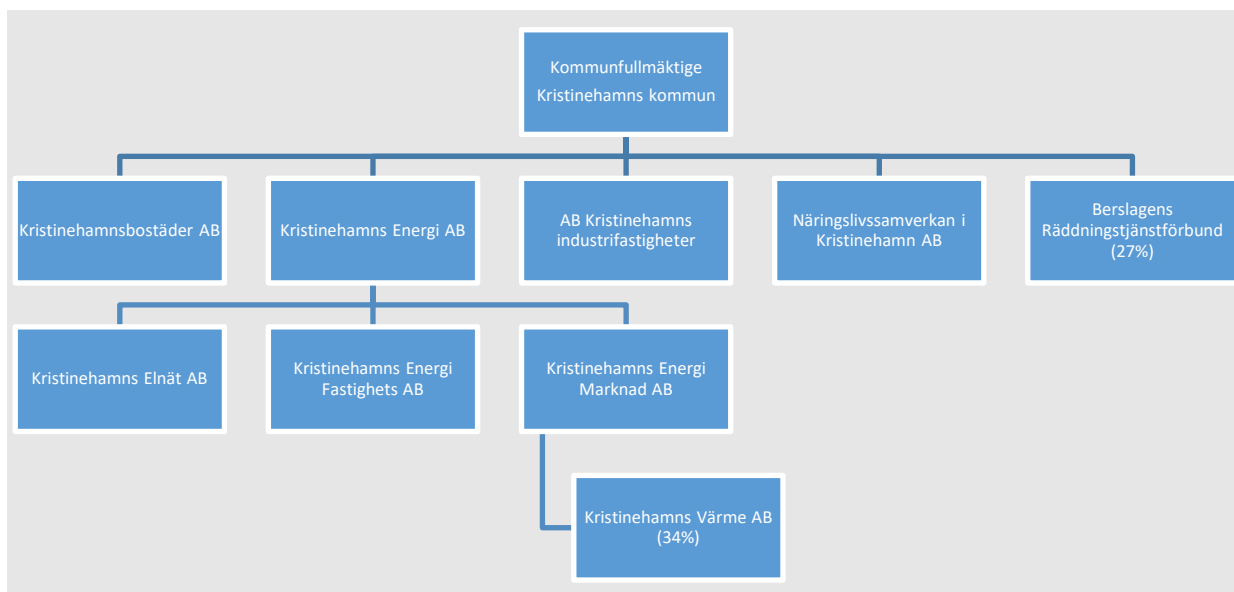
Den kommunala koncernen innefattar, förutom kommunen och dess nämnder, åtta bolag och ett kommunalförbund.

Samverkan sker även genom följande gemensamma nämnder:

- Administrativ nämnd med lönehantering samt överförmyndarnämnd. Kristinehamns kommun är värdkommun för dessa nämnder.
- Drift- och servicenämnden (IT-frågor) där Karlstads kommun är värdkommun.
- Hjälpmedelsnämnd samt kost och servicenämnd där Region Värmland är värdkommun.
- Samordningsförbundet Samspelet.

Bolagsstrukturen, inklusive Bergslagens Räddningstjänstförbund, åskådliggörs enligt nedan. Inom kommunkoncernen finns inom energiområdet en aktiebolagsrättsligt äkta koncern med Kristinehamns Energi AB som moderbolag.

Kristinehamns kommun har dessutom minoritetsintressen i Vänerhamn AB, Inlandsbanan AB och Inera AB.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk styrning

Resultat

Resultatet för kommunen 2023 uppgår till 7,2 miljoner kronor. Jämfört med budget är resultatet 1,0 miljoner kronor lägre. Skatteintäkterna och generella bidrag påverkar resultatet positivt samt att slutavräkningarna har skrivits upp med ganska stora belopp (gäller både slutavräkningarna för 2022 och 2023) vilket medförde en positiv avvikelse om 58,3 miljoner kronor.

Nämnderna redovisar sammantaget ett underskott mot budget med 31,2 miljoner kronor (mer om nämnderna i avsnittet driftredovisning).

Kommunstyrelsen	+13,4
Nämnden för arbete, kompetens och välfärd	-20,2
Skolnämnden	-10,0
Tekniska nämnden	-5,4
Kulturnämnden	+0,4
Miljö- och byggnadsnämnden	-1,0
Nämnden för stöd, vård och omsorg	-8,4

Som framgår av tabellen ovan är det endast två av nämnderna som gör ett positivt resultat, Kommunstyrelsen och Kulturnämnden. Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse på +13,4 miljoner kronor, där ca 10,5 miljoner kronor härrör sig från exploateringsverksamheten.

Avskrivningarna fortsätter att öka. Jämfört med 2022 har avskrivningarna ökat med ca 7,3 miljoner kronor, från 76,1 miljoner kronor till 83,4 miljoner kronor. Det motsvarar en ökning med 9,6 procent. Med den planerade investeringstakt som finns kommer kommunens avskrivningar fortsätta att öka. Även på sammanställd nivå ökar avskrivningarna en betydligt snabbare takt än verksamhetens kostnader.

De i kommunkoncernen ingående organisationerna redovisar följande resultat för 2023 med jämförelse 2021-2022.

Resultat efter finansiella poster (mkr)	2023	2022	2021
Kommunen	7,2	42,4	43,4
Koncernen Kristinehamns Energi	18,4	14,7	16,3
Kristinehamns Bostads AB	-7,2	5,5	6,9
AB Kristinehamns Industrifastigheter	5,6	3,6	1,6
Näringslivssamverkan i Kristinehamn AB	0,5	0,0	0,3
Bergslagens Räddningstjänstförbund (100%)	2,9	-0,1	0,5

*Resultaten för aktiebolagen redovisas efter finansiella poster och räddningstjänstförbundets resultat avser hela förbundet och inte enbart Kristinehamns kommuns andel (27 procent).

Soliditet

Kommunens finansiella styrka på lång sikt har under 2023 minskat. Kommunens soliditet har minskat från 51 procent 2022 till 47 procent. Inkluderas ansvarsförbindelsen i soliditetsmättet har detta minskat från 40 procent 2022 till 38 procent. Bedömningen är att kommunen har en god soliditet då man kan inrymma hela ansvarsförbindelsen och ändå ha en soliditet som uppgår till 38 procent.

Kommunkoncernens soliditet uppgår till 41 procent och har minskat med tre procentenheter jämfört med 2022. Den lägre soliditetsnivån i kommunkoncernen jämfört med kommunen beror till största delen på att Kristinehamnsbostäder har en högre lånefinansieringsgrad än både kommunen och energikoncernen.

Soliditet	2023	2022	2021
Kommunen	47%	51%	49%
Koncernen Kristinehamns Energi	59%	54%	52%
Kristinehamns Bostads AB	20%	22%	22%
AB Kristinehamns Industrifastigheter	52%	51%	51%
Näringslivssamverkan i Kristinehamn AB	37%	44%	51%
Bergslagens Räddningstjänstförbund (100%)	26%	28%	27%

Likvida medel

Under 2023 har nivån på de likvida medlen i kommunen ökat från 42,2 miljoner kronor till 126,3 miljoner kronor, det vill säga en ökning med +80,0 miljoner kronor. Det är mycket som påverkar förändringen av likviditeten i en så stor organisation som Kristinehamns kommun. Det gäller såväl ökade skatteintäkter och generella bidrag som ökade verksamhetskostnader. En påverkan på likviditetsnivån är att ett nytt lån upptogs i december 2023 med 50,0 miljoner kronor.

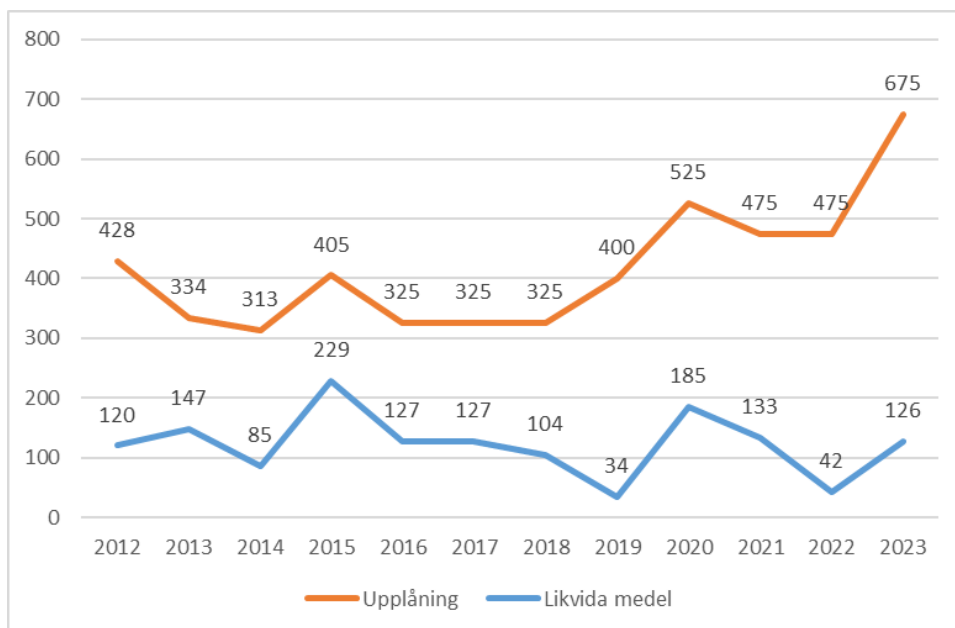

Diagram över långfristig upplåning och likvida medel

Nedanstående diagram visar förhållandet mellan kommunkoncernens likvida medel och långfristiga skulder. Under 2023 har det skett en minskning av de likvida medlen med –16,0 miljoner kronor. Det är sannolikt att den långfristiga upplåningen kommer att öka ytterligare i närtid med anledning av den planerade investeringsnivån inom kommunkoncernen.

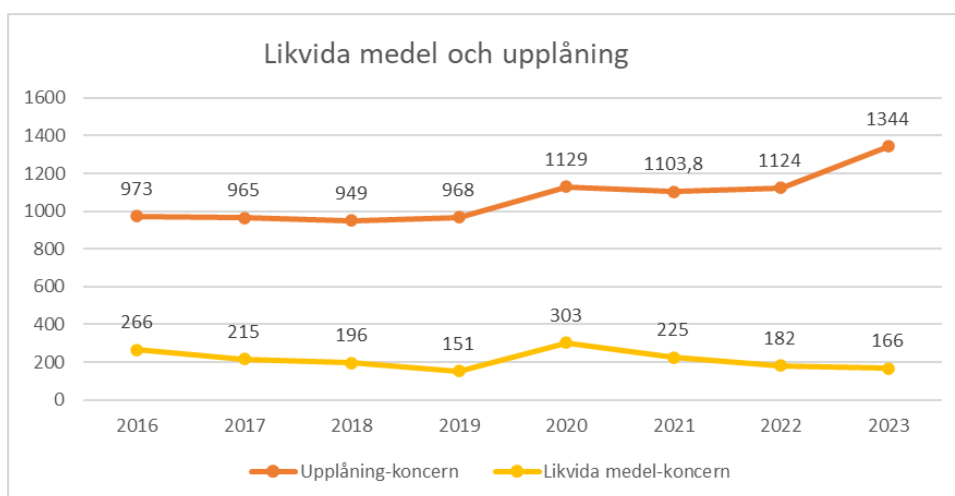

Diagram över kommunkoncernens långfristiga skulder och likvida medel

Ränteswapar och räntebindning

Under 2023 hade kommunen 675 miljoner kronor i låneskuld. Av dessa fanns räntesäkring i form av ränteswapar med 450 miljoner kronor vilket motsvarar 66,7 procent. Ränteswaparna förfaller 2026, 2028, 2029, 2030, 2031 och 2033. Den långa delen av swapräntan, vilket utgör själva räntesäkringens har räntenivåer mellan 0,490 procent och 3,069 procent

(mkr)	2023-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Aktuell låneskuld:	675	475	475
Ränteswapar*	450	350	350
Swapar-värde	27,6	52,8	6,1
Räntebindningstid/snitt	4,10	4,95	5,72 år
Genomsnittsränta	2,30%	1,04%	0,57%
Genomsnittsränta exkl ränteswapar	4,31%	2,18%	0,05%

Nyupplåning har skett med 200 miljoner kronor under 2023.

Pensioner

En total bild över de pensionsåtaganden som finns i kommunens redovisning samt de medel som försäkrats bort tas fram för att bedöma kommunens ekonomiska ställning. Förutom kommunen är det bara Bergslagens räddningstjänstförbud som redovisar pensionsförpliktelser i form av avsättning och ansvarsförbindelse i sin årsredovisning. Kommunens bolag har tryggt sina pensionsförpliktelser i pensionsförsäkringar.

Som framgår av tabellen nedan har kommunen ingen egen förvaltning av pensionsmedel. Det gäller såväl genom stiftelse som placerade pensionsmedel.

Mkr	Kommun	Kommun
	2023-12-31	2022-12-31
Pensionsförpliktelse		
1. Total förpliktelse i balansräkningen	219,9	221,0
a. Avsättning inklusive särskild löneskatt	35,2	34,4
b. Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	184,7	186,6
2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	376,3	329,0
3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0,0	0,0
4. Summa pensionsförpliktelse	596,2	550,0
Förvaltade Pensionsmedel - marknadsvärde		
5. Totalt pensionsförsäkringskapital	460,1	393,5
a. Varav överskottsmedel	0,0	0,0
6. Totalt kapital, pensionsstiftelse	0,0	0,0
7. Finansiell Placering (egna förvaltade pensionsmedel)	0,0	0,0
8. Summa förvaltade pensionsmedel	460,1	393,5
Finansiering		
9. Återlånade medel	136,1	156,5
10. Konsolideringsgrad	77,2%	71,5%

Händelser av väsentlig betydelse

Året 2023 har liksom året 2022 präglats av den samhällsekonomiska utvecklingen i Sverige och omvärlden. Konsekvenserna av inflationen, det nya pensionsavtalet, ökade räntor och övriga prisökningar har påverkat kommunens alla verksamheter under året. Alla nämnder utom kulturnämnden och kommunstyrelsen redovisar underskott vid årets slut. Miljö- och byggnadsnämnden redovisar underskott till följd av kostnader i samband med att förvaltningschefen lämnade sin tjänst under året. Om nämnden inte belastats med dessa kostnader skulle nämnden ha redovisat ett överskott⁴¹.

Ny truggymnastikhall

Den nya truggymnastikhallen Hoppet färdigställdes och slutbesiktigades i december 2023. Hallen ligger väster om Brogårdshallen i närheten av Kristinehamns centrum. Hallen har en hoppgröp som erbjuder möjligheter att träna avancerade övningar och lokalerna kommer att användas av Kristinehamns gymnastiksällskap och flera andra verksamheter. Projektet medfinansierades med stöd från allmänna arvsfonden. Konstverket "Fjädern, Hoppet och Svävaren", som pryder hallens fasad, genomfördes av Maria Andersson.

Renovering Djurgårdsskolan

Renoveringen av Djurgårdsskolan, som påbörjades 2021, avslutades inför hösten 2023 och skolan har tagit lokalen i bruk. Skolan har fått renoverade undervisningslokaler, utökat antal toaletter och ombyggda entréer.

Totalförsvarskonferensen 2023

Den andra upplagan av konferensen Morgondagens totalförsvar arrangerades i juni. Konferensen, som var efterlängtat av aktörerna i totalförsvaret och samlade flera stora talarnamn, blev snabbt fullbokad. Temat var "Utmaningar på vägen – hur arbetar vi framåt?"

Hälsomässa

Nämnden för stöd, vård och omsorg genomförde en hälsomässa i maj i samarbete med Friskvården i Värmland, Region Värmland och Capio. Syftet var att människor i åldern 65 år och uppåt skulle inspireras och få kunskap om hur man på egen hand kan påverka sin hälsa och få tips om vad man kan fylla sin vardag med.

Rekryteringsenheten

Kommunens nya rekryteringsenhet startade upp i april. Rekryteringsenhetens uppdrag är att professionalisera och centralisera alla kommunens rekryteringar. En del av uppdraget är att fortbilda kommunens chefer i kompetensbaserad rekrytering. Målet är att kvalitetssäkra alla rekryteringsprocesser, stärka kommunens varumärke genom en positiv kandidatupplevelse och måluppfyllelse i alla rekryteringar, frigöra tid för chefer, skapa en väg in till kommunen genom att alla rekryteringar hanteras på samma sätt, samt förbättra introduktionen för nyanställda.

Åtgärdsplan för budget i balans, Arbete- kompetens och välfärdsförvaltningen

Nämnden för arbete, kompetens och välfärd har under 2023 haft en ekonomisk åtgärdsplan omfattande 63,3 miljoner kronor, vilket var den effektivisering som krävdes för att kunna anta en budget inför verksamhetsåret. Åtgärdsplanen medförde ett omfattande förändringsarbete inom nämndens samtliga verksamhetsområden. Ett riktat arbete påbörjades för att minska kostnaderna för placeringar, bland annat kring analys av förutsättningar för att förebygga och förkorta placeringar för både barn och vuxna.

---

⁴¹ Enligt god redovisningssed ska kostnader bokföras på den verksamhet de tillhör.

Förändringar inom Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen

Förvaltningschefen vid miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen lämnade sin tjänst under sommaren. Kulturchefen Maria Lobell tillträdde som tillförordnad förvaltningschef för Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen från och med juni 2023 i avvaktan på rekrytering av ny förvaltningschef. Rekryteringen var inte genomförd vid årets slut.

Kristinehamnsbostäder AB

Kristinehamnsbostäder påbörjade fas 2 för etapp 1 av projektet ROT Malmen under januari 2023. Arbetet har löpt på mycket väl under året utan stora överraskningar. Projektet förväntas pågå till hösten 2025 om beslut tas för genomförande av etapp 4. År 2023 har på många sätt varit ett utmanande år med stigande inflation, elpriser som varit höga, ökande räntekostnader, kraftiga prisökningar generellt för fastighetsägare och en hyresjustering motsvarande ca 4,1% på årsbasis vilket inte motsvarar de kostnadsökningar som skett. Fokus under året har varit att hålla ned kostnadsmassan. I övrigt har bolaget arbetat med boendeutveckling för att öka hyresgästernas inflytande för att öka den sociala hållbarheten och få nöjda hyresgäster. Satsningar har också gjorts för att öka tryggheten i områdena.

Industrifastigheter i Kristinehamn AB

Industrifastigheter i Kristinehamn AB har fortsatt lokalanpassningsprojektet för de dominerande hyresgästerna på Gustavsvik. Projektet är uppdelat i två etapper med inflyttning etapp 1 feb/mars 2024 och etapp 2, 1 juli 2024. Efter färdigställandet av projektet finns inga vakanta ytor på Gustavsvik.

Distriktsveterinärernas avtal började gälla juni 2023, inflyttning var under sommaren och verksamheten öppnade för allmänheten i början av september.

Kristinehamns energi AB – koncernen

År 2023 har präglats av en allt snabbare takt inom energiomställningen, där elen har en central roll. Näringslivet är en stor drivkraft där fossilfritt skapar konkurrenskraft och tillväxt. Elektrifieringen inom samhället ökar elanvändningen och omställningsfasen kräver entreprenörskap i alla led. Elnäten behöver stärkas, ny kraftproduktion behöver byggas och fjärrvärmens behöver utvecklas. Bolaget har fortsatt sin strategiska ambition att utveckla hållbarhetsarbetet som vägledning och guide för verksamheterna. En uppdaterad Hållbarhetsberättelse har tagits fram under året.

Arbetet med att vädersäkra elnäten för ökad leveranssäkerhet har fortsatt och 971 km (94,2%) av elnätets totallängd är nu nedgrävd, resterande 60 km (5,8%) består av luftledningar.

Näringslivssamverkan i Kristinehamn AB

Närsams verksamhet har under 2023 varit präglad av att uppfylla tjänsteköpsavtalet samt verksamhetsövergången av turismenheten. Det arbete med bland annat företagsbesök, kommunlunch och öppna föreläsningar av olika näringslivsteman som genomförts är viktiga komponenter i att förbättra dialogen mellan företagare och kommunen. Svenskt näringslivs ranking bland kommunerna släpptes i september och där klättrade Kristinehamn till plats 105, jämfört med plats 111 föregående år.

Närsam fortsätter att arbeta med attitydpåverkan och rådgivning för att påverka entreprenörskap och företagande i samarbete med andra aktörer, så som Ung företagsamhet, Drivhuset och Nyföretagarcentrum. Närsam har också arbetat med kompetensförsörjning mot det lokala näringslivets kompetensbehov i en strukturerad process som varit mycket lyckad. Exempelvis har Närsam i samarbete med kommunen och ett lokalt företag ansökt om att starta en lokförarutbildning inom ramen för Yrkeshögskolan, som beviljats.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Budget 2023, plan 2024-2025

Ett av de viktigaste styrinstrumenten för kommuner och regioner är budgeten, det vill säga planen för verksamhet och ekonomi. Kommunfullmäktiges beslut om budget 2023 och plan 2024-2025, baserades på kommunens demografiprognos samt prognos för skatter och generella bidrag. Fördelningen av budgetramar till nämnderna baseras på demografiska förändringar i verksamheterna, generell budgetuppräknings och i förekommande fall, särskilda tillägg.

Investeringsbudgeten baserades på kommunens lokalförsörjningsplanering och investeringsplanering, där projekten prioriterades efter verksamheternas behov och fastigheternas skick.

Kommunfullmäktige beslutade om budget 2023, plan 2024-2025 24 november 2022.

Uppföljning

Ekonomisk uppföljning avseende kommunen och kommunkoncernen sker tre gånger per år. En enklare uppföljning sker efter fyra månader, innehållande:

- Resultaträkning (inklusive finansiella poster) – med helårsprognos
- Driftredovisning – med helårsprognos
- Investeringsredovisning – med helårsprognos
- Resultaträkning för de kommunala bolagen – med helårsprognos

Efter åtta månader görs en delårsrapport med utförligare information från nämnderna och en åiterrapport utifrån de fastställda målen på fullmäktigenivå. Det gäller såväl de verksamhetsmässiga som de finansiella målen. Jämfört med uppföljningen efter fyra månader innehåller delårsrapporten förvaltningsberättelse och en sammanställd redovisning för hela kommunkoncernen. Den ekonomiska åiterrapporteringen innehåller i allt väsentligt de ekonomiska sifferuppställningarna som återfinns i årsredovisningen.

Efter årets slut upprättas en årsredovisning i enlighet med detta dokument. Samtliga dessa tre uppföljningar behandlas av kommunfullmäktige och delårsrapport och årsredovisning är föremål för revision.

Verksamhetsstruktur och finansieringsform

Vad gäller de skattefinansierade verksamheterna redovisas endast de större verksamhetsblocken i nedanstående tabell. De affärsdrivande som redovisas bedrivs i de kommunala bolagen.

Kristinehamns kommun

Skattefinansierad	Avgiftsfinansierad	Affärsdrivande
Vård och omsorg Individ- och familjeomsorg Förskola och skola Gymnasieskola och vuxenutbildning Kultur- och fritid Gata och park Räddningstjänst	Vatten och avlopp Renhållning	Hyresbostäder Industrilokaler Energi

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunallagen ställer krav på att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Begreppet God ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Det finansiella perspektivet handlar om kommunens finansiella ställning och ekonomiska utveckling. En utgångspunkt är att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Finansiella mål behövs för att betona att ekonomin är en begränsning för i vilken omfattning verksamheten kan bedrivas.

Verksamhetsperspektivet handlar om kommunens förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att åstadkomma detta behövs tydliga och mätbara verksamhetsmål som är möjliga att utvärdera. Förutom att målen ska stödja att resurserna används till rätt saker och på ett kostnadseffektivt sätt, anger målen den politiska inriktningen för verksamheterna. Målen tydliggör även det kommunala uppdraget för kommuninvånarna och andra intressenter. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger på så sätt ihop för att en god ekonomisk hushållning ska uppnås.

Kristinehamns kommun definierar att god ekonomisk hushållning uppnås när det ekonomiska resultatet är positivt, de finansiella målen är uppfyllda och kommunen rör sig i riktning mot fastställda verksamhetsmål.

De finansiella målen enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning och budget 2023 för Kristinehamns kommun redovisas nedan.

Mål	Kommentar	Måluppfyllelse
Kommunens långsiktiga resultatnivå ska motsvara minst 2 % över en femårsperiod.	De senaste fem årens resultatnivå i snitt uppgår till 2,0 % per år.	Målet uppnås
Kommunfullmäktige har beslutat att resultatet för 2023 ska minst uppgå till 0,5 % av skatteintäkter och generella bidrag och utjämnung.	Resultatet för 2023 uppgår till 7,2 mkr vilket motsvarar 0,4% av skatteintäkter och generella bidrag. Detta understiger resultatmålet	Målet uppnås inte
Kommunens soliditet ska hållas oförändrad eller utvecklas positivt över en femårsperiod	Soliditeten har sedan 2019 minskat från 49% till 47%. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen har ökat från 32% till 38% de fem senaste åren. Den sammantagna bedömningen av utvecklingen av de bägge soliditetsmåten är att målet delvis uppnås	Målet uppnås delvis
Kommunens investeringar ska så långt som möjligt finansieras med egna medel. Reinvesteringar och mindre, kortsiktiga investeringar ska finansieras genom egna medel. Stora och långsiktiga investeringar, där det är rimligt att investeringsutgifterna ska bäras av kommande generationer genom avskrivningar, kan lånefinansieras. Kommunfullmäktige ska besluta om låneram i budget. Definitionen av egna medel i detta avseende utgörs av resultatet plus avskrivningar	Utrymmet enligt definitionen egna medel uppgår till 91 mkr. Samtliga reinvesteringar och mindre kortsiktiga investeringar har finansierats inom detta utrymme, dvs med egna medel.	Målet uppnås

Kommunfullmäktiges beslutade låneram för 2023 uppgår till 740 miljoner kronor.	Någon upplåning utöver fullmäktiges beslutade nivå har inte gjorts under 2023.	Målet uppnås
--	--	--------------

Resultatet för kommunen uppgår till +7,2 miljoner kronor mot ett budgeterat resultat om + 8,2 miljoner kronor. Den totala budgetavvikelsen uppgår därmed till -1,0 miljoner kronor.

Kommunkoncernens sammanställda resultat uppgår till +21,1 miljoner kronor. Det sammanställda resultatet är knappt 14 miljoner kronor bättre än kommunens resultat och det är främst energikoncernen som bidrar till denna förbättring. Någon budget på sammanställd nivå upprättas inte.

Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att kommuner och regioner inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med överskott inom tre år. Kommunens resultat 2023 uppgår till +7,2 miljoner kronor. Efter avdrag av årets realisationsvinster vid försäljningar om -4,7 miljoner kronor uppgår årets resultat efter balanskravsjusteringar till 2,5 miljoner kronor. Disposition ur resultatutjämningsreserven har skett med 1,4 miljoner kronor för så kallade RUR-projekt⁴². Årets balanskravsresultat uppgår därmed till 3,9 miljoner kronor och därmed är balanskravet uppfyllt. Något negativt resultat behöver därför inte återställas.

För att kommunen ska kunna göra nya reserveringar i resultatutjämningsreserven måste resultatet efter balanskravsjusteringar vara minst 1,0 procent av skatter och generella statsbidrag och utjämning, vilket är 17,1 miljoner kronor. Nedanstående innebär att en reservering utifrån 2023 års resultat inte kan genomföras.

Realisationsvinsten 2023 beror till största del på tomträttsförsäljning. Den stora realisationsvinsten 2022 beror främst på försäljning av mark med anledning av etablering av nytt regemente.

Balanskravsutredning	2023	2022	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	7 192	42 401	43 349
(-) Samtliga realisationsvinster	-4 669	-13 486	-1 861
(+) Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
(+) Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
(+/-) Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
(+/-) Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	2 523	28 915	41 488
(-) Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	-12 523	-20 000
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv*	1372	1 360	10 234
Årets balanskravsresultat	3 895	17 752	31 722

⁴² RUR = Resultatutjämningsreserven

Användning av medel ur resultatutjämningsreserven

*Användning av medel från resultatutjämningsreserv	2023	2022	2021
Robotisering		198	1972
Digital bemannings- och schemaplanering	682	1161	
Magister Löfs väg			8262
Digitala beroendevårdsenheter	130		
Socialt företagande	560		
Summa	1 372	1 359	10 234

Resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreservens behållning uppgår till:

Ingående resultatutjämningsreserv	85 970
Disponerat under 2023	- 1 372
Utgående resultatutjämningsreserv	84 598

Återstående beslutade medel som, ej ännu förbrukats, från resultatutjämningsreserven uppgår till 2,8 miljoner kronor.

Väsentliga personalförhållanden

Stort fokus under 2023 för HR-avdelningen har varit att komma igång med utformningen av en ny arbetsgivarplattform. Som ett första steg i detta har ett ramverk för ledarskap arbetats fram tillsammans med verksamheterna och med hjälp av konsult. Detta är ytterligare ett led i att rusta chefer och medarbetare i Kristinehamns kommun inför framtidens arbetssätt.

Personalsammansättning

Antal medarbetare

Antalet tillsvidareanställda medarbetare ökade under 2023 för tredje året i rad. Kristinehamns kommun har gått från 1964 medarbetare till 2035 år 2023. Ökningen är också procentuellt större 2023 än den var 2022. Den förvaltning som vuxit mest i antal är Stöd, vård och omsorgsförvaltningen, som ökat med 68 medarbetare från föregående år. Detta motsvarar en ökning på 8,4 %.

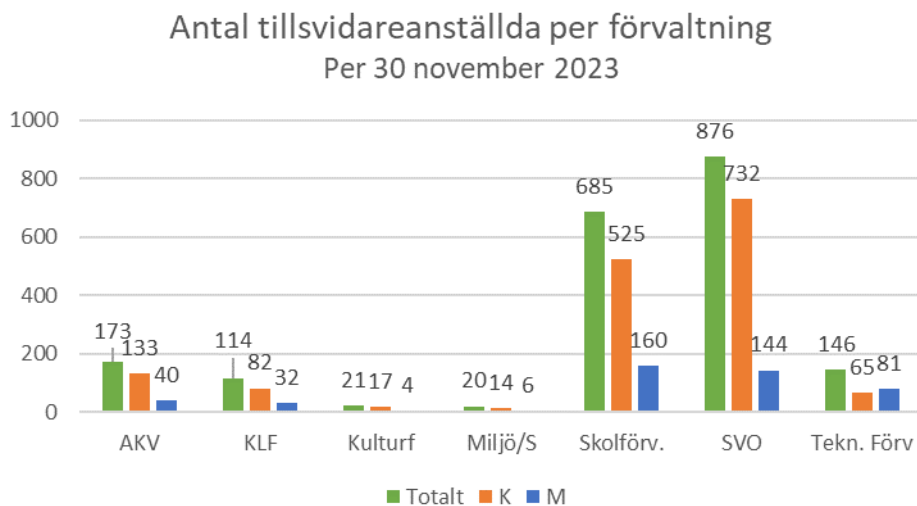
Procentuellt störst utökning står Kulturförvaltningen för, med 10,5 %, men eftersom förvaltningen är så liten så är den faktiska utökningen bara två personer.

Kommunledningsförvaltningen har däremot utökat nästan lika mycket, 9,6 %, vilket innebär en utökning motsvarande 10 personer.

Arbete, kompetens och välfärdsförvaltningen har minskat sin verksamhet med 12 tillsvidare tjänster.

En positiv trend är att andelen kvinnor och män närmat sig varandra. Andelen män den 30 november 2023 var 22,9 % att jämföra med 22,1 % under föregående år. Detta är en trend som hållit i sig över tid, även om förändringen sker långsamt.

Jämnast könsfördelning har Tekniska förvaltningen med 44,5 % kvinnor och 55,5 % män, medan Stöd, vård och omsorgsförvaltningen har de största skillnaderna (83,6 % kvinnor och 16,4 % män).

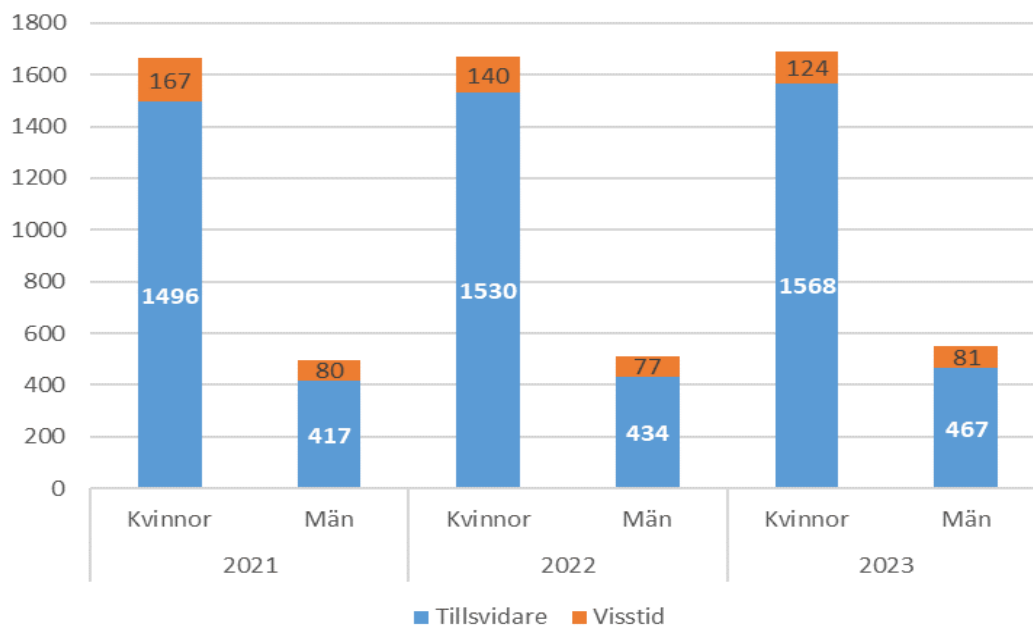
Anställningsformer

Under 2023 har andelen visstidsanställda i förhållande till andelen tillsvidareanställda medarbetare fortsatt att minska. Det gäller såväl för kvinnor som för män. Andelen visstidsanställda kvinnor är 7,3 % för 2023 och 14,8 % för män.

Även om andelen visstidsanställda män har minskat så var det fler visstidsanställda män i faktiska tal den 30 november 2023 jämfört med samma tid 2022. Den minskade andelen beror dock på att det var totalt fler män anställda 2023 än året innan.

Antal tillsvidare och visstidsanställda

Uttag 30 november 2023

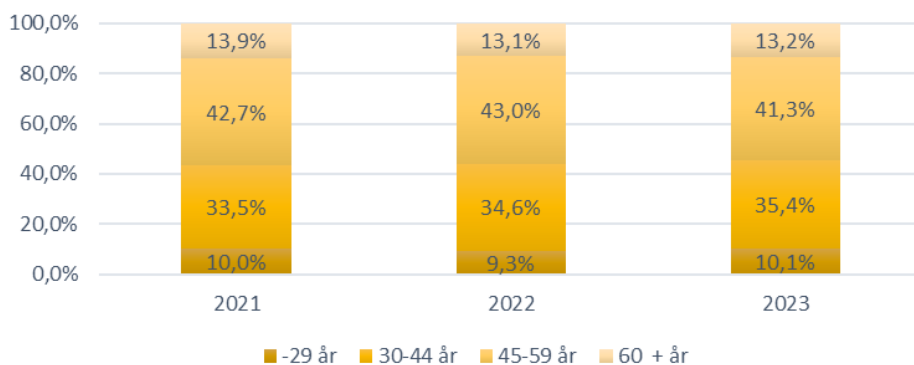

Åldersfördelning

Förändringarna i åldersstrukturen är små och långsamma. Den största förändringen inom Kristinehamns kommun 2023 skedde inom gruppen 45-59 år som per 30 november 2023 utgjorde 41 % av kommunens tillsvidareanställda medarbetare. Tidigare har denna grupp utgjort 43 % av medarbetarna. Anledningen till att det är viktigt att följa förändringar i åldersstrukturen är för att säkerställa att inte gruppen med medarbetare som närmar sig pension utgör en allt för stor andel eftersom detta riskerar att leda till ett allt för stort kompetenstapp. Utifrån den aspekten så är minskningen av gruppen 45-59 år inte skäl för oro, eftersom gruppen med medarbetare under 30 år har ökat något. Det visar att det kommer att finnas medarbetare med erfarenhet och kompetens inom kommunen även i framtiden.

Samtidigt så är det inte optimalt att andelen äldre medarbetare minskar, eftersom måste sträva efter att personal stannar i arbetslivet så länge som det är möjligt för att klara den framtida kompetensutmaningen.

Andel tillsvidareanställda per åldersintervall och år

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har minskat något inom kommunen mellan 2022 och 2023, vilket till stor del beror på en sänkning av den totala sjukfrånvaron på en av de största förvaltningarna – Stöd, vård och omsorgsförvaltningen. Där har sjukfrånvaron minskat från 12,3 % till 11,3 %, och det är främst korttidsfrånvaron som har minskat. Detta kan vara en effekt av den avtagande pandemin, där personal i mindre omfattning drabbats av smitta. Minskningen är ganska lika mellan förvaltningens olika verksamheter, vilket styrker antagandet om att det är en minskad påverkan utifrån pandemin, snarare än specifika insatser inom verksamheterna som lett till förändringen. Det bör också tilläggas att sjukfrånvaron fortfarande är högst inom denna förvaltning.

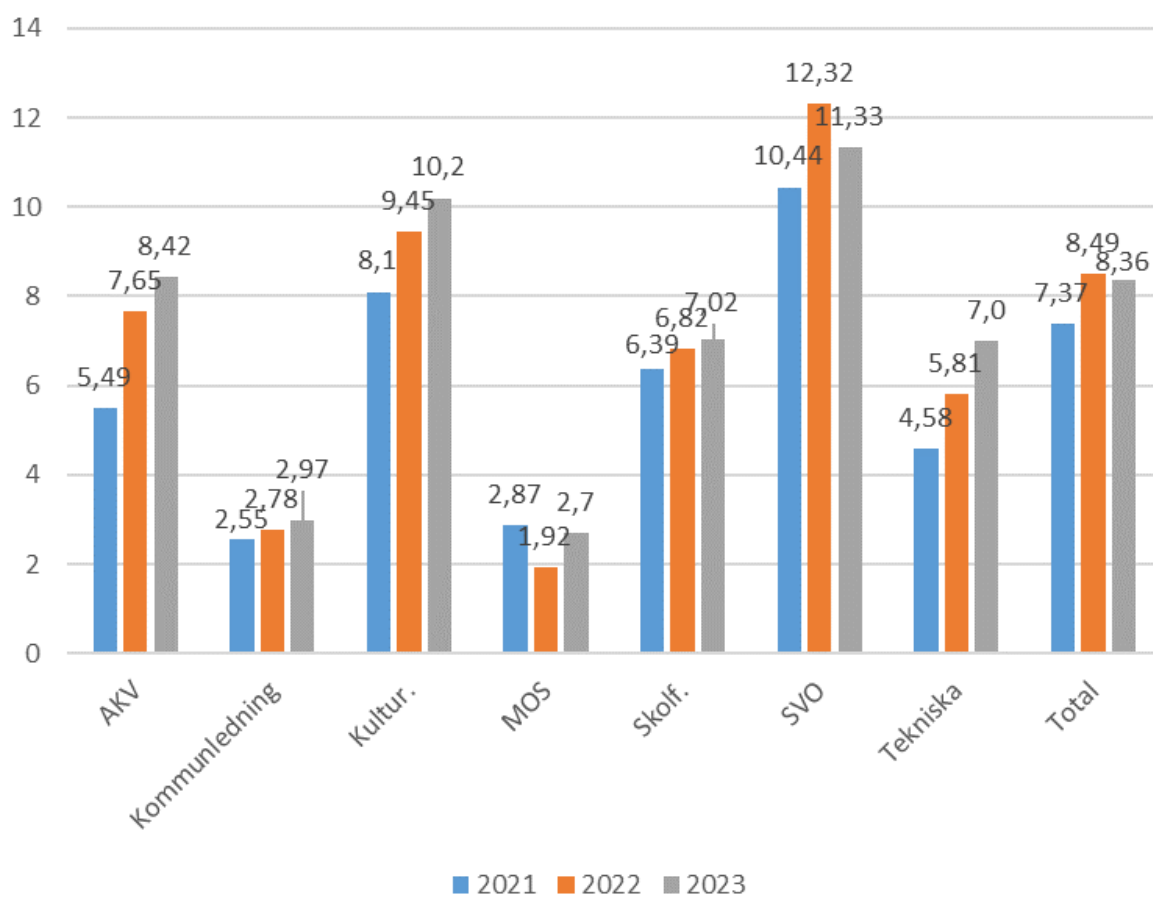
Förutom Stöd, vård och omsorgsförvaltningen så har dock sjukfrånvaron ökat i samtliga förvaltningar. Ökningen beror på att långtidssjukfrånvaron (sjukfrånvaro 60 dagar eller längre) ökat inom fem av sju förvaltningar. Samtidigt så har korttidsfrånvaron på kommunnivå minskat, vilket kan tyda på att medarbetare som tidigare haft kortare frånvaro nu drabbats av längre sådan. Detta är inte en positiv trend för kommunens sjukfrånvaro.

Tekniska förvaltningen är den enda förvaltningen med en tydlig ökning av både korttids- och långtidssjukfrånvaron.

Precis som för landet i helhet så är sjukfrånvaron inom kommunen högre bland kvinnliga medarbetare än bland manliga. Det går dock inte att se några tydliga kopplingar mellan sjukfrånvaro och ålder. Det som dock sticker ut är att sjukfrånvaron inom gruppen män under 30 år har ökat under de senaste åren, från 4,1 % 2021 till höga 9,3% under 2023. I år har män i denna ålderskategori högre sjukfrånvaro än kvinnorna i samma ålderskategori, vilket är ett tydligt tredebrott. För åldersgrupperna 30-49 samt 50+ så ökar i stället klyftan mellan kvinnornas högre sjukfrånvaro och männens lägre sjukfrånvaro ökar från år till år.

Sjukfrånvaro i % 2021-2023

Per förvaltning samt totalt

Sjukfrånvaro i % utifrån kön och ålder

Personalförändringar

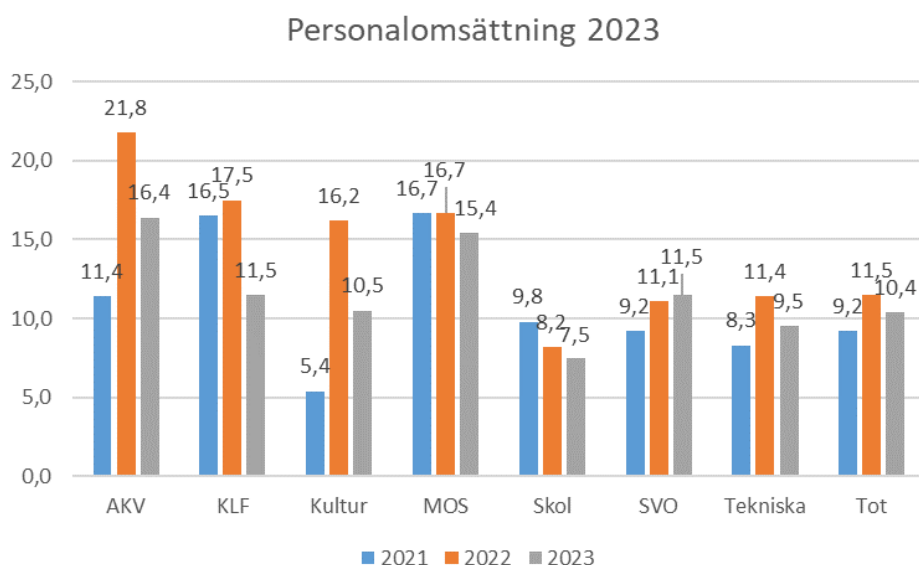
Personalomsättning

Efter att under flera års tid ha ökat så har nu personalomsättningen inom Kristinehamns kommun vänt nedåt under 2023. Från förra årets 11,5 % så var personalomsättningen 2023 10,4%.

Omsättningen har sjunkit på samtliga av kommunens förvaltningar, med undantag för Stöd, vård och omsorgsförvaltningen där den ökat från 11,1 till 11,5 procent.

En av de förvaltningar som har de största svängningarna under de senaste åren är Arbete, kompetens och välfärdsförvaltningen. Detta beror troligtvis på den omfattande omorganisation som pågått under såväl 2022 och 2023, men under 2023 sjönk ändå personalomsättningen på förvaltningen från 21,8 % till 16,6 %. Detta kan vara ett tecken på att den nya organisationen har börjat fungera och att oron bland medarbetare – och därmed viljan att lämna sin tjänst – minskat.

Även Kulturförvaltningen har de senaste åren visat stora förändringar i personalomsättningen, men detta är svårt att analysera utifrån förvaltningens storlek. Mellan 2022 och 2023 har omsättningen minskat från 16,2 % till 10,5%. För två år sedan var omsättningen dock 5,4%.

Pensionsavgångar

Antalet medarbetare som valde att gå i pension under 2023 sjönk tydligt jämfört med året innan, från 70 medarbetare 2022 till 36 medarbetare 2023.

Från och med 2022 har medarbetare rätten att stanna kvar i sin anställning tills de fyller 69 och detta gör att pensionsåldern varierar mycket. Den vanligaste åldern att gå i pension under 2023 var dock fortfarande 65. Diagrammet visar åldersfördelningen för de individer som valt att gå i pension under 2022 jämfört med 2023. Under 2022 skedde en tydlig förändring där antalet personer med en högre pensionsålder än 65 var nästan lika många som dem som väljer att gå i pension innan 65 års ålder, men under 2023 har denna trend vänt.

Strax över hälften (54%) av dem som gick i pension 2022 var i åldern 63-65 år. Under 2023 utgjorde denna åldersgrupp 83 % av alla pensionsavgångar. Detta skulle kunna tolkas som en negativ trend, att färre väljer att stanna kvar i sin anställning efter 65 års ålder. Men samtidigt så

behöver man i analysen ta i beaktande att det är så många färre som gått i pension 2023. Detta kan i stället tyda på att fler väljer att stanna längre i sin anställning. Grupperna med medarbetare över 65 år är dock så små att det inte går att urskilja detta i den totala åldersstrukturen för kommunens medarbetare ännu.

När det gäller pensionsavgångar utifrån förvaltning, så har andelen medarbetare som går i pension minskat inom de flesta förvaltningar, med undantag för Kulturförvaltningen. Dock är det svårt att göra någon analys av detta eftersom förvaltningen består av så få medarbetare. På tekniska förvaltningen är andelen medarbetare som valt att gå i pension 2023 exakt densamma som för 2022.

Utifrån att förutsättningarna för att stanna i sin anställning längre är under förändring så är det svårt att göra en prognos för hur framtida pensionsavgångar kommer se ut. I tabellen nedan framgår hur många av kommunens tillsvidareanställda som fyller 65 under åren 2024-2028.

Grupp	Antal
Antal som fyller 65 år 2024	40
Antal som fyller 65 år 2025	43
Antal som fyller 65 år 2026	43
Antal som fyller 65 år 2027	53
Antal som fyller 65 år 2028	54

Rekrytering

Antalet utannonserade tjänster låg under 2023 på samma nivå som föregående år, med 248 publicerade annonser. Av dessa avbröts dock 45. De rekryteringar som inte avbröts omfattade totalt 521 tjänster varav 287 tillsvidaretjänster, vilket motsvarar ca 55 % av tjänsterna (en något högre andel än föregående år). Av de genomförda rekryteringarna var 15 interna, vilket är något lägre än föregående år. Det kan tyda på att vi i mindre utsträckning upplever att vi har den kompetens vi behöver inom vår organisation.

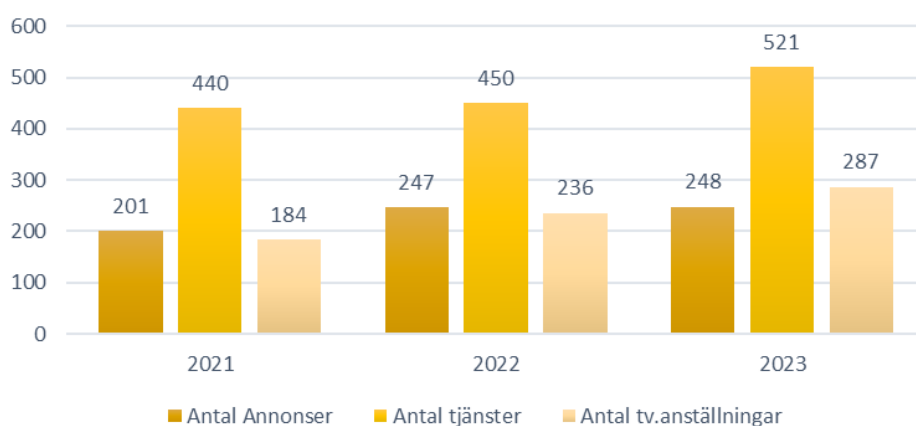

Vi ser också att antalet avbrutna rekryteringar fortsätter att öka, vilket kan bero på att vi även har svårt att locka den kompetens vi söker utifrån. Under 2023 avbröts 45 rekryteringar, att jämföra med 36 året innan och 32 år 2021.

Orsakerna till att avbryta en rekrytering kan vara flera, men vanligtvis handlar det om att det inte finns någon lämplig kandidat bland de sökande. 29 av de 45 avbrutna rekryteringarna är kopplade till skolans verksamhet, och av dessa 29 gäller 20 lärartjänster, vilket kan tyda på svårigheter att rekrytera behöriga lärare.

Ett positivt trendbrott är dock att vi under 2023 fick in fler ansökningar än under föregående år. I genomsnitt inkom 32 ansökningar/annons, att jämföra med 23,5 under 2022. Detta kan vara en signal om att kommunens attraktivitet som arbetsgivare har förbättrats och att fler kan tänka sig Kristinehamns kommun som arbetsgivare. Det har under 2023 påbörjats ett arbete med att stärka arbetsgivarvarumärket vilket kan ha lett till denna positiva effekt.

Annonser och rekryteringar 2021-2023

Personalpolitik

HME – Hållbart medarbetarengagemang

För sjätte året i rad genomfördes HME-enkäten som en viktig del i arbetet med att följa upp och utveckla personalarbetet. HME mäter nivån på medarbetarnas engagemang samt chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara på och skapa engagemang. I år har enkäten besvarats via Arbetsmiljöverktyget av alla tillsvidareanställda medarbetare i tjänst samt visstidsanställda med månadslön och svarsfrekvensen ligger på 73 %. Resultatet på enkäten kan tas fram även på enhetsnivå, under förutsättning att minst 5 medarbetare besvarat enkäten på den aktuella enheten.

Årets totalindex är 78, vilket är en tydlig sänkning från föregående år då totalindex var 82. Medelvärde på totalindex för alla kommuner i Sverige under 2023 är 80. Skalan på indexeringen är mellan 0-100, där 0 är sämst och 100 är bäst.

Förvaltning	Totalindex HME	Delindex Motivation	Delindex Ledarskap	Delindex Styrning
Hela landet	80	80	80	80
Kommunen	78	78	79	78

Arbete, kompetens och välfärd	71	75	72	68
Kommunledningen	81	84	84	76
Kulturen	85	81	91	82
Miljö och stadsbyggnad	90	92	92	87
Skolan	81	81	80	81
Stöd, vård och omsorg	76	75	77	78
Tekniska	76	77	78	72

Avslutsenkät och avslutssamtal

Enligt rutin så ska avslutssamtal hållas med medarbetare som lämnar sin anställning. Det är i första hand chef som genomför dessa samtal, och de dokumenteras digitalt. Under 2023 har minst 168 medarbetare med tillsvidareanställning avslutat sina anställningar under sådana förhållanden att ett avslutssamtal bör vara aktuellt. Under samma period har 66 samtal dokumenterats digitalt, vilket innebär i ca 40 % av fallen. Även om det kan vara så att samtal hållits utan att korrekt dokumentation upprättats så finns en risk att många avslutssamtal inte blir genomförda. Under 2022 fanns dokumentation i cirka 50 % av fallen. I analysen bör även nämnas att det kan finnas goda skäl till varför avslutssamtal inte hållits, och medarbetare kan också välja att avstå sitt samtal.

Utöver avslutssamtal har även en avslutsenkät kontinuerligt skickats till samtliga medarbetare som avslutat sin anställning under 2023. Syftet med enkäten är att få in åsikter från tidigare medarbetare så att vi kan fortsätta vårt arbete mot att bli en ännu bättre arbetsgivare. Sammanställningen av enkäten sker årsvis och hanteras av HR-avdelningen.

Av de som besvarat enkäten har 81 % lämnat en tillsvidareanställning och 8 % har haft ett ledaransvar. Resultatet visar också att 45 % av dem som valt att lämna oss har mindre än 5 års anställningstid i kommunen, och hela 66 % har varit kortare än 5 år i den anställning som de lämnar. Detta tyder på att vi har svårt att behålla nyrekryterad personal.

Analysen av enkätsvaren visar att de medarbetare som lämnar oss har en övervägande positiv inställning till arbetsuppgifter, kollegor och sin senaste arbetsplats. Däremot så är upplevelsen av kommunen som arbetsgivare något mindre positiv, liksom samarbetet med närmaste chef. Skillnaderna jämfört med tidigare år är små för dessa områden.

Enkäten visar att förmåner tillsammans med löneutveckling är de två faktorer som respondenterna är mest negativt inställda till, medan den fysiska arbetsmiljön och våra arbetssätt och metoder får mer positiva omdömen. Precis som tidigare år så anges löneutveckling och arbetsbelastning som de största skälen till varför man väljer att lämna sin anställning. Av dem som besvarat enkäten har 64 % pendlat till arbetet. Av dem som pendlar har 26 % angett att pendlingen varit en stor anledning till att man sökt annat arbete och ytterligare 20 % anger att pendlingen haft ganska stor betydelse för beslutet. På frågan om man tecknat något distansavtal så är det enbart 13 som svarat ja, och av dem som inte haft distansavtal så är det bara 4 % som svarat att ett distansavtal kunnat få dem att stanna.

48 % av dem som svarat uppger att vi som arbetsgivare hade kunnat agera på annat sätt för att övertyga medarbetaren om att stanna. Detta är färre än föregående år, vilket kan tolkas som positivt. Bland sådant som kunnat ändra individernas beslut nämns bland annat mer fokus på arbetsmiljöarbetet och att skapa en rimlig arbetsbelastning, att säkerställa en bättre balans mellan krav och resurser samt att förtydliga ledarskapet inom organisationen och ge chefer rätt

förutsättningar för att bedriva ett gott ledarskap. Detta skiljer sig från tidigare år då mer fokus legat på kompetensutveckling, löneutveckling utifrån kompetens och att ta tillvara på varje medarbetares kompetens.

Tabellen nedan visar att de som är negativt inställda till att återvända till kommunen i framtiden än fler än dem som är positiva, och skillnaderna har ökat sedan föregående år. Ett idealt resultat skulle vara att majoriteten är beredda att återvända till oss i framtiden, antingen i samma tjänst eller inom en annan verksamhet.

Fråga 1 Hur troligt är det att du i framtiden kan tänka dig att återvända till din senaste arbetsplats?

Fråga 2 Hur troligt är det att du i framtiden kan tänka dig att återvända till en annan enhet inom samma verksamhetsområde?

Fråga 3 Hur troligt är det att du i framtiden kan tänka dig att återvända till en annan verksamhet inom Kristinehamns kommun?

Trustcruit – kandidatupplevelsen

Från november 2022 har Kristinehamns kommun använt sig av verktyget Trustcruit för att mäta hur de som söker arbete hos oss upplever processen. Som ett led i att förbättra vår rekryteringsprocess och upplevelsen av denna inrättades också en rekryteringsenhet för hela Kristinehamns kommun under våren 2023.

Mätningarna visar bland annat att helhetsintrycket av ansökningsprocessen är något lägre än den genomsnittliga bedömningen för samtliga kommuner som gjort mätningar. Intrycket varierar över tid, men än så länge kan vi inte se någon stadigvarande uppåtgående trend. Helhetsintrycket är 8,2 på en skala från 0-10. Benchmark är 8,4.

Vi mäter också nöjdheten kring den återkoppling som varje kandidat får under rekryteringen. Vid början av mätningarna (november 2022-mars 2023) var värdet 4,6, men för de senaste 6 månaderna är värdet i stället 5,1, vilket är samma som benchmark. Här verkar rekryteringsenhetens arbete ha gett ett tydligt positivt resultat.

En annan faktor som ser en tydlig och stadigvarande förändring av är hur många som svarar att man kan tänka sig att söka tjänst hos oss på nytt. Där låg andelen positiva svar på 78 % innan vi införde rekryteringsenheten, och i dag är det 81 % som svarar att man skulle söka tjänst hos oss på nytt. Detta är högre än benchmark för samtliga kommuner (80%).

Vi ställer också frågan till samtliga kandidater hur troligt det är att de skulle rekommendera Kristinehamns kommun som arbetsgivare. Här ser vi stora differenser i svaren beroende på vilken grupp som får frågan. De kandidater som blivit erbjudna arbete är betydligt mer benägna att vilja rekommendera oss än dem som fått ett avslag, vilket inte är särskilt avvikande. Om vi däremot jämför oss med benchmark för kommuner så blir dessa siffror lite mer intressanta. Det vi ser är att dem som blivit erbjudna arbete är mer positiva till att rekommendera oss än genomsnittet för samtliga kommuner, medan dem som fått avslag är betydligt mindre benägna att rekommendera oss än genomsnittet för samtliga kommuner. Det innebär att glappet i upplevelsen mellan dem vi inte anställer och dem vi anställer är större än hos andra arbetsgivare. Detta trots att båda dessa mått har haft en skarp uppåtgående trend under de senaste 12 månaderna.

Kompetensbaserad rekrytering

För att ytterligare kvalitetssäkra vår rekryteringsprocess har beslut om att arbeta med kompetensbaserad rekrytering tagits (KBR). Kompetensbaserad rekrytering innebär att man i rekryteringsprocessen låter kompetens, potential och objektivitet vara i fokus för att säkerställa att den mest lämpade individen blir erbjuden en tjänst hos oss. Det innebär också att alla sökande blir behandlade på samma sätt och bedömda utifrån samma grunder.

Under 2023 har arbetet med införande av kompetensbaserad rekrytering fortskridit som planerat. En revidering av vår rekryteringsrutin är under pågående arbete samt att utbildningsinsatser i KBR har genomförts för alla kommunens chefer. Den nyinrättade rekryteringsenheten ansvarar för implementering av det nya arbetssättet och fortsatta utbildningsinsatser i form av workshops är planerade. Detta för att cheferna ska vara rustade och trygga i det nya arbetssättet som KBR innebär. Vi har under 2023 även fått systemstöd för KBR vilket kommer att underlätta arbetet igenom hela rekryteringsprocessen.

Kom-KR – medel från omställningsfonden

Under föregående år har följande medel blivit beviljade från Omställningsfonden:

- **Hantering av kränkande särbehandling** – Kommunen har under de senaste åren sett en ökning av kränkingsanmälningar, vilket ställer högre krav på oss som arbetsgivare. Med syfte att stärka kompetensen inom HR-enheten har medel lagts på utbildning och handledning till kommunens HR-strateger. Medel som beviljats är 100 000 kronor.
- **Kompetensbaserad rekrytering** – För att säkerställa en hög kunskap kring kompetensbaserad rekrytering har kommunens rekryteringskonsulter genomgått utbildning i arbetssättet. Medel som beviljats är 45 000 kronor.
- **Körkortsutbildning inom hemtjänsten** – tillsvidareanställd vårdpersonal inom hemtjänsten har erbjudits ekonomiskt stöd för att kunna ta körkort. Medel som beviljats är 220 000 kronor, vilket täcker körkort för 10 medarbetare.
- **Framtidens ledare** – en utvecklingsinsats med syfte att säkra kompetensen till chefstjänster i framtiden. Utvecklingsinsatsen är tillgänglig för samtliga medarbetare, men med begränsat antal platser. Medel som beviljats är 270 000 kronor.

Förebyggande arbetssätt

SKR, Sveriges kommuner och regioner, har arbetat fram ett arbetssätt för att identifiera riskgrupper för sjukskrivning med syfte att sänka sjukfrånvaron. Metoden tar ett systematiskt helhetsgrepp kring sjukfrånvaro utifrån tre olika nivåer; individ-, arbetsplats- och organisationsnivå. Kristinehamns kommun har under 2023 testat metoden inom en begränsad verksamhet som ett komplement och sätt att utveckla det befintliga hälsa- och rehabiliteringsarbetet.

Den enhet som ingått i testet hade vid start både hög korttidsfrånvaro och hög långtidssjukfrånvaro under en längre tid. Arbetet inleddes med enkäter och intervjuer som sedan analyserats, för att därefter planera in lämpliga insatser tillsammans med arbetsgrupp och chef.

Insatser som genomförts är bland annat omfördelning av resurs och kompetens i arbetsgruppen till olika avdelningar, teambuildning, workshop och föreläsning om stresshantering.

Det finns indikatorer på att korttidssjukfrånvaron minskat något under 2023, men samtidigt har den totala sjukfrånvaron ökat. Eftersom arbetet påbörjades under våren och pågick även under hösten är det dock för tidigt att dra några slutsatser av detta. Däremot är upplevelsen på arbetsplatsen att samarbetet och tryggheten markant har ökat både i byggnaden och mellan avdelningarna. Kommunikationen har dessutom utvecklats. Detta har sammantaget lett till en likvärdighet och markant kvalitetsutveckling över avdelningarna.

Framtid

Arbetsgivarplattform – Arbetet med att bygga upp en arbetsgivarplattform kommer fortgå under 2024. Målet med arbetsgivarplattformen är bland annat att skapa en struktur för organisationen och tydliggöra rollerna och kraven i dem. Den ska även förbättra organisationens professionalitet och HR:s service, styra med bättre precision och möjliggöra uppföljning i större utsträckning än idag. En ny värdegrund håller på att arbetas fram och som blir grunden i vår arbetsgivarplattform. En del i vår plattform är arbetet som pågår med att ta fram ramverk för vårt ledar- och medarbetarskap. Nästa steg i detta arbete är att ta fram nya mallar för medarbetarsamtal och nya lönekriterier samt vässa våra bedömningsgrunder.

Ramverk för ledarskap – Som en del i arbetsgivarplattformen har det under året i fokusgrupper arbetats med att ta fram ett ramverk för ledarskap i Kristinehamns kommun. Ramverket syftar till att ha en gemensam plattform att utgå från för att tydliggöra förväntningar och att stimulera till utveckling och samtal om hur ledarskapet utövas. Ramverket tydliggör olika chefsrollers ansvar och bidrag i organisationen och vad som är respektive rolls viktigaste fokus. Ramverket är tänkt att fungera som stöd vid rekrytering, introduktion av nya chefer och för utvärdering av ledarskapet och det visar på hur rollerna samspelar inom kommunen för att gemensamt bidra till en välfungerande organisation.

Under hösten har implementationen av ramverket påbörjats med en pilot för tekniska förvaltningen och under våren 2024 kommer implementationen på övriga förvaltningar att genomföras.

Medarbetarskap – Även medarbetarskapet är den del av arbetsgivarplattformen och ett område där arbetet påbörjades under senare delen av året. Detta arbete fortsätter och intensifieras under 2024

Kompetensförsörjning - Vid sidan om det ekonomiska läget är kompetensförsörjningen kommunens största utmaning på lång sikt. En viktig pusselbit i detta är att fortsätta utveckla vår kompetensportal. Genom den ska vi kunna erbjuda alla våra chefer- och medarbetare en likvärdig kommunövergripande introduktion för att i nästa steg, allt eftersom den byggs ut, även verksamhetsanpassade introduktioner. Detta har även bäring på, inte bara hur snabbt vi kan introducera och få nya chefer- och medarbetare i produktion, utan även hur vi uppfattas som arbetsgivare där en bra introduktion är en viktig del. Om man får ett gott intryck av oss som arbetsgivare redan från början blir man även en god ambassadör. Det framkommer även i våra olika medarbetarundersökningar (OSA-enkät, avslutsenkät) att man saknar är kompetensutveckling. För att kunna möta upp detta behov och för att, oavsett vilken förvaltning man arbetar på, behöver kompetensportalen byggas ut mer för att kunna möta upp detta behov. Det blir, förutom att öka våra medarbetares kompetens, en viktig del i arbetet för att stärka vårt arbetsgivarvarumärke.

Gällande lönebildningsarbetet är det utifrån det ekonomiska läget inte möjligt att vara löneledande som arbetsgivare varpå det är viktigt att det ska finnas andra värden som gör att man vill arbeta här samt väljer att stanna. En del i det är vårt arbetsmiljöarbete och det är ytterligare en faktor som påverkar vår kompetensförsörjning. Under 2023 var mycket fokus på att få vårt systemstöd för det systematiska arbetsmiljöarbetet på plats. Fokus under 2024 blir att få verksamheterna att de facto arbeta med dessa frågor och få det att vara en naturlig del av det dagliga arbetet.

Arbetsgivarvarumärke – Under 2023 har behovet av att stärka Kristinehamns kommuns arbetsgivarvarumärke blivit allt tydligare och ett arbete har påbörjats för att ta fram en plattform och strategi för detta område. Syftet med arbetet är att öka attraktionskraften på

arbetsmarknaden som arbetsgivare och genom detta skapa förutsättningar till att varje anställd har verktyg för att vara en god ambassadör. Målet är även att Kristinehamns kommun har ett arbetsgivarerbjudande som är sanningsenligt och som organisationen kan leva upp till för att kunna attrahera rätt kompetens som identifierar sig med denna bild, utifrån utmaningar med kompetensförsörjningen.

Under 2024 kommer en plattform för arbetsgivarvarumärket med en tillhörande kommunikationsplattform att tas fram för att tydliggöra egenskaper och värden som organisationen vill förknippas med. Detta kommer verka som ett styrdokument. Efter en inventering av aktiviteter som redan finns idag inom organisationen visar det sig att det finns många goda exempel som stärker arbetsgivarvarumärket, dessa behöver lyftas fram och bearbetas ytterligare. Exempel på detta är att betona att en anställd hos Kristinehamns kommun får en trygg anställning eller balans i vardagen.

Förväntad utveckling

Sveriges kommuner och regioner, SKR, bedömer att tillväxten för den globala industrin och handeln fortsatt kommer att vara svag. Konjunkturedgången påverkar tjänstesektorn allt mer även i ekonomier som hittills varit motståndskraftiga. En viss lättnad väntas under 2024 när inflationen väntas falla, men en viktigare stimulans på ekonomin är att centralbankerna väntas sänka sina styrräntor under 2024.

SKR bedömer att den svaga BNP-tillväxten i Sverige tar fart igen under hösten 2024 och sker gradvis. Anpassningen till högre priser och räntor väntas pågå under hela 2024. Konjunktoren väntas återhämta sig till följd av lägre åtstramning i penningpolitiken och ökade reallöner. Arbetsmarknaden påverkas med en viss eftersläpning och SKR räknar med en fortsatt svag utveckling för arbetade timmar, vilket bromsar lönesumman och dämpar såväl hushållens konsumtionsefterfrågan och det kommunala skatteunderlaget. Konjunktoren väntas sedan vända uppåt 2025.

För att mildra effekterna av de snabbt ökande kostnaderna sänktes kommunens resultatmål till 0,7 procent (11,2 mkr) för budgetåret 2024. Resultatmålet ökar sedan de kommande åren till följd av att pensionskostnaderna väntas sjunka. Årsredovisningen för 2023 visar att flera nämnder redovisar underskott jämfört med budget. Det är uppenbart att de snabbt ökade kostnader under 2022 och 2023 påverkat ekonomin på ett sådant sätt att nämnderna inte hunnit genomföra Anpassningar i verksamheten. Nämnderna går in i budgetåret 2024 med ett underskott i verksamheterna vilket kommer att innebära stora utmaningar under verksamhetsåret. Nämnderna måste samtidigt arbeta med att effektivisera verksamheten på kort sikt och planera för de mer långsiktiga utmaningarna i form av kompetensförsörjning och ökad måluppfyllelse.

Kristinehamns kommun har lägre sysselsättningsgrad än jämför bara städer vilket medför att kommunens skatteunderlag blir lägre. Andelen inskrivna arbetslösa i december 2023 uppgick till 8,1 %, medan genomsnittet i Värmland uppgick till 6,2 procent, och genomsnittet i riket uppgick till 6,7 procent. En viktig utmaning för kommunen är att få fler människor i arbete, dels för att öka skatteintäkterna men också för att minska kostnaderna för försörjningsstöd. Det handlar också om att öka måluppfyllelsen i skolan, eftersom en genomförd gymnasieexamen är det viktigaste faktorn för att man ska kunna skaffa sig en utbildning eller ett arbete och därmed ett gott liv.

En annan viktig faktor för tillväxt i en kommun är att kommunens invånarantal växer. För Kristinehamns del, där det är fler som dör än vad som föds, är det därför viktigt med ett

flyttningsöverskott, det vill säga, att fler flyttar till kommunen än från kommunen. Kommunens åtgärder består bland annat av att utveckla de kommunala välfärdstjänsterna, attrahera och förenkla för etableringar i Kristinehamn och närområdet, samt utveckla platsvarumärket Kristinehamn.

En tredje stor utmaning handlar om att hantera den demografiska utmaningen med allt fler äldre och allt färre i sysselsättningsbar ålder, vilket innebär att allt minskade skatteintäkter ska räcka till allt fler som behöver kommunal service. Nya och effektivare arbetssätt och digital teknik blir mycket viktigt för att klara välfärdsuppdraget, men kommunen kommer också att behöva ta ställning till att på sikt utveckla sådana tjänster som inte ingår i kommunens ansvar.

RESULTATRÄKNING

(Mkr)		Kommunen 2023	Kommunen 2022	Budget 2023	Koncernen 2023	Koncernen 2022
Verksamhetens intäkter	(Not 1)	471,8	464,7	395,4	747,5	711,6
Verksamhetens kostnader	(Not 2)	-2 085,3	-1 986,1	-1 949,8	-2 289,1	-2 171,2
Avskrivningar	(Not 3)	-83,4	-76,1	-82,5	-132,5	-112,2
Verksamhetens nettokostnader		-1 696,9	-1 597,5	-1 636,9	-1 674,1	-1 571,8
Skatteintäkter	(Not 4)	1 195,4	1 150,3	1 153,2	1 195,4	1 150,3
Generella statsbidrag och utjämning	(Not 5)	514,0	488,9	494,9	514,0	488,9
Verksamhetens resultat		12,5	41,7	11,2	35,3	67,4
Finansiella intäkter	(Not 6)	6,6	5,3	2,5	20,3	7,4
Finansiella kostnader	(Not 7)	-11,9	-4,6	-5,5	-34,6	-11,5
Resultat efter finansiella poster		7,2	42,4	8,2	21,1	63,3
Extraordinära Poster						
Årets resultat	(Not 8)	7,2	42,4	8,2	21,1	63,3

BALANSRÄKNING

(Mkr)		Kommunen 2023	Kommunen 2022	Koncernen 2023	Koncernen 2022
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	(Not 9)	5,3	3,9	5,4	4,0
Materiella anläggningstillgångar					
1. Mark, byggnader och tekniska anläggningar	(Not 10)	1 478,1	1 396,1	2 518,0	2 401,7
2. Maskiner och inventarier	(Not 11)	87,7	82,0	116,6	111,5
3. Övriga materiella anläggningstillgångar				36,9	
Finansiella anläggningstillgångar	(Not 12)	89,3	87,2	154,6	135,9
Summa anläggningstillgångar		1 660,3	1 569,2	2 831,5	2 653,1
Omsättningstillgångar					
Förråd/exploatering		2,0	2,0	2,4	2,6
Fordringar	(Not 13)	178,7	186,2	226,2	260,1
Kassa och bank	(Not 14)	126,3	42,2	177,2	103,5
Summa omsättningstillgångar		307,1	230,4	405,9	366,2
SUMMA TILLGÅNGAR		1 967,4	1 799,6	3 237,4	3 019,3
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget Kapital (Not 15)					
Årets resultat		7,2	42,4	21,1	63,3
Återföring tidigare uppskrivning K-invest					
Resultatutjämningsreserv		84,6	86,0	84,6	87,7
Övrigt eget kapital		827,7	786,7	1 237,8	1 174,1
Summa Eget kapital		919,5	915,1	1 343,5	1 325,1
Avsättningar (Not 16)					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		35,2	34,4	49,4	49,6
Andra avsättningar		7,7	5,2	90,7	79,6
Summa avsättningar		42,9	39,6	140,1	129,2
Skulder					
Långfristiga Skulder	(Not 17)	740,8	540,4	1 389,0	1 162,2
Kortfristiga Skulder	(Not 18)	264,2	304,5	364,8	402,8
Summa skulder		1 005,0	844,9	1 753,8	1 565,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 967,4	1 799,6	3 237,4	3 019,3
Panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser		180,9	186,6	191,7	197,3
Borgensförbindelser	(Not 19)	675,3	648,6	6,4	6,6
Villkorade ägartillskott KEAB		17,0	17,0		
Långtidskontrakt, hyror, kommunen	(Not 20)	140,9	163,1	140,9	163,1
Balanslikviditet i %		116%	76%	111%	91%
Soliditet (%)		47%	51%	41%	44%
Soliditet inkl ansvarsförbindelse		38%	40%	36%	37%

KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i mkr	Kommunen 2023	Kommunen 2022	Budget kommunen 2023	Koncernen 2023	Koncernen 2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	7,2	42,4	8,2	23,7	63,3
Justering för ej likvidpåverkande poster					
- Av- och nedskrivningar	83,4	76,1	81,8	139,1	112,2
- Utrangeringar	0,2	9,4		0,2	9,4
- Realisationsvinst/förluster					
VA kollektivets resultat	-2,7				
Ökning/minskning av avsättningar	3,3	-10,0	0,9	3,3	-10,0
Övriga ej likvidpåverkande poster	-0,6	-0,2		-5,5	2,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	90,7	117,7	90,9	160,8	177,0
Ökning(-)/Minskning(+) av förråd och lager	0,0	0,1		0,1	-0,1
Ökning(-)/Minskning(+) av kortfristiga fordringar	7,5	-54,0		18,3	-67,3
Ökning(+)/Minskning(-) av kortfristiga skulder	-40,4	-1,7		-35,7	0,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten	57,8	62,1	90,9	143,5	110,0
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-1,3	-0,3		-1,3	-0,3
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar					
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-176,7	-150,3	-216,0	-303,2	-225,0
Investeringsbidrag	6,1	1,8		6,1	1,8
Försäljning av materiella anläggningstillgångar				0,1	0,1
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	-2,4	-0,6		-2,4	-0,6
Övrig minskning av finansiella anläggningstillgångar	0,3	0,3		0,3	0,3
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-174,0	-149,1	-216,0	-300,5	-223,7
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	200,0		125,0	239,0	
Amortering av långfristiga skulder				-12,1	-8,0
Ökning långfristiga fordringar				0,4	-3,8
Minskning långfristiga fordringar				4,2	3,4
Övrig förändring av långfristiga skulder	0,4	-3,8			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	200,4	-3,8	125,0	231,5	-8,4
Årets kassaflöde	84,1	-90,8	-0,1	74,6	-122,1
Likvida medel vid årets början	42,2	133,0		103,5	225,6
Likvida medel vid årets slut	126,3	42,2		178,1	103,5

NOTER

(Mkr)	Kommunen 2023	Kommunen 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	25,6	23,0	259,8	235,6
Taxor och avgifter	159,4	153,4	161,2	155,1
Hyror och arrenden	49,6	51,2	51,0	52,1
Bidrag	161,7	157,9	187,2	181,6
Försäljning av verksamheter	55,9	54,2	56,1	54,3
Försäljning exploateringsfastigheter	17,7	13,2	17,7	13,2
Övriga intäkter	1,9	11,8	14,5	19,6
Summa verksamhetens intäkter	471,8	464,7	747,5	711,6
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Lönekostnader, arvoden och ersättningar	-889,2	-840,0	-938,6	-883,9
Pensionskostnader	-180,6	-98,7	-185,1	-103,2
Sociala kostnader och löneskatt	-239,7	-263,8	-247,1	-272,0
Lämnade bidrag	-71,1	-74,5	-71,1	-74,5
Köp av huvudverksamhet	-241,5	-250,0	-241,5	-250,0
Övriga verksamhetskostnader	-463,2	-459,1	-605,7	-587,7
Summa verksamhetens kostnader	-2 085,3	-1 986,1	-2 289,1	-2 171,2
<i>varav jämförelsestörande poster</i>				
Kostnader för revision				
Total kostnad	-1,4	-1,2	-1,5	-1,7
- varav förtroendevalda revisorer (arvoden mm)	-0,4	-0,2	-0,4	-0,2
- varav sakkunniga biträden	-0,9	-0,8	-1,0	-1,2
- varav övrigt	-0,1	-0,2	-0,1	-0,3
varav Kostnad för räkenskapsrevision	-0,3	-0,2	-0,3	-0,5
- varav förtroendevalda revisorer, bedömd nivå	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
- varav sakkunniga biträden/externa revisorer	-0,2	-0,1	-0,2	-0,4
Not 3 Avskrivningar				
Immateriella anläggningar	-1,1	-1,9	-1,1	-1,9
Byggnader och tekniska anläggningar	-70,7	-64,1	-115,5	-96,8
Maskiner och inventarier	-11,6	-10,1	-15,9	-13,5
Summa avskrivningar	-83,4	-76,1	-132,47	-112,2
Not 4 Skatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	1 169,1	1 112,1	1 169,1	1 112,1
Slutavräkning föregående år	6,3	7,7	6,3	7,7
Prognos slutavräkning innevarande år	18,9	28,3	18,9	28,3
Mellankommunal utjämning	1,1	2,2	1,1	2,2
Summa skatteintäkter	1 195,4	1 150,3	1 195,4	1 150,3
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	378,4	348,8	378,4	348,8
Regleringsbidrag	56,2	66,6	56,2	66,6
Kostnadsutjämningsbidrag	21,1	16,9	21,1	16,9
Kommunal fastighetsavgift	60,3	57,1	60,3	57,1
Generella bidrag från staten *	3,9	3,9	3,9	3,9

Avgift till LSS-utjämnigen	-5,9	-4,4	-5,9	-4,4
Summa generella statsbidrag	514,0	488,9	514,0	488,9
Not 6 Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	3,4	1,1	17,1	3,2
Borgensavgift	2,0	1,7	2,0	1,7
Utdelningar	1,2	2,4	1,2	2,4
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,1	0,0	0,1
Summa finansiella intäkter	6,6	5,3	20,3	7,4
Not 7 Finansiella kostnader				
Låneräntor	-11,9	-3,8	-33,5	-10,3
Finansiell kostnad pensionsåtagande	0,0	-0,4	-1,2	-0,7
Övriga finansiella kostnader	0,1	-0,4	0,1	-0,5
Summa finansiella kostnader	-11,8	-4,6	-34,5	-11,5
Not 8 Årets resultat				
Årets resultat	7,2	42,4	21,1	63,2
Not 9 Immateriella anläggningar				
Bokfört värde 1/1	3,9	5,5	4,0	5,6
Investeringar	2,4	0,3	2,4	0,2
Försäljningar, utrangeringar			0,0	0,0
Årets avskrivningar	-1,0	-1,9	-1,1	-1,9
Bokfört värde 31/12	5,3	3,9	5,4	3,9
Not 10 Mark, byggnad, anläggningar				
Bokfört värde 1/1	1 396,1	1 345,0	2 402,1	2 318,4
Investeringar	150,5	124,9	273,1	194,8
Försäljningar, utrangeringar	-2,3	-14,5	-9,3	-21,0
Realisationsvinst	4,7	13,5	4,7	13,5
Utrangering	-0,2	-9,5	-0,2	-9,5
Omklassificering			0,0	-0,1
Årets avskrivningar	-70,7	-63,3	-115,5	-94,6
Bokfört värde 31/12	1 478,1	1 396,1	2 554,9	2 401,6
Not 11 Maskiner och inventarier				
Bokfört värde 1/1	82,0	68,1	111,7	92,3
Investeringar	17,5	24,0	21,1	33,1
Försäljningar, utrangeringar			0,0	-0,5
Omklassificering			0,0	0,0
Årets avskrivningar	-11,9	-10,1	-15,9	-13,4
Bokfört värde 31/12	87,7	82,0	116,9	111,5
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar	87,2	86,8	62,5	66,4
Investeringar	2,4	0,6	2,4	0,6

Uppskjuten skattefordran			50,4	43,4
Övriga långfristiga fordringar	-0,3	-0,2	39,3	25,6
Summa finansiella anläggningstillg	89,3	87,2	154,6	135,9
Not 13 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	14,7	13,1	45,6	58,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	42,1	31,8	51,6	38,3
Upplupna skatteintäkter	53,4	63,6	53,4	63,6
Fordringar moms	12,7	20,0	12,7	20,0
Fordringar hos staten	53,6	55,8	54,3	71,0
Övriga kortfristiga fordringar	2,3	1,9	8,5	9,1
Kortfristiga fordringar	178,7	186,2	226,2	260,1
Not 14 Kassa, bank				
Kassa	0,1	0,1	0,1	0,1
Bank	126,2	42,1	177,2	103,4
Kassa, bank	126,3	42,2	177,2	103,5
Not 15 Eget Kapital				
Ingående Eget kapital	915,1	872,7	1 325,1	1 261,9*
Årets resultat	7,2	42,4	21,1	63,2
Årets resultat VA kollektivet	-2,7		-2,7	
Utgående Eget kapital	919,5	915,1	1 343,5	1 325,1
*Justering felaktig summering avsättning för uppskjuten skatt. Ej hänförlig till obeskattad reserv.				
<i>uppdelning av eget kapital</i>				
Resultatutjämningsreserv (RUR)	84,6	86,0	84,6	86,0
Övrigt eget kapital	837,7	829,1	1 261,6	1 239,1
Övrigt eget kapital VA kollektivet	-2,7		-2,7	
Not 16 Avsättningar				
Pensioner	35,2	34,4	49,4	49,6
Återställning Deponi	7,3	4,9	7,3	4,9
Övriga avsättningar	0,5	0,3	34,1	29,5*
Avsättn skatter obeskatt reserv			49,4	45,2
Summa avsättningar	42,9	39,6	140,1	129,2
*Justering felaktig summering avsättning för uppskjuten skatt. Ej hänförlig till obeskattad reserv.				
Not 17 Långfristiga skulder				
Skuld till banker och kreditinstitut*	675,0	475,0	1 323,2	1 112,3
Anläggningsavgifter	32,8	32,9	32,8	32,9
Investeringsfond VA	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsbidrag	18,5	17,0	18,5	17,0
Resultatfond VA	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultatfond Renhållning	0,0	0,0	0,0	0,0
Reverslån Bergslagens räddningstjänstförbund	14,5	15,5	14,5	0,0
Summa långfristiga skulder	740,8	540,4	1 389,0	1 162,2
*Räntesäkrad låneskuld med derivat				
Marknadsvärde ränteswap 3m Stibor	450,0	350,0	450,0	545,0
	27,4	52,8	27,4	39,9
Not 18 kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	71,8	100,8	98,9	123,5

Mervärdesskatt och andra skatter	1,9	1,5	2,3	1,9
Personalens skatter	18,1	17,2	18,4	17,5
Skulder till staten	14,6	10,5	14,6	10,5
Arbetsgivaravgift	22,4	20,6	23,4	21,9
Semesterlöneskuld	68,9	64,3	69,8	66,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	56,1	31,1	66,0	54,6
Övriga kortfristiga skulder	10,4	58,5	71,4	106,8
Kortfristiga skulder	264,2	304,5	364,8	402,8
Not 19 Borgensförbindelser				
AB Kristinehamns Industrifastigheter	46,0	50,0		
Kristinehamnsbostäder AB	518,0	479,0		
Kristinehamns energi marknad	16,1	20,4		
Kristinehamns KEAB-Elnät AB	86,5	90,0		
Kristinehamns KEAB Fastighet AB	2,4	2,6		
IFK Ölme (KF 2017-06-20)	0,3	0,4	0,3	0,4
Kristinehamns golfklubb (KF 2017-06-20)	5,3	5,4	5,3	5,4
Inlandståget AB (KF 2019-12-17)	0,8	0,8	0,8	0,8
Borgensåtaganden	675,3	648,6	6,4	6,6
Ansvarsförbindelse pensioner, inkl löneskatt	180,9	186,6	191,7	197,5
Not 20 Långtidskontrakt Hyror				
Långtidskontrakt, hyror, kommun	2024	2025-2028	2029-2032	
Fritidsanläggningar kommun	15,7	62,6	62,6	

DRIFTREDOVISNING

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Nettoanslagen binds på nämndnivå. Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i en internbudget. Internbudgeten görs brutto uppdelat på intäkter och kostnader. Nämnderna får under året själva göra omfördelningar inom sina verksamheter. Omfördelning mellan nämnder beslutas av kommunfullmäktige. Driftredovisningen ska spegla respektive nämnds kostnader och intäkter i förhållande till omvärlden. I driftredovisningen är övriga nämnder inom kommunen en del av omvärlden.

De sammanlagda personalomkostnaderna redovisas med faktiska belopp i form av arbetsgivaravgifter, arbetsmarknadsförsäkring, pensionskostnad och löneskatt utifrån förslag från SKR. Kapitalkostnader, avskrivningar och internränta, beräknas på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda värde. Internräntan för 2023 är 1,25 procent (1,25 procent) och avskrivningstider framgår av avsnittet om redovisningsprinciper. Köp och sälj av varor och tjänster inom kommunen sker utan vinstpåslag. Driftredovisningen presenteras dels utifrån ett ansvarsperspektiv, d.v.s. nämndnivå, dels utifrån ett verksamhetsperspektiv.

(mkr)	Kostnader	Intäkter	Netto	Budget	Avvikelse	Kostnader	Intäkter	Netto
	2023	2023	2023	2023	2023	2022	2022	2022
Kommunstyrelse	202,6	55,0	147,6	161,7	14,1	198,1	79,0	119,1
Projekt finansierade via RUR	0,7		0,7		-0,7	1,4		1,4
Skolnämnd	684,0	94,4	589,6	579,6	-10,0	636,3	82,3	554,0
Nämnden för arbete, kompetens och välfärd	278,0	45,9	232,1	212,6	-19,5	299,6	64,1	235,5
Projekt finansierade via RUR	0,7		0,7		-0,7			
Nämnden för stöd, vård och omsorg	653,5	116,7	536,8	528,3	-8,4	602,7	108,5	494,2
Projekt finansierade via RUR								
Teknisk nämnd, skattefinansierad verksamhet	345,7	215,5	130,2	124,8	-5,4	312,9	196,5	116,4
Projekt finansierade via RUR								
Kulturnämnd*	26,0	4,2	21,8	22,2	0,4	26,2	4,2	22,0
Miljö- och byggnadsnämnd	21,2	9,2	12,0	11,1	-1,0	19,1	9,3	9,8
Revision	1,4	0,0	1,4	1,3	-0,2	1,2	0,0	1,2
Valnämnd	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	1,2	0,7	0,5
Överförmyndarnämnd**	7,4	7,4	0,0		0,0	5,9	5,9	0,0
Administrativa nämnden**	16,6	16,6	0,0		0,0	15,8	15,8	0,0
Totalt nämnder	2 237,7	564,8	1 672,9	1 641,5	-31,4	2 120,4	566,3	1 554,1
Poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader	-69,1	-93,0	23,9	-1,1	-25,1	-58,3	-101,6	-43,3
Verksamhetens intäkter och Kostnader enligt resultaträkningen, inkl avskrivningar	2 168,7	471,8	1 696,9	1 640,4	-56,5	2 062,1	464,7	1 597,4

Driftredovisning 2023 per nämnd

Inledning

Nämnderna visar sammantaget en negativ budgetavvikelse om -31,4 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens verksamheter redovisar ett överskott om +13,2 miljoner kronor för 2023. I resultatet ingår exploateringsverksamheten där nettot påverkar resultatet positivt med 10,5 miljoner kronor. Exploateringsintäkterna om 13 miljoner kronor avser försäljningar gjorda 2023 och exploateringskostnaderna avser kostnader kopplade till olika projekt samt lönekostnader. Resultatet exklusive exploateringsverksamheten avviker positivt mot budget med cirka 3 miljoner kronor.

Skolnämnden

Skolnämnden redovisar ett underskott på -10,0 miljoner kronor för 2023. Underskottet beror bland annat på högre personalkostnader än budgeterat samt ökade kostnader för kosten främst beroende

på ökade livsmedelspriser. Andra bidragande orsaker är ökade kostnader för verksamhetsresor samt andra tillkommande kostnader på grund av den pågående renoveringen av Södermalmshallen. I resultatet ingår en ökning av semesterlöneskulden på 2,1 miljoner kronor. De interkommunala ersättningarna ger ett underskott på 3,7 miljoner kronor, framförallt är underskottet hänförligt till gymnasiet.

Förskolan redovisar ett underskott, vilket beror främst på ökade personalkostnader för extra personal till barn med behov av extraordinärt stöd. Även grundskolan redovisar ett underskott vilket beror på högre personalkostnader. Den anpassade grundskolans underskott beror på ändrad lönestruktur och tillsättande av behörig personal.

Gymnasieskola inklusive den anpassade gymnasieskolan ger ett positivt resultat. Överskottet beror bland annat på ej budgeterade intäkter, ändrad lönestruktur, sparsamhet med användandet av vikarier, neddragning av en tjänst, samt ett glapp i tillsättningen av tjänst.

Nämnden för arbete, kompetens och välfärd

Totalt redovisar nämnden ett underskott för 2023 på -20,2 miljoner kronor. I januari 2023 presenterades en ekonomisk åtgärdsplan för budget i balans, innehållande effektiviseringskrav om 63,3 miljoner kronor. I delårsprognosen bedömdes nämnden kunna nå 47,1 miljoner av dessa för helåret, men vid uppföljning av åtgärdsplanen som helhet i samband med årsbokslut stannade resultatet på 42,4 miljoner kronor. Det gör att det i åtgärdsplanen finns en helårskillnad mellan förväntad ekonomisk effekt och faktisk ekonomisk effekt på totalt 20,9 miljoner kronor. Arbetet med åtgärder för budget i balans har därmed gett stora effektivitetsvinster, trots att målet i sin helhet inte uppnås. Det finns dock stora skillnader i resultaten mellan nämndens olika verksamhetsområden, vilket har varit påtagligt under hela 2023. Kompletterande åtgärder har därför tagits fram under året, men dessa har inte varit tillräckliga. Generellt sett är det placeringar och ekonomiskt bistånd som utgör den största delen av nämndens totala underskott. Detta underskott vägs till viss del upp av att stab och förvaltningsledning redovisar ett positivt resultat, vilket gör att helårsavvikelsen och åtgärdsplanen sammanvägt hamnar relativt nära varandra.

Nämnden för stöd, vård och omsorg

Nämnden för stöd, vård & omsorg redovisar ett samlat underskott på -8,4 miljoner kronor för verksamhetsåret 2023. De stora avvikelserna är relaterade till verksamhetsområde hemtjänst med ett underskott på 18,2 miljoner kronor, verksamhetsområde hemsjukvård (HSL) med ett överskott på 9,4 miljoner kronor och verksamhetsområde funktionsstöd som redovisar ett överskott på 1,2 miljoner kronor. Hemtjänstens underskott förklaras främst av betydligt högre lönekostnader än budgeterat.

Tekniska nämnden

Tekniska nämndens skattefinansierade verksamheter redovisar ett samlat underskott på -5,4 miljoner kronor. Det är verksamhetsområdena förvaltningsledning (-0,5 miljoner kronor) och framförallt fastighet (-6,5 miljoner kronor) som står för förvaltningens underskott, medan teknisk nämnd (+0,1 miljoner kronor), gata/park/fritid (+1,5 miljoner kronor) och central fordonssamordning (+0,1 miljoner kronor) redovisar överskott. Under våren när uppföljningen visade på stora negativa avvikelser tog förvaltningsledningen beslut om återhållsamhet. I samband med delårsrapporten prognostiserade nämnden en avvikelse på -8,0 miljoner kronor för helåret 2023. Utfallet landade på -6,5 miljoner kronor, d.v.s. 1,5 miljoner kronor bättre än prognosen i samband med delårsrapporten. Fastighetsverksamheten har upplevt stora prishöjningar inom sitt verksamhetsområde, inte minst när det gäller media (el, värme och VA) som ökade med 5,8 miljoner kronor under verksamhetsåret.

VA-verksamheten som är taxefinansierad redovisade ett underskott på 2,7 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att kostnadsökningarna generellt sett varit högre än budgeterat, dessutom drabbades verksamheten av exceptionellt höga energikostnader under första halvåret 2023. Enbart energikostnaderna blev 2,6 miljoner kronor högre 2023 jämfört med 2022. Utöver det har verksamheten haft kostnader för inhyrd personal för att klara av sitt uppdrag, vilket medfört att kostnaderna för personal (inklusive inhyrd personal) blev 3,0 miljoner kronor högre än 2022. VA-verksamheten redovisar ett nollresultat, vilket samtidigt får till följd att VA-verksamheten per den 31 december 2023 har en skuld i balansräkningen till skattekollektivet på 2,7 miljoner kronor.

Avfallskollektivet redovisar ett resultat på 3,3 miljoner kronor före avsättning för framtida sluttäckning av deponi, vilket är betydligt högre än 2022 då avfallskollektivet redovisade en förlust på -0,1 miljoner kronor. Det stora överskottet för verksamhetsåret 2023 beror främst på att sluttäckning av deponin på strandmossen inte kunnat genomföras i den takt som planerats. I bokslutet för 2023 görs en avsättning för sluttäckning av deponin motsvarande årets överskott på 3,3 miljoner kronor, vilket sammanfattningsvis innebär att avfallskollektivet redovisar ett nollresultat på sista raden.

Kulturnämnden

Kulturnämnden redovisar ett samlat överskott på +0,4 miljoner kronor för verksamhetsåret 2023. Verksamhetsområdet nämnd och styrelseverksamhet redovisar ett underskott på 0,1 miljoner kronor, som beror på att styrelseverksamhetens kostnader blivit högre än beräknat. För 2024 har verksamhetsområdets budget justerats för att bättre överensstämja med verksamhetens kostnader.

Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämnden redovisar ett underskott på -1,0 miljoner kronor. Underskottet är hänförligt till ett avgångsvederlag på 1,9 miljoner kronor. I övrigt hade nämnden kostnader för verksamhetsåret som var 1,6 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Driftredovisning 2023 per huvudverksamhet

(mkr)	Kostnader 2023	Intäkter 2023	Netto 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Kostnader 2022	Intäkter 2022	Netto 2022
Politisk verksamhet	32,3	10,1	22,2	21,5	-0,7	27,7	8,6	19,1
Infrastruktur och skydd	144,6	32,2	112,4	117,5	5,1	146,8	43,2	103,6
Fritid och kultur	80,1	10,0	70,1	70,6	0,5	79,0	10,2	68,8
Pedagogisk verksamhet	694,6	110,3	584,3	578,8	-5,5	650,5	100,5	550,0
Vård och omsorg	875,2	132,5	742,7	709,6	-33,1	839,5	126,4	713,1
Särskilt riktade insatser	30,5	10,4	20,1	19,5	-0,6	32,5	24,9	7,6
Affärsverksamhet	124,3	133,7	-9,4	-5,2	4,2	120,7	130,2	-9,5
Gemensamma verksamheter	366,8	236,2	130,6	129,2	-1,4	330,0	228,7	101,3
Totalt nämnder	2 348,4	675,4	1 673,0	1 641,5	-31,5	2 226,7	672,7	1 554,0
Poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader	-179,7	-203,6	23,9	-1,1	-25,0	-164,6	-208,0	43,4
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen, inkl avskrivningar	2 168,7	471,8	1 696,9	1 640,4	-56,5	2 062,1	464,7	1 597,4

De huvudverksamheter som har den största förändringen mellan åren är:

Infrastruktur och skydd

Exploateringsverksamheten påverkar resultatet positivt med 12,4 miljoner kronor till följd av markförsäljning. Planeringsavdelningen inom kommunstyrelsen har haft höga kostnader för bland annat planläggning och utredningar vilket totalt påverkar resultatet negativt med -3,2 miljoner kronor.

Inom verksamheten har även kostnaderna för gator och vägar ökat trots en kraftig budgetmässig ökning inom gator så visar utfallet på ett underskott med -2,2 miljoner kronor. Snöröjning och halkbekämpning står för -1,9 miljoner kronor av underskottet Underskott finna även inom väghållning, underhåll vägbanor, grusvägar och gatubelysning.

Pedagogisk verksamhet

Inom verksamheten har kostnaderna för förskola ökat med 1,8 miljoner kronor. Även kostnaderna för grundskola och anpassad grundskola har ökade kostnader. Vuxenutbildningen visar ett överskott

Vård och omsorg

Kostnadsnivån totalt sett inom huvudverksamheten vård och omsorg visar på en ökning mellan 2022 och 2023 med 4,7 procent. Verksamheterna äldreomsorg, LSS, institutionsvård för barn och unga samt individ- och familjeomsorg ökar.

INVESTERINGSREDOVISNING

Investeringsbudgeten uppgick till 327,5 miljoner kronor. Av detta har 171,9 miljoner använts netto under 2023. Det motsvarar ca 52 procent. Avvikelsen uppgår till 155,6 miljoner kronor

Investeringsbudgetens medelstilleddning består av två huvuddelar. Den ena är grundramar och den andra är särskilda projekt. Särskilda projekt är ofta större investeringsprojekt som inte färdigställs under ett år utan då är huvudregeln att ej förbrukade investeringsmedel för de särskilda projekten får föras med sig till nästa år. Gällande ej förbrukade medel avseende grundramar är däremot huvudregeln att dessa lämnas tillbaka till kommunfullmäktige.

Vid sidan av särskilda projekt och grundramar återfinns även investeringsutgifter i exploateringsredovisningen.

Investeringar per huvudverksamhetsområde

(mkr)	Investering	Budget	Avvikelse	Investering
	2023	2023	2023	2022
Politisk verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Infrastruktur och skydd	35,2	80,6	45,4	40,4
Fritid och kultur	51,2	100,1	48,9	4,9
Pedagogisk verksamhet	1,9	10,7	8,8	2,9
Vård och omsorg	12,9	3,5	-9,4	2,8
Särskilt riktade insatser	0,0	0,0	0,0	0,0
Affärsverksamhet	41,1	101,8	60,7	37,0
Gemensamma verksamhetsfastigheter	29,5	30,8	1,3	60,7

Övriga gemensamma verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt nämnder	171,9	327,5	155,7	148,7

Under rubriken *infrastruktur och skydd* utgörs de största investeringarna av:

- Fiberutbyggnad IP only, 9,4 mkr
- Lekplats Adelsparretorget, 2,5 mkr
- Reinvestering i gator, 10,1 mkr
- Strategiska markförvärv, 1,7 mkr

Under *fritid och kultur* utgörs de största investeringarna av:

- Hoppgröpsshall/-truppergymnastikhall, 38,4 mkr
- Idrottshall Södermalm, 10,9 mkr

Under *vård och omsorg* utgörs den största investeringen av:

- Nytt LSS-boende 9,4 miljoner

Under *affärsverksamhet* utgörs de största investeringarna av:

- Investeringar inom VA-verksamheten, 29,6 mkr
- Investeringar inom renhållningsverksamheten, 7,1 mkr

Under *gemensamma verksamhetsfastigheter* utgörs de största investeringarna av:

- Djurgårsskolan, 6,6 mkr
- Lokalanpassning Presterud, 2,5 mkr
- Lokalanpassning Tegelslagaregatan, 11,1 mkr

Särskilda projekt

Det är enbart kommunstyrelsen och tekniska nämnden som under 2023 haft investeringar i form av särskilda projekt med en sammantagen budget om 200,9 miljoner kronor. Av dessa har 81,0 miljoner kronor använts under 2023 vilket motsvarar cirka 40 procent. Den relativt låga förbrukningen i förhållande till den sammantagna budgeten innebär en avvikelse om 120,0 miljoner kronor för de särskilda projekten. Av dessa 123,8 miljoner kronor behöver motsvarande 120,6 miljoner kronor föras över till 2023.

Proj nr	Projekt	Förbrukat 2023	Budget 2023	Årets avvikelse
Kommunstyrelsen				
1034	Fiberutbyggnad, IP-Only	9 420	9 420	0
1200	Strategiska markförvärv	1 651	5 000	3 349
1304	Hamnen, underåll och förstärkning	47	31 385	31 338
1312	Våtmark Varnumsviken	20	0	-20
1411	Björneborgsbron	1 311	15 902	14 591
Summa kommunstyrelsen		12 449	61 707	49 258
Tekniska nämnden				
1001	Genomf. av vision stadskärnan	755	1 151	396
1013	Centrumprojekt torgen		-1 269	-1 269
1030	Djurgårdsskolan abc-huset	6 642	8 243	1 601
1056	KTIC	182	182	0
1156	Presterud matsal	2 493	782	-1 711

1157 Lokalanpassning sessionssal ks	-1 000	-995	5
1159 Stenstalidområdet	0	3 478	3 478
1184 Dammutredning, inkl Vågbron	406	1 000	594
1185 Korsningen ringled/fältvägen		500	500
1305 Truppgymnastikhall	38 403	53 260	14 857
1307 Nytt LSS-boende	9 416	281	-9 135
1324 Idrottshall. stora södermalmsh	10 910	42 580	31 670
1327 Stenstalidshallen proj	0	500	500
1328 Djurgårdsskolan Högstadium	87	1 000	913
1405 Landsbyggsprocess husbil bäckh	-36	-435	-399
1408 projektering curlinghall		2 000	2 000
1409 Reinvestering kungsbron	74	6 981	6 907
1867 Reningsverket Fiskartorpet	212	20 000	19 788
Summa tekniska nämnden	68 544	139 239	70 695
SUMMA SÄRSKILDA PROJEKT	80 993	200 946	119 953

Grundramar

Grundramarna uppgår sammantaget till 88,7 miljoner kronor för 2023. Av dessa har 80,2 miljoner kronor använts. Detta innebär ett redovisat överskott om 8,5 miljoner kronor. Av överskottet återfinns 5,0 miljoner kronor inom kommunstyrelsen.

	Förbrukat 2023	Budget 2023	Årets Avvikelse
Kommunstyrelsen	0	5 000	5 000
Nämnden för arbete, kompetens och välfärd	1 057	1 000	-57
Skolnämnden	2 124	2 500	376
Tekniska nämnden	74 425	77 000	2 575
- Överyripande tekniska nämnden	1 385	1 000	-385
- Fastighetsavdelningen	19 831	20 000	169
- Gata/park/fritid	16 718	20 000	3 282
- VA-verksamheten	29 404	29 000	-404
- Renhållningsverksamheten	7 088	7 000	-88
Kulturnämnden	114	500	386
Miljö- och byggnadsnämnden	0	200	200
Nämnden för stöd, vård och omsorg	2 468	2 500	32
SUMMA GRUNDRAMAR	80 188	88 700	8 512

Exploateringsverksamhet

Exploateringsredovisningen syftar till att tydliggöra kommunens intäkter och kostnader för den utveckling av kommunen som sker genom exploateringsverksamheten. Redovisningen är lite komplex då både drift- och investeringsredovisningen påverkas av de olika åtgärderna inom olika geografiska exploateringsområden.

De investeringar som är gjorda i gator, gång- och cykelvägar (GC-väg) och parkmark kommer tillföras kommunen som en anläggningstillgång och belasta skattekollektivet med kostnader för

avskrivningar och internränta under tillgångens livslängd. De investeringar som görs inom VA-verksamheten kommer tillföras kommunen som en anläggningstillgång. Kostnaderna för avskrivningar och internränta kommer att belasta avgiftskollektivet och ska täckas i framtiden av Va-taxan. Övriga kostnader ska täckas direkt genom intäkter för markförsäljning.

Tvillingarna: Rivning och efterbehandling av marken är klar. Kommunens kvarstående kostnader i projektet består av fastighetsbildningskostnader för att skapa en lämplig bostadsfastighet inför försäljning. Fastighetsbildningen beräknas ske under -24. Byggstart/försäljning är fortsatt osäker med hänsyn till rådande marknadsläge.

Buffeln: Projektet slutfört. Bl.a. oväntade marksaneringskostnader gjorde att projektet fördyrades en del.

Vålösundet:

Slutligt genomförande av Vålösundet DP 4 planeras ske under 2024 istället för 2023.

Södra Sörkastet:

Arbetet med detaljplanen har tagit längre tid än planerat varför även genomförandet i form av utbyggnad av lokalgator och VA skjutits framåt ett år.

Sirius:

Det finns ett beviljat bygglov för byggherrens projekt men rådande marknadsläge innebär sannolikt att projektstarten skjuts framåt ytterligare. Kommunen ska bekosta arkeologisk utgrävning och sanering av marken i samband med byggstart.

Höja:

Utbyggnaden av etapp ett på Höja är i det närmaste klar men har tagit längre tid än beräknat. Fördröjningen i projektet för etapp ett leder till att etapp två förskjuts i motsvarande mån på grund av begränsade personella resurser i kommunen. Investeringsmedlen behöver användas under 2024 istället.

Sunneberg:

Projektet färdigställdes under 2023 med asfaltering av allmän plats vilket innebar en viss fördröjning mot planen.

Tomten:

Kommunen och byggherren har förlängt gällande markanvisningsavtal och planerade åtgärder kan komma att utföras under 2024.

Gustavsberg:

En del kostnader för färdigställande av allmän plats hann inte utföras under 2023 utan kommer först under 2024.

Exploatering exkl. VA-investeringar	Typ av åtgärd	2021	2022	2023	Summa
Summa exklusive VA		-8 310	-136	-3 778	-12 224
2002 Tvillingarna	Driftskostnad		753	1 796	2 549
2007 Höja	Driftintäkt	-1 064		-797	-1 861
	Driftskostnad	119			119
	Investering, Mark	1 446	213		1 659
	Investering, Gator mm		2 648	2 285	4 933
2010 Sunneberg	Driftintäkt	-480	-755	-2 043	-3 278
	Driftskostnad	71	220		291
	Investering, Mark	142	93		235
	Investering, Gator mm		1 129	3 542	4 671
	Investering, Parkmiljö		2		2
2015 Tellus	Driftintäkt	-118	-5 782		-5 900
	Driftskostnad		2 290		2 290
2017 Marieberg	Driftintäkt	-92	-460	-3 820	-4 372
	Driftskostnad		50		50
	Investering, Mark	55	64		119
Övriga exploatering	Driftintäkt	-10 677	-4 337	-5 039	-20 053
	Driftskostnad	1 875	735		2 610
	Investering, Mark	577	128		705
	Investering, Gator mm	569	2 297	299	3 165
	Investering, Parkmiljö		576		576
	Investeringsbidrag	-733			-733
Exploateringsrelaterade investeringar VA		0	6 472	3 994	10 466
2007 Höja	Investering VA		3 972	3 129	7 101
2010 Sunneberg	Investering VA		2 000	523	2 523
2017 Marieberg	Investering VA				0
Övriga exploatering	Investering VA		500	342	842
SUMMA EXPLOATERINGSÅTGÄRDER		-8 310	6 336	215	-1 759

REDOVISNINGSPRINCIPER

God redovisningssed

Årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med Lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer lämnade av Rådet för Kommunal Redovisning.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att kommunens bokförda värden på aktier i dotterbolagen elimineras mot dotterbolagens Egna kapital vid förvärvstillfället. Interna transaktioner mellan bolagen har i allt väsentligt eliminerats. Företagens obeskattade reserver har i balansräkningen betraktats som Eget kapital. Redovisningen är sammanställd utifrån reviderade bokslut.

Anläggningstillgångar

Kapitalkostnader, avskrivningar och internränta, beräknas på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda värde. Internräntan är för 2019 2,5 procent. Avskrivningstiderna följer tidigare års avskrivningstider.

Avskrivningstider

Mark: 0 år

Gator, vägar, gång- och cykelbanor (komponenter): 0-35 år

Verksamhets- och publika fastigheter: 10-50 år

Affärsfastigheter: 20-33 år

Övriga fastigheter: 20-33 år

Maskiner, inventarier och IT-utrustning (exkl. datorer): 3-20 år

Bilar och övriga transportmedel: 5-10 år

Konstnärlig utsmyckning: 0 år

Under 2015 påbörjades komponentavskrivning på nya objekt. Även tidigare har komponentavskrivning nyttjats när det gäller reinvesteringar i delar av fastigheter, exempelvis tak eller ventilation. Komponentavskrivningarna beräknas på respektive komponents livslängd. Avskrivningstiderna grundar sig i vilken typ av fastighet investeringen sker i och förväntad livslängd. En fullständig genomgång av äldre objekt har ej skett varför RKR 11.4 inte följs fullt ut.

Komponentindelning

- Mark/grundarbeten
- Stomme
- Yttertak
- Stomkompletteringar
- Beläggningar/beklädnader
- Inredning
- Installationer
- Övrigt/diverse

Avskrivningstider för komponentavskrivning inom vatten- och avloppsverksamheten har tagits fram med hjälp av rekommendationer från Svenskt vatten.

Avskrivningstider, VA

Ledningsnät: 50 år

Byggnad (pumphus): 30 år

El/styr/reglerinstallationer: 10 år

Maskiner och pumpar: 10 år

Sump (del i pumpar): 30 år

Markarbeten: 20 år.

Avskrivningar på investeringar färdigställda under 2022 har påbörjats under 2022.

Som investering räknas tillgångar med en varaktighet överstigande tre år och att inköpsvärdet överstiger 0,5 basbelopp⁴³.

Skatteintäkter

Periodisering har skett i enlighet rekommendation RKR 4.2, Redovisning av skatteintäkter.

Kostnadsräntor

Periodiseringar av räntekostnader har skett, det gäller såväl räntor direkt hänförliga till respektive lån samt räntor på ränteswappar. Så kallad ”Säkringsredovisning” tillämpas avseende derivat, bl.a. innebärande att värdeförändringar i derivatavtal inte redovisas över resultaträkningen. Det finns en ekonomisk relation mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten.

Leverantörsfakturor

Leverantörsfakturor hänförliga till redovisningsåret har i allt väsentligt skuldbokförts och belastat årets redovisning.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal har klassificerats som operationell leasing.

Löner, semester och övertid

Löner har redovisats enligt kontantmetoden. Kostnader för sparad semester och kompenserad övertid har skuldbokförts. Avgångsvederlag kostnadsförs det år beslut fattas. Skuldbokföring sker om överenskommelse har träffats om flerårig utbetalningsperiod.

Pensionsåtaganden

Pensionsskulden redovisas enligt den blandade modellen. Den pensionsskuld som uppkommit efter 1998-01-01 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Beräkningarna har utförts av KPA. Den årliga förändringen av pensionsskulden redovisas bland verksamhetens nettokostnader i resultaträkningen. Den finansiella delen av pensionsskuldökningen redovisas som en finansiell kostnad. Den individuella delen av avtalspensionen, inklusive löneskatt, är kostnadsförd och redovisas som en kortfristig skuld, då utbetalning sker i mars. Värdering av pensionsförpliktelser har skett med tillämpning av RIPS 07. I de redovisade pensionsförpliktelserna, såväl i avsättning som i ansvarsförbindelse, har särskild löneskatt inkluderats.

Statsbidrag

Statsbidrag hänförliga till redovisningsåret har tillgodogjorts årets redovisning. Tidigare skuldbokförda statsbidrag avseende migration återförs enligt plan. Den sista återföringen är klar 2021. Förfarandet är detsamma som gjordes under 2019 och kommer att ske som sista år under 2021. Det innebär utifrån kontinuiteshänseende att dessa år har hanteras på ett likartat sätt och att resultaten mellan dessa år är jämförbara ur denna aspekt.

Utställda fakturor

Fakturor utställda efter årsskiftet, men hänförliga till redovisningsåret, har fordringsbokförts och tillgodogjorts årets redovisning.

---

⁴³ Basbelopp 2022: 48 300 kronor

SÄRREDOVISNINGAR ENLIGT SEPARAT LAGSTIFTNING

Följande särredovisningar har upprättats i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster, Ellagen och Fjärrvärmelagen och var dessa särredovisningar förvaras.

Verksamhet

Vatten- och avloppsverksamhet

Huvudman

Kristinehamns kommun

Förvaring av särredovisning

Kristinehamns kommun, tekniska nämndens diarium, Kristinehamn

Elnätsverksamhet

Kristinehamns Elnät AB

Kristinehamns Energi AB, Kristinehamn

Fjärrvärmeverksamhet

Kristinehamns Värme AB

Kristinehamns Energi AB, Kristinehamn